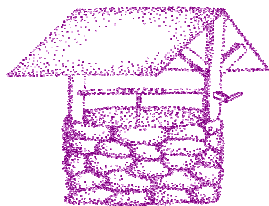

דמשק אליעזר

יו"ל ע"י וועד להוצאת כתבי ר' אלכסנדר אליעזר קנאפפלער שליט"א

בן הגה"צ ר' יצחק נפתלי קנאפפלער זצוק"ל, אבדק"ק טשילע יצ"ו, ומח"ס קני המנורה

ונכד מוהר"ר רפאל אהרן קנאפפלער זצוק"ל, אבדק"ק טיניע יצ"ו, ומח"ס מנורת אהרן

גליון בדברי תורה ובהלכה ואגדה, פנינים יקרים לכבוד שבת קודש וכו' ובדברים העומדים ברומז של עולם

• ראש השנה שנת תשפ"ה לפ"ק - שנה י"ב גליון א' [רי"ד] (214) - כ"ח עמודים •

גליון מיוחד ומוגדל בענין "גודל מעלת אמירת תהלים"

היות מיר האבן א מנין תהלים וואס מ'האט מייסד געווען בשנת תשנ"ב, און ס'גייט אן א גאנץ יאר סיי ווינטער און סיי זוממער, און מ'האט געזעהן גרויסע ישועות און רפואות ובפרט אין עניני שידוכים וכדומה. דעריבער האבן מיר מחליט געווען צוזאמצונעמען די אלע מאמרים "בגודל מעלת אמירת תהלים", וואס מיר האבן שוין מפרסם אין די פארשידענע גליונות וואס איז פארשפרייט געווארן במשך די יארן, און מ'האט אלעס צוזאמגענומען יעצט אויף איין פלאץ אין איין גליון, לכבוד די הייליגע טעג ימים הנוראים הבאים עלינו לטובה, די אלע דברי התעוררות וואס ס'שטייט ענינים פון אמירת תהלים. - א חלק דערפון איז געשריבען אויף אידיש, כדי די בני בית די נשים צדקניות און אויך די קינדער זאלן אויך קענען געניסן און שפירן די גרויסקייט און חשיבות פון זאגן תהלים.

די אויבערשטער זאל אונז העלפן, אז מיר זאלן אויס'פועל'ן ישועות און רפואות און שידוכים און גוטע קינדער און גוטע פרנסה צום נייעם יאר, און מיר וואונטשען פאר גאנץ כלל ישראל א כתיבה וחתימה טובה, אמן אמן אמן.

היות שיש לנו מנין לאמירת כל ס' תהלים בכל יום ראשון, שנתייסד בשנת תשנ"ב לפ"ק, והמנין מתקיים בין בימות החורף ובין בימות הקיץ, וכבר ראינו ישועות גדולות ורפואות ובפרט בעניני שידוכים וכדו'. לכן החלטנו לקבץ כל המאמרים "בגודל מעלת אמירת תהלים", שכבר פירסמנו בגליונות שונים שכבר נדפסו במשך השנים, ועתה קיבצנו הכל לפונדק אחד בגליון אחד, לכבוד ימים הנוראים הבאים עלינו לטובה, כל דברי התעוררות בעניני אמירת תהלים. - וחלקם נכתבו בשפת אידיש המדוברת, כדי שהנשים צדקניות וגם הילדים יוכלו ג"כ ליהנות ולהרגיש גודל חשיבות אמירת תהלים.

והשי"ת יעזור שנוכל לפעול ישועות ורפואות ושידוכים ובנים טובים ופרנסה טובה לשנה החדשה, והננו מאחלים לכל אחינו בני ישראל כתיבה וחתימה טובה, אמן אמן אמן.

הערות והארות מתקבלות בחיבה

❖ RABBI ALEXANDER KNOPFLER • 1564 - 48 STREET • BROOKLYN N.Y. 11219

❖ TEL: (917) 755-4864 • FAX: (718) 437-3388 • Email: 7554864@gmail.com

תשובת הרה"ג ר' אברהם צבי פריעדמאן שליט"א

דומ"ץ דק"ק אור פני יהושע גאלאנטא, מח"ס אוצר הלכות, ברוקלין נ"י יע"א

אברהם צבי פריעדמאן

דומ"ץ דקהל אור פני יהושע גאלאנטא

מח"ס אוצר הלכות, ברוקלין נ.י. יע"א

בעזהש"ת

חיים ברכה ושלוש וכל טוב יעלה על ראש האי גברא רבה יקרא,

זכה ומזכה את הרבים, עומד בפרץ וכו' כש"ת

הרה"ג מוה"ר אלכסנדר אליעזר קנאפלער שליט"א

אב"י בעזאכ"י בארא פארק יצ"ו, ומחבר הרבה ספרים חשובים

אחדש"ט כראוי ובכבוד, קבלתי מכתבו ובה כתב להביא ראי' במה שנדברנו אם אומרים היה"ר אחר אמירת תהלים בימי חנוכה וראשי חודשים ושאר ימים שאין אומרים בו תחנון מדינא דשו"ע, והביא ראי' להצדיק מנהג האומרים אותו בכל יום מימי החול, אפי' ימים שאין אומרים בו תחנון, ממה שיש מקומות שאומרים י"ג מדות הרחמים בר"ה ויוה"כ אפי' כשהל בשבת.

והנה באמת אף שנחלקו הדיעות ומנהגים ביו"ט שחל בשבת, אבל ביו"ט שחל בחול לכו"ע אומרים אותו בכל שלש רגלים בפתיחת הארון לפני הוצאת הס"ת, עי' במטה אפרים (סי' תקפ"ד סט"ז) וליקוטי מהרי"ח (שהרית יום א' דפסח) ושערי תשובה (סי' תפ"ח סק"ב), ומבואר דאין חשש מלאמרו ביו"ט גרידא, ועפ"י"ז הוא הדין וכ"ש בר"ה וחנוכה ופורים וכדו'. ואולי מה שנמנעים מלאמרו בימים שאין אומרים בו תחנון מדינא דשו"ע (כגון ר"ה חנוכה פורים וכדו') היינו מעמא משום שאומרים ביה"ר הנ"ל וידוי הטאים, שתכפר לנו על כל הטאתינו... שחטאנו ושעוינו ושפשענו לפניך, וימים הללו הם ימים שאין מתודוים בהם, ובמטה אפרים (סי' תקפ"א ס"ח) כתב דנוהגין לומר בחודש אלול אחר תפלת שהרית, עשרה מזמורי תהלים, כדי לגמרו שני פעמים עד ר"ה כמנין כפ"ר, זמתחילין אחר ראש חודש כדי לומר יהי רצון המסודר אחר אמירת תהלים בשלימות עם התחנונים, וכנראה דכוונתו דאין לומר היה"ר בר"ה עם התחנונים, אבל הזכרת י"ג מדות הרחמים לעצמו, אין חשש מלאמרו, כשם שאומרים אותו ביו"ט, ומה שנמנעים אולי מטעם הנ"ל, אמנם גם בזה איכא מקומות שאומרים אותו בר"ה, וכן מנהג באבוב להתחיל בר"ה אלול אמירת תהלים עם היה"ר, וע"ז נאמר ועמך כולם צדיקים, וקשה לפלפל בדברים שאינם רק ממנהגא.

ובזה אצא בברכת הדיוט שיוכה מע"כ להרבות פעלים לתורה ותעודה, ולזכות הרבים בחיבוריו החשובים עוד רבים בשנים בבריאות השלימות מתוך נחת והרחבה וכל טוב סלה.

הכו"ח כ"ג לחודש אדר הראשון, חודש שמרביין בו בשמחה, תשע"ז לפ"ק

הק' אברהם צבי פריעדמאן

נ.ב. על בשורות טובות מברך הטוב והמטיב, וב"ה שמע"כ חזר לביתו בשלום, ויהא רעוא שיזכה לבריות גופא ונהורא מעליא לאורך ימים ושנים טובים.

א מעשה פלא וואס איז געשען זוממער שנת תשע"ג

מעשה שהיה כך היה, לעצטענס זענען צוגעקומען צו מיר 2 עלעטערע בחורים, און האבן מיר געזאגט אז היות זיי זענען שוין עלטערע בחורים, און אלע זייערע חברים האבן שוין געטוהען שידוכים און חתונה געהאט בשעטומ"צ, זאל איך זיי אינזין האבן ביים זאגן תהלים (היות איך האב א מגין תהלים שוין 12 יאר – זייט שנת תשס"ב לפ"ק – יעדע זונטאג נאכמיטאג, ווינטער זאגט מען 3:30 נאכמיטאג, און זומער 5:30 נאכמיטאג, יעדע זונטאג אין באבוב בית המדרש 15'טע עוועניו 48'טע סטריט – וואס ב"ה זייט דעמאלט'ן בין איך נאך קיינמאל נישט אוועקגעפארן אויף זונטאג, נאר אלעמאל זיך משתתף געווען באמירת תהלים).

האב איך מציע געווען פאר די בחורים, אז היות אין מיין מגין תהלים האט מען שוין געזעהן אזויפיל וואונדערליכע מעשיות פון אידן וואס זענען שוין געהאלפען געווארען מיט כל מיני ישועות ורפואות [אזש מען וואלט שוין געקענט אראפשרייבען א גאנצע "מעשה ביכל" דערוועגן, האב איך זיי מציע געווען, אז זיי זאלען אליינס אראפקומען צום תהלים זאגן, און איך האב זיי צוגעזאגט אז אויב פאר פיר וואכען וועלן זיי קומען און מיט זאגען תהלים מיט אן ערנסקייט, און זיך אויסדרייען צום וואנט און זאגן בהתעוררות און גארנישט מפסיק זיין בשום דיבור אין מיטן תהלים, וועלן זיי זיכער געהאלפן ווערן בעזרת השי"ת.

וכך הוה, איין בחור איז געקומען פאר פיר וואכען זאגן תהלים תמימות'דיג, און איין בחור איז נישט געקומען. און ווען ס'האט זיך געענדיגט די פיר וואכען, פונקטליך א וואך דערויף זונטאג איז די בחור א חתן געווארן! [און די אנדערע בחור ווארט נאך אויף א ישועה מן השמים, ה' יעזרהו במהרה].

די ענין פארוואס איך האלט אז ס'איז א מצוה לפרסם, אז די נייע דור זאל וויסען אז דער תהלים וואס אונזערע זיידעס און באבעס האבן געזאגט אלעמאל, העלפט נאך היינט אויך! עס האט נאכנישט עקספייערט! און ס'איז א מוסר השכל פארן נייעם דור, אז ווער ס'דארף געהאלפען ווערן, נישט קיין חילוק אין וואספארא ענין ער דארף געהאלפען, זאל זיך נישט זוכען קיין נייע סגולות אשר לא שערום אבותינו, נאר ער זאלן נעמען די אלטע אויסגעטרעטענע וועג פון אבותינו ורבתינו ואמותינו, פון אונזערע הייליגע רבי'ס און זיידעס און באבעס, די אויסגעפרוואוטע סגולה צו בעטן ביים תהלים'ל, און אמת'דיג האבן אמונה און בטחון אינעם הייליגען בורא אז מיזעט געהאלפען געווארן.

און יעצט אז ס'געקומען די הייליגע טעג, די ימי הרחמים והרצון, און דערנאך די ימי שמחתינו, זאל יעדער איינער געהאלפן ווערן מיט אלעס וואס מ'דארף אין אלע ענינים. און אינעם זכות פונעם הייליגען תהלים פון דוד המלך ע"ה, זאלן מיר אלע אנגעשריבען ווערן מיט א כתיבה וחתימה טובה און א שנת גאולה וישועה, און בקרוב אויסגעלייזט ווערן על ידי דוד משיח צדקך במהרה בימינו אמן ואמן.

הק' אלכסנדר אליעזר קנאפפלער

בן הגה"צ ממשילע זצ"ל, בעל "קני המנורה"

מעשה נורא בענין אמירת תהלים

מספר "עמק המלך", הקדמה השלישית – פרק י"ג

מצאתי כתוב בספר שחיבר מורנו הר"ר אביגדור קרא, על מזמור ק"ן שהוא מזמור אחרון שבתהילים, 'הללו אל בקדשו', והוא בכתב שלא נדפס מעולם, ובאמת הוא מדבר עמוקות, וסודות נפלאות, ובסוף הספר מביא מעשה רב, וגודל כח ספר תהילים, להאומרו בכל יום. וזה לשונו:

שמעתי מפי אבא מורי הקדוש הי"ד, כי בשנת קי"ב שנתים אחר הגזירות, נשאר כפר אחד סמוך לערפורט, שלא שלטו בו האוינים, והיה מיושב בו איש מסכן וחסיד, לא כל כך יודע, לבד פשוטי המקרא, והיה זקן ונפטר בשיבה טובה. ותוך ל' יום אחר פטירתו בא בחלום לחכם אחד מופלג וחסיד, שהיה בערפורט ונדמה לו שהיה עומד לפניו בתכריכיו וספר קטן בודועו. אז אמר לו החסיד, וכי אינך האיש אשר קברנו ביום פלוני פה, אמר לו כן דברת אני הוא, אמר לו ומה הספר הזה אשר לך, אמר לו ספר תהילים, ובאתי להזהירך שתזהיר את בני הישוב ההוא, שהייתי דר בו, שיבריחו עצמם מן העיר וימלטו על נפשם, כי כלתה עליהם הרעה וימלטו אל הקהילות. כי כל עוד שהייתי חי, השלמתי וגמרתני ספר תהילים בכל יום כמה שנים, בזכות זה האריכו שלוחה, וניצולו עד הנה, ומעתה אין מי שיגין עליהם. ויהי בנקר ותפעם רוח החסיד, ושלה שליח מיוחד לשם, בכתבו ולהזהירם, והנה מקצתם היראים דברי החסיד, נמלטו וניצולו, ומקצתם שנתיאשו מן הפורענות ונשארו שם, ולא השגיתו בדברי החסיד עד שפגעה בהם יד ה' ומדת דינו. ומהיום ההוא ששמע אבי מורי [אבי הרב אביגדור] הקדוש ז"ל, הדבר הזה לא היה נמנע מלומר ספר תהילים בכל שבוע על פי ז' חלקים. על כן אל תרפה ירך ממנו, כי מי שהוא רגיל, ודש בו בספר תהילים, הוא דוחה כל מיני פורענות וכמה פגעים רעים, מעליו ומעל בני ביתו, ומעל משפחתו, ומעל כל בני דורו. ומגלגל עליו ועליהם כל מיני שפע ברכות וטובות והצלחות, אשרי הזוכה ומזכה הרבים, עד כאן מצאתי בספר הנ"ל דרבי אביגדור קרא, בספרו שחיבר על מזמור אחרון שבתילים, שם בקהילה קדושה רענינשבורג שנת קס"ט לאלף הששי. וי"י יצוה אתנו את הברכה חיים עד העולם אמן:

בס"ד

מודעה

בכל יום א'
(מיום א' פרי' גח)

יהיה אי"ה מניין

לאמירת תהלים בציבור

בשעה

3:30 PM

בבית המדרש באבוב

15th Ave. 48th Street

בזכות מזמוריו וכו' תשלח ברכה והצלחה בכל מעשי ידינו
והכן פרנסתינו מידך הרחבה וגו' ותמהר ותחיש לגאלנו
ותבנה בית מקדשינו ותפארתינו אמון ואמן

חודש תשרי שנת תשפ"ה לפ"ק

גודל מעלת אמירת תהלים

מלחמה, והנערים בזכרם צער הוריהם וראו גודל צרתם שמוליכים אותם להעבירם מאמונתם וכו' אמרו זה לזה הלא בבתינו אם יש צרה לא עלינו אומרים תהלים ברבים ונצלים, וגם אנו בצרתינו נאמר תהלים, אבל לא יכלו שלא הי' להם ספר תהלים, ולומר בעל פה עדיין לא ידעו, על כן נמנו וגמרו לומר עכ"פ הניגון של תהלים, וכן עשו ושרו הנגון ותעל שירתם ונהוה התעוררות בשמי מרום וזכו לישועה ונשלחו לביתם.

(שער ישכר מאמר תקע בשופר, ט"ו - צסס הדברי חיים)

כל בקשת האדם מרומזים בו

דוד המלך עליו השלום היה מתפלל על כל הענינים שצריכים ישראל עד ביאת משיח, על החולים שיתרפאו, ועל הבריאים שלא יחלו, ועל פרנסתם שיתברכו, ולבטל מהם כל הגזירות קשות, ועל ידי שהאדם מתפלל עם הציבור הוא ממשיך כל השפעות טובות על כנסת ישראל.

(מאור ושמש)

לתקן ככל מושב בני ישראל - עבור אחינו ישראל להצילם מכל רע

זה כמה נכסוף נכספתי לתקן תיקון גדול זה בכל מקום מושב בני' להיות בכל עיר ועיר עדה קבועה לעמוד בתפלה ובתחנונים יום יום לפני אדון כל בעד קהל עדתם ועבור כלל אחינו בני' להצילם בכל מרעין בישין, ושאלתי ובקשתי מכל איש היקר את דבר ד' יתקן תיקון זה בעירו וה' הטוב ישמע שועתם, וימלא בטוב משאלותם.

(ארכי ישראל)

לשנות הטבע

וכיון שבא דוד בא תפלה לעולם, כי הוא לימד דעת את העם איך יתנהגו בתפלה ובתחינה לפני אדון כל, וגדול כח התפלה אפילו לשנות הטבע ולהנצל מן הסכנה ולבטל הנגזר.

(רבינו בחיי)

לאומרים בכל יום

הנה כבר נודע סגולת ספר תהלים נורא מאוד, ויזהר לקרות ממנו שיעור בכל יום.

(חיד"א)

יבולים לפעול על ידם הכל

ולכן נקראים שירי דוד מלכינו 'תהלים' שיכולים לפעול על ידם הכל ואין שטן ואין פגע רע.

(נועם אלימלך)

תהלים בציבור - דוחה כל מיני פורעניות

ידוע לכל סגולת אמירת תהלים בציבור שדוחה כל מיני פורעניות מעליו ומעל משפחתו ומעל בני דורו ומגלגל עליו ועליהם כל מיני שפע ברכות והצלחות.

(ש"ס"ה הק')

מצות ביקור חולים - זו תפלה

גודל ענין המתפלל בעד חברו כמבואר בשו"ע שהיא עיקר מצות ביקור חולים, וגם מצות גמילות חסדים.

(שו"ע יורה דעה, ש"ס"ה)

יאמרו זמירותיו בבתי מדרשות

מי שחשקה נפשו לרבך בו יתברך ובשבחיו אז ידבק עצמו בספר תהלים וכבר אמרו רז"ל שהתפלל דוד המלך ע"ה שיאמרו זמירותיו בבתי כנסיות ובתי מדרשות.

(ש"ס"ה הק')

אין לנו דבר גדול מספר תהלים

אין לנו דבר גדול מספר תהלים שמרבים מזמורים שבחים להשם יתברך ורבים מזמורים הם של בקשות מחילה וסליחה והכל מיד ה' השכיל דוד המלך ע"ה ברוח הקודש. אשרי האיש אשר אומר תהלים בשירה ובזמרה ובכוונת הלב ולא כמו בדור הזה שאומרים במרוצה ובלתי כוונה, אלא אם ירצו לקבל שכר עליהם ויהיה אמירתן נחת רוח לפני השם יתברך צריכין לומר בנחת.

(ש"ס"ה הק')

קבלה לבטל הגזירה לגמור כל ספר תהלים

קבלתי להמתיק דינים והגבורות לגמור כל ספר תהלים, נרמז בפסוק מי ימלל גבורות ה', ימלל מלשון מלילות לשון מולל וזורק, ולפי זה הפירוש הוא כך מי שירצה לכתוש ולמלול הגבורות ישמיע כל תהלתו, היינו כל ספר תהלים.

(אגרא דפרקא, ש"מ"ח)

סגולת האומר ג' פעמים ביום אחד

קבלה מן רבינו אלימלך מליזענסק זלה"ה כי האומר ג' פעמים כל התהלים ביום אחד הוא חשוב כתענית משבת לשבת. גם שמעתי אומרים בשם תלמידו מוהר"מ מרימינוב זצ"ל, כי האומר ג' פעמים ביום אחד הוא חשוב כחרב וחנית נגד היצה"ר.

(רחמי האב, ת')

אף הניגון של תהלים - יש לו כח גדול

מעשה ברוסיא בשנות הגזירה שחפשו נערים קטנים בכל עיר ועיר מבני ישראל והוליכום בדרך רחוקה לגדלם לבעלי

כאילו קיים כל התורה כולה

כל האומר תהלים בכל יום, כאילו קיים כל התורה כולה. וזהו תוכו ל'רגליך י'שא מ'דברותיך ר"ת תל"ם, וסמך ליה "תורה צוה לנו משה". (רבינו אפרים על התורה)

בהשכמת היום – עם טליתו

ציצית' על' כנפי' בגדיהם' ס"ת תל"ם, לרמזו על המצוה מן המובחר, בהשכמה להתעטף בציצית וללמוד תהלים.

(רבינו אפרים על התורה)

לאומרו קודם התפלה

טוב שיאמר מזמורי תהלים קודם התפלה לומר עריציים ותעלה התפלה לרצון.

(לבוש - אור"ח, סי' א')

מנין מזמורים ב' פעמים – עולה כפר

אם יוכל ללמוד ספר תהלים פעם א' בחול ופעם ב' בשבת, הנה מה טוב, כי ב' פעמים והם ש' מזמורים, גימטריא 'כפר', ומבטל 'יצר' גימטריא ש'.

(חיד"א, בספרו יוסף תהלות)

לגומרו פעם אחת בשבוע

לא יגרע מצדיק לומר כל ספר תהלים בכל שבוע מידי שבת בשבתו.

(חיד"א, בספרו יוסף תהלות)

כלול וגנוז בו כל התורה

משה נתן להם לישראל חמשה חומשי תורה, וכנגדם נתן להם דוד ספר תהלים שיש בו ה' ספרים (שוחר טוב, תהלים א'). נמצא כלול וגנוז בו כל התורה כולה. כי דהמע"ה חיבר תהלים חמשה, כנגד חמשה חומשי תורה.

(דגל מחנה אפרים)

מזמור קי"ט – סגולה להנצל משונאים הרוצים להרע לו

מי שיש לו שונאים ורוצים להרע לו, סגולה שיאמר בכל יום ויום מזמור קי"ט וסימנך "להרוף את כל אויביך", להדו"ף גימטריא קי"ט. ובכל פסוק שבו יש סגולה בפני עצמה להועיל לדבר מיוחד.

(סגולות ישראל מערכת ה')

סגולה לפרנסה או על שאר הרפתקאות לומר כל התהלים מרישא לסיפא

על כמה דברים שצריכים לאדם, כמו פרנסה וכדו', או על כמה הרפתקאות צוה הרה"ק [מקאריץ] לומר כל התהלים מרישא לסיפא בלי שום הפסק, אפילו שלא לומר היה"ר בין ספר לספר, רק לאחר גמר כל התהלים, ופע"א אמר כי הוא מהיכל המשיח, לכן יש בו ק"ן מזמורים כנגד ק"ן צפור, וצפור הוא א' מכינויי השכינה, דהיינו שהשכינה מסתרת שם.

(מדרש פנחס)

האומר תהלים הוא כמתפלל וכאילו עוסק בתורת נגעים ואהלות

והאומר תהלים הוא כמתפלל והוא גם כן כעוסק בתורה. וכבר ביקש דהמע"ה שיהיו מקבלין שכר הקורא בתהלים כעוסקין בתורת נגעים ואהלות.

(של"ה הק')

מי שיש לו איזה צער או כשהוא בסכנה יקרא כל התהלים ויראה נפלאות

קבלה מאנשי שם הקדושים שמי שיש לו איזה דוחק השעה, או צער, או שהוא מהלך בדרך, או עובר בים, או בנהרות, יקרא כל התהלים בכל יום בלי הפסק בכוונה והכנעה, ויראה נפלאות, וזה בדוק ומנוסה.

(פלא יועץ)

ע"י אמירת כל ספר תהלים נמתקין הנבורות

מי ימלל גבורות ה' ישמיע כל תהלתו, שמעתי מפי החסיד המפורסם המנוח מוהר"ר משולם זוסמאן זצוק"ל מאניפאלי שביאר פסוק זה, מי ימלל, מלשון מוללין מלילות, מי יכול למלל ולפרד הגבורות, ישמיע כל תהלתו, שיאמר כל ספר תהלים בבת אחת.

(תשואות חן, פ' ויגש)

יאמר כל ספר תהלים בלי הפסק כלל

יאמר כל ספר תהלים בלי הפסק כלל, וגם הפסוקים ויהי רצון לא יאמרו בין ספר לספר אלא אחר גמר כל תהלים, כי כן מקובל מרבינו הבעל שם טוב, כמ"ש בעטרת צבי שלזה רמז מה שנאמר מי ימלל גבורות ה' ישמיע כל תהלתו.

(שו"ת מהרש"ם מברעזאן - ח"צ סי' רס"ד)

סגולה לחטא ז"ל לומר תהלים ובפרט בימי השוכבי"ם

ואלה 'שמות' בני' ישראל' 'הבאים' 'מצרימה', ראשי תיבות הוא השב"ם, וסופי תיבות תהלי"ם, כי מסוגל לחטא זרע לבטלה רחמנא ליצלן, ובפרט בימי השוכבי"ם לומר תהלים. ואמרו משמו של הרב הקדוש מוהר"ר מרדכי מטשערנאבל זללה"ה שסגולה לזה להתענות בערב שבת קודש, ובשבת קודש יאמר תהלים וטוב לתיקון החטא הזה.

(דברי יחזקאל)

מי שהולך בדרך ים ילמוד בכל יום מזמורי תהלים

קבלתי שמי שהולך בדרך ים ללמוד בכל יום בספינה מזמורי תהלים בכוונה והכנעה.

(חיד"א, בספרו יוסף תהלות)

ליקוטים נפלאים בענין אמירת תהלים

בענין מעלת אמירת תהלים - ובימי השובבי"ם עש"ק - ועוד

נלקח ברשות מגליון "מבאר רבותינו", ותשו"ח"ח לו

או בבוקר בעש"ק קודם התפלה, ואם אין להם פנאי או יהיה ביום אחר, והוא רחום יכפר עון, ורעה אליהם לא יאונה ח"ו וכו'.

(שו"ת דברי יואל או"ח סי' ז', בתשובה לעיר שנפל שם ס"ת)

לסיים תהלים בעשרה ביום ו' כאור הבוקר בכל שבוע.

(דברי יואל מכתבים, ח"א מכתב א', בתקנות לבית מדרשו הראשון בעיר סאטמאר)

בימי השובבי"ם, שפך צקון לחשו באמירת כל ספר תהלים מדי יום ששי באשמורת הבוקר, יחד עם תלמידי הישיבה.

(זמירות עטרת יהושע, מנהגי כ"ק הגאב"ד רמ"א פריינד זצ"ל)

לומר תהלים בלי הפסק

קבלה מאנשי שם הקדושים, שמי שיש לו איזה דוחק השעה או צער או שהוא מהלך בדרך או עובר ביום או בנהרות, יקרא כל התהלים בכל יום בלי הפסק בכונה והכנעה, ויראה נפלאות, וזה בדוק ומנוסה.

(פלא יועץ)

על כמה דברים שצריכים לאדם, כמו פרנסה וכדומה, או על כמה הרפתקאות צוה הרה"ק [מקאריין] לומר כל התהלים מרישא לסיפא בלי שום הפסק, אפילו שלא לומר יהי רצון בין ספר לספר, רק לאחר גמר כל התהלים, ופעם אחת אמר כי הוא מהיכל המשיח, לכן יש בו ק"ן מזמורים כנגד ק"ן צפור, וצפור הוא א' מבינויי השכינה, דהיינו שהשכינה מסתרת

יקבלו עליהם לגמור שם תהלים בציבור באיזה יום בכל שבוע קודם התפלה, כי בלא זה נוהגין חסידים לומר כל תהלים בעש"ק קודם התפלה.

(שו"ת אבני צדק יו"ד סי' קי"ז, סדר תשובה לעיר שנפל שם הס"ת)

רבינו הקדוש [מזידיטשוב] אמר כל חמשה ספרים תהלים כל ערב שבת קודם התפלה בביתו, ובימי השובבי"ם בערב שבת כאור הבוקר, אמרו תהלים בבית המדרש בציבור.

(הנהגות מהרי"א מזידיטשוב אות מ')

הרה"ק הייטב לב זי"ע בא לאויבער ווישאווא, ובא לביהכ"נ ביום ו' בבוקר וראה שהעולם אמרו תהלים ביחידות, ואמר להם בשעת הדרשה: שיאמרו בחורף ביום ו' בבוקר תהלים בציבור, וביום ש"ק בקיץ יאמרו אחר חצות.

(צדיק כתמר יפרח, תולדות הרה"ק הישמח משה זי"ע וצאצאיו)

וזהו הדרך ישכון אור באור החיים לאחוז האדם דרכו לקבוע לו עתים לתורה מידי יום ביומו כל איש לפום דרגא דילי, ולעשות תקנות לגמור תהלים פ"א בשבוע בציבור, והיינו באשמורת ליל וא"ו שהוא תיקון גדול מאד כידוע מסה"ק, וזה הזכות לימוד תורה דרבים יעמוד לכל בית ישראל לישועה במהרה בדבר ישועה ורחמים, בשפע ברכות ממקור עליון לטוב לנו ולכל עמו בית ישראל. (קדושת יו"ט פ' תולדות, דף כ"ב ע"ב)

לגמור תהלים בציבור בכל שבוע וזה תיקון גדול, ויעשו זה באשמורת הבוקר ליל שישי,

שם.

(מדרש פנחס)

מי ימלל גבורות ה' ישמיע כל תהלתו, שמעתי מפי החסיד המפורסם המנוח מוהר"ר משולם זוסמאן זצוק"ל מאניפאלי שביאר פסוק זה, מי ימלל, מלשון מוללין מלילות, מי יכול ולפרד הגבורות, ישמיע כל תהלתו, שיאמר כל ספר תהלים בבת אחת.

(תשואות חן פ' ויגש)

יאמר כל ספר תהלים בלי הפסק כלל, וגם הפסוקים ויהי רצון לא יאמרו בין ספר לספר אלא אחר גמר כל תהלים, כי כן מקובל מרבינו הבעל שם טוב, כמ"ש בעטרת צבי שלזה רמוז מה שנאמר מי ימלל גבורות ה' ישמיע כל תהלתו.

(שו"ת מהרש"ם מברעזאן, ה"ב סי' רס"ד)

לילה ומחית"י א"ת כ"ל היקו"ם, סופי תיבות תהלים, ירמוז מה שאמרו רז"ל (כ"ד פס"ח י"א) שיעקב אבינו אמר תהלים בביתו של לבן, ומקובל אצל חכמי האמת שעל ידי התהלים הוציא יקר מזולל, איזה ניצוצות הנידחות שהיו עדיין מדור המבול, והיו מגולגלים בצאנו של לבן, ויעקב אבינו הוציא אותם אל הקדושה, מה שהיו ראוי לציור קדוש.

(אגרא דכלה פרשת נח, בד"ה לילה)

מי שרוצה לזכות לתשובה, יהיה רגיל באמירת תהלים, כי אמירת תהלים מסוגל לתשובה, וז"ש רז"ל (ע"ז דף ד' ע"ב) לא ה' דוד ראוי לאותו מעשה אלא כדי להורות תשובה ליחיד וכו', ועיקר התשובה של דוד המלך הוא ספר תהלים, שאמרו בהתעוררות גדול וברוח הקודש.

(ליקוטי מוהר"ן, ח"ב אות ע"ג)

הבעל תשובה באור הבוקר בשעה שהוא קם, יזכור עצמו בחטאיו, כמ"ש דוד המלך ע"ה וחטאתי נגדי תמיד, ויאמר קאפיטל נ"א בכל לבו, ובפרט הפסוק כבסנו מעוני וכו', ואף אם הוא מעוברי עבירות חמורות, צריך לומר קאפיטל זו דייקא, כי מי שפגם בהרהור, ואין צר"ל במעשה פגם הברית, הוא חמור מאוד.

(פוקח עורים אות כ"ב, מובא בס' תקנת השנים דף ל"ט)

קבלה מאנשי שם הקדושים, שמי שיש לו איזה דוחק השעה או צער, או שהוא מהלך בדרך, או עובר ביום או בנחרות, יקרא כל התהלים בכל יום בלי הפסק ככונה והכנעה, ויראה נפלאות, וזה בדוק ומנוסה.

(פלא יועץ)

כידוע היה רבי יחיאל מאיר מגאסטאנין זי"ע מצוה לכל אחד שבא אליו עם בקשה, שיאמר תהלים, לאחד צוה לגמור כל התהלים, ולאחד חצי תהלים וכדו', פעם אמר לו איש: רבי כבר אמרתי תהלים ועדיין לא נוושע, אמר לו הגאסטאנינער: אני צריך לצוות לך לומר תהלים, כמו שמצינו במסכת ברכות אצל דוד המלך ע"ה שנכנסו אצלו בכל יום חכמי ישראל, ואמרו לו עמך ישראל צריכין פרנסה וכו', וכבר ידעו מאתמול התשובה של דוד המלך ע"ה, רק היו צריכין ליכנס בכל יום לשמוע התשובה.

(אוצר ישראל)

סיפר הרה"ק מוהר"ר יצחק מנעשחוי זצוקללה"ה, שהרהצה"ק ר"ר ברוך ממעזיבוז היה אומר בכל יום תהלים, ואמר שהיה לו קול בכי המעורר מאד, וכל מי ששמע אמירת התהלים לא היה יכול להתאפק מלבכות.

(זכרון טוב)

ומסתכל בתוך התהלים.

(ימות עולם, דף קמ"א אות ד')

דרכו של רבינו [רבי איציקל מפשעווארסק זצ"ל] בדרך כלל לומר כל ספר תהלים קודם תפלת שחרית, ופ"א ראיתי שאיש אחד ביקש מאת חתנו הרה"צ ר' יעקב [זצ"ל] שיכנס לחותנו להזכירו מכיון שצריך לאיזה ישועה, ור' יעקב נכנס לחדרו של רבינו, ורבינו הי' אז באמצע אמירת תהלים, ולא פנה לחתנו כלל, וכה עמד שם ר' יעקב זמן רב, עד שהגביה רבינו עיניו הק, ורמו לרבי יעקב שיאמר לו מה ברצונו כעת.

(שיח יצחק פשעווארסק, דף ל"ו)

וכן השריש [מרן מסאטמאר זצ"ל] הרבה בלכבות המסתופפים בצל קדשו גודל ענין אמירת תהלים, ובנוסף לגודל פעולתו להלהיב הלבבות לעבודה שבלב זו תפלה וכדבר האמור למעלה, עוד הרבה לעשות להורות באצבע בכל עת ועונה על גודל החשיבות באמירת פרקי תהלים, אשר יכולים לפעול על ידה דבר ישועה ורחמים, ופעם בא לפניו איש אחד, אשר בנו לא הצליח בלימוד בהת"ת, והלה כבר ביקש את המנהל להחליף מקומו למלמד אחר, ומכיון שהמנהל לא הסכים עמו בא אצל רבינו זצ"ל לבקש מלפניו לפקוד על המנהל למלאות מבוקשו, והאמנם שרבינו לא הי' תמים דעה עם מבוקשו של הלה, אבל עכ"ז לא התוכח עמו והבטיח למלאות משאלתו, ואכן כן עשה ודיבר עם העומד על משמרת הקודש בהת"ת לעשות כרצון איש, ולהחליף מקום התלמיד למלמד השני, והנה אחר שעברו איזה ירחים בא האיש הלזה עוה"פ לפני רבינו והתאונן במר נפשו, שגם החליפין לא עלו יפה, ובנו אינו רואה אותות הצלחה בלימודו והתנהגותו, וביקש עצה

סיפר לי ש"ב הרה"ח ר' מרדכי משה גרינצווייג נ"י, דודי הרה"ח ר' שלמה מאיר ע"ה רגיל הי' להזמין הרבה סחורות ולמכור לקונים, והם שילמו לו, והוא שלם לבעל הסחורה, פעם אחת הגיע הרבה סחורה, ולא היה יכול לשלם בעד הסחורה, כי עדיין לא שילמו לו הקונים, נסע להרה"ק מסטראפקוב זצ"ל, וסיפר לו דאגתו, אמר לו הרה"ק שיאמר תהלים, אמר דודי להרה"ק שהוא יאמר תהלים, והווכחו לזמן מה מי שיאמר תהלים, לבסוף הסכים הרה"ק מסטראפקוב לומר תהלים, ואמר הרה"ק לדודי, שיקנה לו לאז (היינו גורל) ובירך אותו בהצלחה, דודי קנה גורל, והרויח בהגורל סכום שהיה צריך לו בדיוק, לא פחות ולא יותר, ותהום כל הגליל מזה.

(שיח זקנים ח"ה דף ר"מ)

אחד מקרובי הקוברינער זי"ע יצא לתרבות רעה ר"ל, ופעם באיזו חתונה נודמן עמו הקאברינער ולא הביט בפניו, וחרה לו מאוד, אח"כ נכנס אליו וביקש תשובה, ואמר לו הקאברינער שיזהר מאוד מלימוד תורה שלא ילמד שום דבר, ובכל יום יגיד קאפיטל תהלים, [רמ"ה זי"ע ביאר את זאת שאסר לו ללמוד, כי הרי לא זכה נעשית לו סם המוות ר"ל].

(סיפורי מרן הרמ"ח מסלאנים, דף ס"ה אות ל"ז)

עבודה גדולה היתה לו [לרבי אברהם משה מפרשיסחא זצ"ל] באמירת תהלים, ומגודל חולשתו הוצרך לשכב במטה בשעת אמירת תהלים, ומרוב הקאכעניש היתה המטה מתנדנת, עד שהזהירו הרופאים כי הוא מסתכן בכך, וביקשו החסידים מאמו שתגזור עליו בגזירת כיבוד אם שיפסיק מלומר תהלים, אלא שהרשתה לו לומר קאפיטל אחד, וגם היה מביט

ברעיונו פן ואולי יתעורר איזה קטרוג על אותו חייט ע"י אמירת תהלים, ויגרום לו ח"ו נזק, אז החל לומר תהלים של ינוק החייט בשבילו, מיד נכנס איזה יהודי לביהמ"ד, ושאלו אם רוצה לאכול מאומה, ונתן לו לאכול.

(ימות עולם אמישינאו, דף קפ"ח אות ג')

הרה"ק מגאסטאנין זצ"ל סיפר, שבא לפניו אדם וסיפר לו את צרת נפשו ודחקותו, וציוה לו הרה"ק שיתפלל להשי"ת ויאמר כל ספר תהלים כדרכו בקודש, אחרי זמן מה חזר האיש ואמר: קיימתי כל מה שאמרו לו, ועדיין לא נושעת, השיב לו הרה"ק: אשר גם הוא בעצמו היה לו פעם דבר נחוץ מאוד והוצרך ישועה, והתפלל להשי"ת ט"ו שנים עד שנענה והבן.

(שיח שרפי קודש ח"ג)

פעם כשרבינו [מהרי"א מזידיטשוב זצ"ל] התחנן על הגאולה אמר בדרך מליצה, אם ימצא עוד אדם אחד מישראל בגלות המר הזה אשר יקום בבוקר וילמוד פרק משניות, או דף גמרא, או יאמר ספר תהלים, גם זה סגי שיצילנו ה' מהרה מן הגלות הזה ויושיענו.

(ילקוט מהרי"א זידיטשוב דף ס"ח)

ר' נחום [מטשערנאביל] ציוה לחסידיו ד' דברים שקיבל מפי אליהו הנביא זל"ט, והם: להיות ער כל ליל שישי, ובעש"ק לצום, וליתן אז צדקה לעני הגון, ובשב"ק לפנות בוקר להגיד כל תהלים, ואמר להם שעיי"ז יבוא משיח. ואמר: שאם בליל שישי לא יהיה להם מה לעשות, זאלט איר רעדן פון צדיקים, אפילו פון מיר, אפילו פון מיינע ביינקלאך.

(סיפורי מרן הרמ"ח מסלאנים, דף קנ"א)

והדרכה מרבינו כדת מה לעשות, והשיב לו רבינו בלשון קדשו: עוד מקדם, כאשר דרשת ממני לדבר עם המנהל, כבר ידעתי שזה לא יהיה הפתרון, אך ידוע תדע, ותאמין לי נאמנה, שאמירת מזמור אחד בתהלים בתפילה להשי"ת בכוונה נכונה, זה עוזר ומועיל יותר מכל השתדלות.

(תהלים דברי יואל, הקדמה דף י"ח)

ידוע המעשה שהרה"ק רבי נחמן קאסאווער זי"ע חבירו ועמיתו של הבעש"ט הק', טייל פעם אחת עם הבעש"ט בעולם העליון, והראה לו כמה היכלות שישנן למעלה, עיש היכל ש לומדי תורה, ששם יושבים ועוסקים בתורה אלו שבעולם הזה היה עיקר עסקם בלימוד התורה, ויש היכל של "תהלים זאגערס" של אלו שהתקרבו אל ה' בעולם הזה על ידי אמירת מזמורי תהלים, כי כל צדיק לפי דרכו והילוכו בתורה ועבודה בעולם הזה, כן הוא ממשיך בעולם העליון.

(עבודת עבודה טאהש, שיח"ק ח"ב דף של"ו)

מרן הרה"ק היסוד העבודה אמר: בעל יסוד ושורש העבודה היה יכול לומר קאפיטל תהלים אחד כמה פעמים, והרגיש בו טעם כמו בפעם הראשון, מיר קענען דאס נישט.

(מאמר מרדכי סלאנים, דף שכ"ח)

בימי בחרותו כשלמד [רבי מאיר מאסטראווצא זצ"ל] בישיבה, ה' אוכל אצל בעל הבית אחד חייט, שלא חי בשלום עם אשתו, ומרוב התקוטטות עמה הוציא הלה את כעסו על הבחור והכהו, עד שיצא והלך לו לביהמ"ד ואמר תהלים, תוך כדי אמירת התהלים, עלה

אמר ריש לקיש כל העונה אמן בכל כוחו פותחין לו שערי גן עדן.
(שבת קיט:)

כי הגן עדן יש לו הרבה שערים מחיצה לפנים ממחיצה, וכמ"ש כל צדיק וצדיק נכוח מחופתו של חבירו, ובפרק שואל אמרו כה"ג כל צדיק וצדיק יש לו מדור לפי כבודו, ואמר שזה העונה אמן בכל כחו שפותחין לו כל השערים מחדרי גן עדן.
(מהרש"א שם)

ונראה לי בס"ד, דהנשמה בשעת פטירתה מן הגוף פורחת באויר כדי ללכת לגן עדן אם היא צדקת, אך ודאי אין פותחין לה שערי גן עדן אלא עד שתגיע לשער, מה שאין כן זה העונה אמן בכל כוח זכות זה יועיל לה שפותחין לה שערי גן עדן תיכף ומיד מעת שהתחילה לילך באויר עולם הזה, שתראה מרחוק את שערי גן עדן פתוחים לפניה קודם שתגיע להם, ויש לה נחת רוח בזה, וגם הוא סימן של מעלה גדולה אצל הצדיקים, ואין לה פחד מלהט החרב אשר חמה חוץ לשערי גן עדן כשתראם מרחוק קודם שתגיע אצלם, עכ"ל.

(הגה"ק בעל בן איש חי בספרו בן יהודע, שבת שם)

לבד מה שמכניסין אותו לגן עדן, אלא שעוד פותחין לו, שעומדין ומקבלין פניו שלא יהא צריך לצלצל בשערי גן עדן עד שיכניסוהו.
(עין ישראל שבת קיט:)

ריש לקיש זאגט, ווער ס'ענטפערט "אמן" מיט זיין גאנצן כח, עפענט מען אים די טויערן פון גן עדן.
(שבת קיט:)

די גן עדן האט פיל טויערן, איין מחיצה טיפער פונעם אנדערן מחיצה, און אזוי ווי חז"ל זאגן אז א יעדע צדיק וועט זיך אפבריען פון די חופה פון זיין חבר, און אין פרק שואל זאגן חז"ל ענליך צו דעם אז א יעדע צדיק האט א שטוב לויט זיין כבוד, אויף דעם זאגן חז"ל אז ווער ס'ענטפערט "אמן" מיט זיין גאנצן כח, עפענט מען אים אלע טויערן פון די שטיבער אין גן עדן.
(מהרש"א שם)

ס'געפעלט מיר צו זאגן בס"ד, אז די נשמה בשעת ס'גייט ארויס פונעם גוף שוועכט עס אין די לופט, כדי צו גיין אין גן עדן אויב זי איז א צדיקת, אבער דאס איז זיכער אז מ'עפענט איר נישט אויף די טויערן פון גן עדן נאר ווען זי דערגרייכט דעם טויער. אבער דער וואס ענטפערט אמן מיטן גאנצן כח, וועט די זכות איר העלפן אז מ'עפענט תיכף די טויערן פון גן עדן, תיכף ומיד ווען זי הייבט אן צו שוועבן אין די לופט פון די וועלט, כדי זי זאל שוין זעהן פונדערווייטענס ווי די טויערן זענען אפן פאר איר נאר בעפאר זי דערגרייכט זיי, און זי האט א נחת רוח פון דעם, און דאס איז אויך א סימן פון א גרויסע מעלה ביי צדיקים, און זי האט נישט קיין פחד פון די שארפקייט פונעם שווערד וואס איז אינדערויסן פון די טויערן פון גן עדן, ווען זי וועט זיי זעהן פונדערווייטענס נאך בעפאר זי דערגרייכט זיי.
(הגה"ק בעל בן איש חי בספרו בן יהודע, שבת שם)

אויסער וואס מ'פירט אים צום גן עדן, עפענט מען עס אויף פאר אים, און מ'שטייט און מ'איז אים מקבל פנים, כדי ער זאל נישט דארפן קליינגען ביי די טויערן פון גן עדן ביז מ'טראגט אים אריין.
(עין ישראל שבת קיט:)

עוד ליקוטים נפלאים בענין אמירת תהלים

דוד המלך אומר מזמורי תהלים – יחד עמנו

אומרים בכל יום מזמורי דוד, פסוקי דזמרה, כי הם כורתים ומזמרים את הקליפות המעכבות את התפילה כדאיתא בספח"ק, ונראה שמשום הכי יש שמו של דוד בראש המזמורים, כמו 'מזמור לדוד', 'תהלה לדוד', משל למלך שסביב ארמונו עומדים חיילים ואת להט החרב המתהפכת לשמור את דרך בית המלך לבל יכנסו זרים. אבל אם אחד, המוני פשוט, בא עם אגרת שלוחה מאת שר הצבא הגדול הלוחם מלחמות המלך ושמו חתום על מעטפת האגרת, תיכף יתנו השרים לאיש ההמוני ליכנס שהרי הוא שליח להוביל אגרת משר הצבא למלך, ואם לא יתנו, דמם בראשם. וכן בכל מזמור מתחילים 'תהלה לדוד', 'מזמור לדוד', ומתחילים פסוקי דזמרה ומכרזים 'ובשירי דוד עבדך נהללך', ואז שפתותיו של דוד דובכות בקבר, וכאילו הוא עצמו אומר המזמורים, וכשמזמור כזה עולה, אומרים תיכף פנו מקום, כי מזמור של דוד בעצמו ע"י שפתותיו דובכות נכנס לקלם המלך, וממילא נפנה הדרך מהקליפות, ואחריהן עולות הברכות והתפילות בלי שום עיכוב.

(אמונת עתיד, שבועות – הובא בגליון באמונתו יחיה גליון ט' פר' אמור ל"ג בעומר תשפ"ג)

מזמור אחד בתהלים ככוונה נכונה, מועיל יותר מכל השתדלות

וכן השריש [מרן מסאטמאר זצ"ל] הרבה בלכבות המסתופפים בצל קדשו גודל ענין אמירת תהלים, ובנוסף לגודל פעולתו להלהיב הלבבות לעבודה שבלב זו תפלה וכדבר האמור למעלה, עוד הרבה לעשות להורות באצבע ככל עת ועונה על גודל החשיבות באמירת פרקי תהלים, אשר יכולים לפעול על ידה דבר ישועה ורחמים, ופעם בא לפניו איש אחד, אשר בנו לא הצליח בלימוד בהת"ת, והלה כבר ביקש את המנהל להחליף מקומו למלמד אחר, ומכיון שהמנהל לא הסכים עמו בא אצל רבינו זצ"ל לבקש מלפניו לפקוד על המנהל למלאות מבוקשו, והאמנם שרבינו לא הי' תמים דעה עם מבוקשו של הלה, אבל עם כל זה לא התוכח עמו והבטיח למלאות משאלתו, ואכן כן עשה ודיבר עם העומד על משמרת הקודש בהת"ת לעשות כרצון איש, ולהחליף מקום התלמיד למלמד השני, והנה אחר שעברו איזה ירחים בא האיש הלזה עוה"פ לפני רבינו והתאונן במר נפשו, שגם החליפין לא עלו יפה, ובנו אינו רואה אותות הצלחה בלימודו והתנהגותו, וביקש עצה והדרכה מרבינו כדת מה לעשות, והשיב לו רבינו בלשון קדשו: עוד מקדם, כאשר דרשת ממני לדבר עם המנהל, כבר ידעתי שזה לא יהיה הפתרון, אך ידוע תדע, ותאמין לי נאמנה, שאמירת מזמור אחד בתהלים בתפילה להשי"ת ככוונה נכונה, זה עוזר ומועיל יותר מכל השתדלות.

(תהלים דברי יואל, הקדמה דף י"ח – הובא בגליון 'מבאר רבותינו' במדבר תשפ"ג)

להצליח בחינוך צריך לקום באשמורת ולהזויל דמעוה על ספר תהלים

ועובדא ידענא בעת שביקש א' ממרן הגה"ק מסאטמאר זצ"ל שיברכנו שיצליח עם חינוך בניו, ענהו שלהצליח בחינוך צריכין לקום באשמורת הבוקר, ולהזויל דמעוה על ספר תהלים בתפלה להקב"ה

על כך. ובהודמנות אחר אמר שאבותינו כשראו שהבנים אינן מצליחים כל כך בלימוד, הורידו כנחל דמעה בעת ברכת התורה ובעת ברכת אהבת עולם על הצלחת בניהם בתורה.

עוד אמר פעם ששגור בפי העולם שבנים אינן יכולין לבחור לעצמו רק לקבל מה שהקב"ה הזמין לו, אבל חתנין טובים יכולין לבחור לעצמו, אבל אני אומר שהוא להיפך, שחתנין אינן יכולין לבחור, שבהכרח יטול מה שהוכרז מ' יום לפני יצירת הולד בת פלוני לפלוני, אבל בנים טובים יכולין לבחור, ע"י שהוא יתנהג כהוגן, וגם יוריד דמעות לבקש מהשי"ת בנים טובים עכד"ק.

(חינוך ישראל פתיחה דף כ"ד, בהערות כנפי יונה - הובא בגליון 'מבאר רבותינו' במדבר תשפ"ג)

*

ווער ס'זאגט תהלים בקביעות קען נישט ארויסגיין חייב בדין

אינעם גליון 'א געדאנק' פרשת אמור תשפ"ג, אינעם אפטיילונג 'מאוצרות המגידים', ווערט געברענגט א וואונדערליכע מעשה, ווי פאלגענד:

ס'איז געווען אמאל א אינגערמאן וואס האט געווארט אין די רייע איינצוקויפן אין געשעפט אויף פסח, און ווי פארשטענדליך איז יעדער איינער געשטאנען דארט מיט א אנגעפולטע וועגעלע פון אלעם גוט'ס אויף פסח. אונזער אינגערמאן איז געווען זייער אן ערנסטער אינגערמאן וואס בטל'ט נישט קיין צייט, און שטייענדיג אין די רייע האט ער צוגעהערט שיעורי תורה דורך עיר-פאונ'ס.

פאר אים אין די רייע האט געווארט א עלטערע פרוי, און ווען די עלטערע פרוי האט געזעהן די אינגערמאן איז זי צוגעגאנגען צו אים און געפרעגט אויב ער וויל זיך טוישן מיט איר אין די לייך, און ער זאל קודם גיין באצאלען, אבער מיט איין תנאי. - וואס איז די תנאי פֿרעגט די אינגערמאן? אויב דו וועסט מיר געבן א זכות פון פערטל שעה לימוד התורה, קענסטו באקומען מיין רייע. ענטפערט איר די אינגערמאן: א פערטל שעה לימוד התורה פאר א פלאץ אין די רייע? ניין, בשום אן אופן. איך וועל ענדערש בלייבן ווארמין אין מיין רייע.

אפשר דאך, אפשר 10 מינוט, אדער כאטש 5 מינוט וועסטו מיר געבן, פֿרעגט די פרוי? - אפילו נישט 1 מינוט פון לימוד התורה בין איך גרייט אוועקצוגעבן פאר א רייע אין געשעפט, גארנישט. איך וועל ווארמין אין מיין רייע.

פֿרעגט די פרוי: אפשר דאך, וואס קענסטו מיר געבן, וועלכע זכות? - ענטפערט די אינגערמאן: אויב איך וועל אהיימקומען שנעלער, וועל איך מיר קענען אוועקזעצן לערנען מיט ישוב הדעת, און מיט מער אייכות פון ווי צו הערן אויף עיר-פאונ'ס, און די זכות וועט זיינס דיינס אינגאנצען [אנדעם וואס איך זאל עפעס "געבן"...].

די פרוי האט מסכים געווען און איבערגעגעבן די רייע.

די אינגערמאן האט זיך זייער געוואונדערט אויף די שמארקע ווילן פון די פרוי צו זוכה זיין אין לימוד התורה, און ביז ווי לאנג ער האט געווארט אויף די רעדזשיסטער וואס האט צוזאמגעברענגט די חשבון, האט ער זיך געוואנדען צו די פרוי און איר געפרעגט, פארוואס איז איר אזוי חשוב צו זוכה זיין אין די זכות פון לימוד התורה.

האט די פרוי געענטפערט: אז איר מאן איז נפטר געווארן פאר 11 חדשים צוריק, איך בין געווען זייער צוטראגן, און איך האב נישט אויפגעהערט צו וויינען. און וואס ס'האט מיר מחזק געווען איז געווען אז מיין מאן האט זיך אנפלעקט צו מיר אין חלום עמליכע מאל, אבער די לעצטע מאל וואס ער איז געקומען - פארציילט די פרוי - האט ער מיר געזאגט אז דאס איז די

לעצמט מאל וואס ער קומט אהער, און מער גייט ער נישט קומען, ווייל יעצט ענדירט זיך די 11 חדשים, און ער גייט אריין אין גן עדן לערנען תורה, און ער וויל נישט פארפאסן קיין איין מינוט פונעם לערנען.

האב איך אים געפרעגט – איז די פרוי ממש'ך צו פארציילען – ווי אזוי קען זיין אז דו האסט שוין געענדיגט מיט די גאנצע דין וחשבון [וואסענדיג אז ער נישט געווען די גרויסע תלמיד חכם...], האט די מאן געענטפערט, אז ווען ער איז געשטאנען פארן בית דין של מעלה אפצוגעבן א דין וחשבון אויף זיינע מעשים, איז ארויס די פסק דין לחובה, אבער דעמאלט'ן האט מען געברענגט פילע ספרי תהלים וואס ער פלעגט זיך פירען צו זאגן ביים לעבן, און מזאגט נאך בשם דוד המלך, אז ס'איז נישט מעגליך אז איינער וואס האט געזאגט תהלים בקביעות זאל מקבל זיין אזא גור דין, און מיט דעם האט זיך זיין דין איבערגעקערט צום גומן.

האט די פרוי פארענדיגט און געזאגט פאר דעם אינגערמאן: איך האב פארשטאנען פון דעם אז די זכות פון לימוד התורה איז אזוי חשוב אויבן אין הימל, אזוי ווייט אז מיין מאן איז שוין מער נישט גרייט צו קומען צו מיר, וועגן דעם זוך איך מיר אזעלכע זכותים.

ווער ס'איז געשטאנען פון דער זייט, האט אויסגעקוקט ווי די פרוי איז דער וואס האט משפיע געווען אויף דעם אינגערמאן, ווען זי געט צו פארשטיין אז צו געבן פאר לימוד התורה איז די גרעסטע זכות וואס איז נאר שייך, ווייל דורכדעם באקומט זי צוריק אסאך מער פון וויפיל זי געט.

פון די מעשה קען מען זעהן ווי חשוב ס'איז צו זאגן תהלים בקביעות, און ווי אויך ווי חשוב און טייער ס'איז אפילו איין מינוט לערנען די הייליגע תורה.

*

מעשה נפלא הפלא ופלא מהחתם סופר זי"ע

מוכא בספר באר מנחם על התורה פרשת ויחי על הפסוק **רֵאָה פְּנִיךָ לֹא פִלְלָתִי וְהִנֵּה הִרְאָה אֹתִי אֱלֹקִים גַּם אֶת זַרְעֲךָ**, וזה לשונו:

וכמו שמספרים עובדא מהחת"ם זצ"ל שהיה לו בן שלא היה מתחילה כפי רצונו, ואח"כ נעשה כלי מוכשר, ונכנס אליו הגאון דומ"ץ דשם ואמר לו רבינו בנו נ"י נעשה כלי מוכשר, וענה לו תחת"ם זי"ע ומה אתה סובר כמה נחלי דמעוּת שפכתי על זה. ומזה יוכל כל אדם ללמוד דרך מוסר **שאל יניח ואל ישקוט מלבקש ומלהתחנן מלפני הקב"ה ממ"ה שיעזור לו שיהיה בניו צדיקים ועובדי ה' והוגי תוה"ק.**

והנה יעקב אבינו היה מסתפק ביוסף מי יודע מה נעשה עמו במצרים שהיה זמן רב במקום שומאח כוזאם הוא עדיין עומד בצדקו, אבל אח"כ כשראה את בני יוסף הכיר בהם שאביהם עדיין עומד בצדקו ולא נפל ממדרגתו, וז"ש יעקב אבינו ע"ה ליוסף בנו, ראה פניך לא פללתי, כי לא השבתי עדיין שפניך עוד עומד כבתחילה, שלא נאבד ממך הצלם אלקים, והנה הראה אלקים אותי גם את זרעך, שאני רואה שגם בניך הם עומדים בפנים יפות, ומזה מוכח כי צדיק אתה, עכל"ק.

נהגו ליתן דבר קצוב לצדקה אם בטלו הקביעות באמירת תהלים

ואנחנו לא נדע איזהו יכשר לבא לבית הכנסת בהתחלת השליה צבור ברכת על נטילת ידים בבוקר השכם הזה או זה, רצה לומר, או ההמוניים שאינם בחבורת תהלים או נערים או אנשי תהלים עצמן המאחרים לבא עד כלות תהלים, יכול תקפה עליהם שינתם או שאר מונעים המעכבים אותם לאחר המועד, ונהגו ליתן בשביל זה דבר קצוב לצדקה בחבורה שלהם על שבטלו הקביעות באמירת תהלים, ויכול להיות שאותן אנשים באים בעת שיאמר השליה צבור ברכת על נטילת ידים בקול, ואיזה מן הכיתות הנזכרים שיבואו להתחלת השליה צבור ברכת על נטילת ידים בקול, הן יחיד הן רבים, יענו ויאמרו אחריו ברכת על נטילת ידים, כיון דלדידהו הוי סמוך לנטילה ברכת על נטילת ידים. כי אין תלונתי כי אם על אותן האנשים שהפסיקו בתהלים, או בשאר בקשות ותחינות, בין נטילה לברכת על נטילת ידים, ולא על אלו שיבואו לבית הכנסת בהתחלת השליה צבור ברכת על נטילת ידים ולא הפסיקו בין הנטילה ובין ברכת על נטילת ידים בתהלים או בשאר תחינות, והם עונים אחר ברכת השליה צבור ברכת על נטילת ידים כדון וכדת, ועלייהו קאי השליה צבור לענות אמן אחר ברכותיהם.

(ש"ל"ה הקדוש מסכת חולין פרק דרך חיים תוכחת מוסר אות ר"ד)

אמירת מזמורי תהלים מבריה המקטרגים

ונראה לי מי שרגיל לקרות אלו הפרשיות שאמרנו, וכן אותם שרגילין לומר תהלים בכל יום, חייבים לברך קודם לכן ברכת התורה, שהרי כל אלו פסוקי תורה הם, ואין לקרותם בלא ברכה, והיא כתובה לקמן סימן מ"ז. ואפילו למ"ד [שם ס"ד] פסוקים שאינו אומר דרך לימוד אלא דרך בקשה וריצוי אין צריך לברך עליהם, הרי אין באלו הפסוקים שום לשון ריצוי ובקשה רק קורא בתורה, והוא מכפר ומועיל כמו קרבן. גם פסוקי תהלים אינם כולם לשון תחנון ובקשה אלא שבח וקריאה בעלמא. ועוד עיקר המנהג באמירת המזמורים של תהלים, הוא ממה שכתב בעל שערי אורה בתחלתו שהוא להבריה המקטרגים קודם התפילה, כדי שתעלה התפלה אח"כ בשלום בלי שום מקטרג. ושליך קראם דוד מזמורים, על שם שהם מחתכים להם דרך לעלות התפלה, מלשון וכרת הזולזים במזמרות [ישעיה יח, ה]. וכן אמר דוד עליו השלום במקום אחר [תהלים קי"ג, נד] זמירות היו לי חוקיך וגו', ולא לשם תחנון הם נאמרים, לפיכך ראוי לברך עליהם בתחלה (ועיין לקמן סימן תקפ"א [ס"א]). ומטעם זה נ"ל ג"כ מנהג של טעות הוא אותם שאומרים תהלים אחר התפילה, שהרי עיקר אמירתם הוא כדי להבריה המקטרגים כדי שתעלה התפלה בשלום אח"כ, ומה יועיל להם ההברחה אחר שהתפללו, אם כבר ח"ו פגעו כמה מקטרגים בתפלתם, אין ההברחה מועלת כלום אח"כ, נ"ל. ואפילו אם אין הכוונה אלא לומר שירות ותשבחות של דוד, טוב לומר אותם קודם התפלה, שכן אמרו חז"ל [ברכות לב ע"א] לעולם יסדר אדם שבחו של הקדוש ברוך הוא ואח"כ יתפלל כמו שיתבאר עוד בעזה"י [ס"י נד ס"ג]. ואם אינו יכול להשכים לקרות הפרשיות, מכל מקום התפלה אשר היא מועדת לכל חי אל יאחר, ויחשוב בלבו אילו היה בעבודת מלך בשר ודם וצוהו להשכים באור הבקר לעבודתו, היה זהיר וזריז לעמוד לעבודתו כאשר צוהו, כל שכן וקל וחומר בנו של קל וחומר לפני מלך מלכי המלכים הקדוש ברוך הוא:

(לבוש או"ח סימן א')

עוד ענינים נפלאים מספר קימו וקיבלו ערך תהלים

בס' תהלים, ויש קבלה מאנשי שם הקדושים שמי שיש לו איזה דוחק השעה או צער או שהוא מהלך בדרך או עובר בים או בנהרות יקרא כל התהלים בכל יום בלי הפסק בכונה והכנעה ויראה נפלאות, וזה בדוק ומנוסה.

(פלא יועץ, ערך תהלים)

מי שזוכה לקיים דברי בעל ליקוטי עצות

מה שקבלתי מרבתי, ה"ה אדמו"ר הגה"ק בעל ייטב לב מסיגעט ומבנו מ"מ בעל קדושת יום טוב וצוק"ל, והם לא באו להעמים על החוטא, אדרבה רק ענינים קלים, ואת זה אשר הראה לי מו"ר בעל קדושת יום טוב בס' ליקוטי עצות להק' מהר"ן [מברסלב] ז"ל וכו', עשרה קפיטל תהלים וכו', ומי שזוכה שאומרים באותו היום אין צריך לפחד עוד.

(גר דוד)

סיום תהלים ג' פעמים ביום אחד הרב נגד היצר

מקובל מהרה"ק ר' מנחם מענדל ז"ל מרימאנוב, כי לאמור תהלים ג' פעמים ביום אחד כל התהלים, הוא כחרב וחנית כנגד יצר הרע.

(רחמי האב)

יהיה רצון דאחר תהלים לומר רק בגמר ספר

תהלים כולו

אין בידינו להטיל תענית בדור החלוש הזה לכן יסבבו בין כל אנשי הביהמ"ד וכל א' יתן פדיון נפשו ונפשות ביתו כפי שתשיג ידו ויחלקו לעניים וגם יתאספו כולם יחד ויאמרו כל תהלים בלא הפסק כלל וגם הפסוקים ויה"ר לא יאמרו בין ספר לספר אלא אחר גמר כל תהלים כי כן מקובל מרבינו הבעש"ט כמ"ש בס' עמ"צ שלזה רמז מ"ש מי ימלא גבורות ד' ישמיע כל תהלתו והשם הטוב יכפר בעדם.

(שו"ת מהרש"ם ח"ב סו"ס רס"ד)

אמירת תהלים בכוונה דוחה הרבה פורעניות

וזאת בקבלה מחסידים הראשונים, כי אמירת תהלים בכוונה דוחה הרבה פורעניות מעליו ומעל בני ביתו ומעל כל דורו, וממשיך שפע ברכה והצלחה, ויש בו מזמורים קמ"ז, כמנין שנותיו של יעקב אבינו ע"ה, והכל על פי הגמטריה.

(יסוד יוסף פרק נ"ט)

תענית משבת לשבת לא חשוב כמו אמירת

תהלים שלשה פעמים ביום אחד

קבלה מרבינו אלימלך, כי האומר ביום אחד שלש פעמים כל תהלים, הוא חשוב יותר מתענית משבת לשבת.

(רחמי האב אות נ"ז)

טוב ללמוד בכל יום מזמורי תהלים

וקבלתי שילמוד בכל יום קצת מזמורי תהלים בכוונה והכנעה, וטוב לו.

(הרחי"א, בכרכי יוסף או"ח סימן ק"י סעיף ד')

הגומר כל ספר תהלים ממתיק הדינים

קבלתי להמתיק הדינים והגבורות לגומר כל ספר תהלים, גרמז בפסוק מי ימלא גבורות ה' (ימלא מלשון מליל"ת, מלשון מול"ל וזורק, ולפי"ז הפי' הוא, מי שירצה לכתוב ולמולל הגבורות) ישמיע כל תהלתו (היינו כל ספר תהלים)

(בעל בני יששכר, באגרא דפרקא דף נד.)

הקורא בכל ספר תהלים בלי הפסק יראה נפלאות

וכתבו שהרגיל בספר תהלים דוחה כל מיני פורעניות ופגעים רעים, מעליו ומעל בני ביתו ומעל משפחתו ומעל כל בני דורו, ומגלגל עליהם כל מיני שפע ברכות וטובות והצלחות, ויש יש דבר להגן מפני המזיקים כאמירת קדיש על תהלים, והרוצה לידבק בו ית' ובשבחיו ידבק ללמוד

יושב תהילות – ענין התיקון ע"י אמירת תהלים

נעתק מגליון הנפלא "באר הפרשה" - וארא תשפ"ג

משיחותיו של המשפיע הגה"צ ר' אלימלך בידערמאן שליט"א

תיקון נפלא ונורא הובא בקדמונים לימים הללו - להרבות באמירת 'תהלים', וכמו שאמרו צדיקים (עיין 'דברי יחזקאל' ריש פרשת שמות) לרמז בפסוק שבראש פרשיות השובבי"ם (שמות), 'ואלה שמות בני ישראל הבאים' שסופי תיבות עולים לתיבת 'תהלים', להורות על אמירת תהלים בימים אלו שבסגולתם ינצל אדם מגלות מצרים - כל חד וחד ב'מיצרי' ומצוקותיו. והיינו שטמון וגנוז בהם^א כח רב ועצום לטהר את נפשותינו ה'פלא יועץ' (ערך תהלים) מאריך בגודל התיקון שנעשה מכל סיג ופגם^ב, ולהחיש ישועה רבה לכלל ולפרט^ג.

^א אמרו רז"ל (מדרש תהלים א) שביקש דוד מלפני הקב"ה שיהא נחשב אמירת תהלים כמו העסק בנגעים ואהלות.

יש שביארו הדמיון בין תהלים לנגעים, שהרי בנגעים ואהלות מצינו ש'הטומאה והטהרה ביד כהן (נגעים ג א).

ואם הכהן אינו בקי בדיני נגעים, עומד עליו ישראל תלמיד חכם ואומר לו - נגע זה טמא ואומר הכהן 'טמא' ונטמא האיש, וכן להיפך אם טהור הנגע אומר לו הישראל אמור טהור והוא אומר כדבריו ונטהר האיש. והרי, שטומאת הנגעים וטהרתן תלויים ועומדים ב'מאמר פיו' של הכהן אף אם אינו יודע מהו סת, על דרך זה כוחם של אמירת תהלים שאף אם אינו מבין מה שמוציא בשפתיו, הרי דבריו עושים פירות ופועלים גדולות ונצורות בשמי מדומים.

^ב כתב החיד"א ב'מדבר קדמות' (מערכת ת' - תהלים) וז"ל, דוד המלך התפלל יהיו לרצון אמרי פי, שהקורא תהלים יהא חשוב כעוסק בנגעים ואהלות. וכתבו גורי האר"י זצ"ל כי העוסק בסדר טהרות הוא תקון לעוונותיו של אדם. ואפשר שזו הייתה כוונת דהע"ה דהקורא תהלים יהיה חשוב כנגעים ואהלות, וממילא יהיה בזה תקון לפגמיו... וראיתי לרבינו אפרים בפירושו על התורה (כ"י פ' וזאת הברכה) שכתב וז"ל, 'כל האומר תהלים בכל יום כאלו קיים כל התורה כולה, וזהו תוכו לרגלך ישא מדברותיך' (דברים לג, ג) ר"ת תלים, וסמך ליה 'תורה צויה לנו משה' עכ"ל. ועוד כתב רבינו אפרים (פ' ויגש) את כל כבודי במצרים (בראשית מה יג) ס"ת תלים, לרמז שכל האומר תהלים כל יום זוכה להיות תחת כסא הכבוד, עכ"ל.

על כן מן הראוי לכל הרוצה להיטהר ולתקן עצמו – להרבות בתהלים, ובפרט שאכשר דרא ורבו בקרב כל הארץ מניינים לאמירת תהילים בימים אלו, וכל המורזו עצמו יזכה לרוב טובה.

כן כתב הגה"ק הצודע ביהודה' זי"ע בתשובותיו (מהדו"ק או"ח לה), לאיזה חוטא – ידבק מאד בשירות ותשבחות של דוד המלך ע"ה שזה דבר גדול להלהיב בלב האדם אהבת הכורא ב"ה. כיו"ב מספרים על הגה"ק רבי שלמה קלוגער זי"ע שהיה מסיים את ספר התהילים בכל יום ויום.

הגה"ק רבי יוסף חיים זאנענפעלד זי"ע רבה של ירושלים עיה"ק היה ידוע כגברא דמאריה סייעיה, ומלבד מה שישב על מדין להורות ההלכה בעיר הקודש גם נשא על כתפיו את משא העם, לעזור ולייעץ לכל אחד מאנשי ירושלים בענייניו הפרטיים. ואף היה משכין השלום בין איש לאחיו, וראו בחוש היאך שבכל אשר הגרי"ח היה מעורב בו היתה הברכה שורה. פעם שאלוהו מקורביו במה זכה להיות גברא דמאריה סייעיה, והשיב, שזכה לכך מפני שהוא מסיים את ספר התהילים כולו בכל יום ויום. והוא נוהג כן אחר שהוא נישא לאחר שנת העשרים, וידועים דברי חז"ל על הנישא לאחר שהיה בן כ' שעליו להישמר כל ימיו (ראה קידושין כט:), וכיון שאין דבר המטהר את נפשו של אדם כמו אמירת תהילים, על כן מסיים אני בכל יום כל ספר התהילים.

¹ הרה"ק מגאסטינין זי"ע היה ידוע כפועל ישועות בקרב הארץ, והיה מכונה ה'תהילים רבי, כאשר הרבה תדיר באמירת תהילים, ואף היה אומר לכל מי שפנה לפתחו בבקשת ישועה ורחמים שיאמרו קאפיטל פלוני ופלוני, ומשנשאל על כך, אמר 'שמעתי ממורי ורבי הקדוש מקאצק זי"ע, שאם היה דוד המלך ע"ה מסדר את ספר התהילים לפי הסדר (פירוש לפי סדר חייו) היו יכולים באמירת תהילים אפילו להחיות מתים, וסיים הרה"ק מגאסטינין, שיש לדייק מדבריו, שעתה לאחר שדוד המלך סידר את ה'תהלים' שלא לפי סדר תהלוכות חייו (כהא דחזוין שפרק ג' אמר דוד 'בברחו מפני אבשלום בנו, ואילו פרק נ"ט אמר 'בברחו מפני שאול במערה, שקדם הרבה שנים לבריחתו מאבשלום), אז אין בכוחנו להחיות מתים על ידי אמירת תהילים, אך את כל הישועות – עד תחיית המתים ולא עד בכלל – יכולים לפעול על ידי אמירת פרקי תהילים.

וכבר כתב בעמק המלך' (שער תיקוני תשובות דף ט"ו, הובא בשל"ה מס' חולין), מצאתי כתוב בספר שחיבר מורינו הר"ר אביגדור קרא... שבכפר אחד הסמוך לערפורט היה איש פשוט שלא היה יודע כי אם פשוטי המקרא, והיה זקן ונפטר בשיבה טובה, ותוך שלושים יום לפטירתו בא בחלום לחכם אחד מופלג וחסיד שהיה שם בעיר, ובין זרועותיו נשא עמו ספר קטן, שאלו הרב וכי לא אתה זה שקברנוהו ביום פלוני, אמר לו, כן אני הוא, שאלו הרב מהו הספר הזה אשר לך, אמר לו 'ספר תהלים, ובאתי להזהירך שתזהיר את כל בני הישוב שהייתי דר בו, שימלטו נפשם משם, כי כלתה עליהם הרעה, כי

הפלא יועץ (ערך תהלים) מאריך בגודל התיקון שנעשה על ידי אמירת תהילים, ומוסיף ה'פלא יועץ' - 'ויש קבלה מאנשי שם הקדושים, שמי שיש לו איזה דוחק השעה או צער או שהוא מהלך בדרך או עובר בים או בנהרות, יקרא בל התהילים בכל יום בלי הפסק, בכוונה והכנעה ויראה נפלאות, וזה בדוק ומנוסה'.

צא ולמד מדברי קדשו של הרה"ק הרבי רבי אלימלך זי"ע (ליקוטי שושנה ד"ה שירו) שלעיתים יש קטרוג גדול על האדם שאפילו הצדיק אינו יכול לבטל את תוקף הקטרוג בתפלתו, 'ואז צריך לקשר את האי גברא בעולם הגדול הנקרא 'תהלה'... ששם יש אור גדול ואין כח בדין לקטרג שם והוא רחמים גמורים ושם נמתק הכל, ולבך נקראים שירי דוד מלכנו 'תהלים' שיכולין לפעול על ידם הכל (בעולם שנקרא תהלה) ואין שטן ואין פגע רע, עכ"ל. ודבר שפתיים אך למותר.

כל זמן שהייתי חי וגמרתי את כל ספר תהלים בכל יום (הגוי בשל"ה כל שבוע), כמה שנים, בזכות זה האריכו שלווה, ומעתה אין מי שיגן עליהם. למחרת קרא הרב לכל בני הקהילה ומסר להם את הדברים הנוראים שראה בחזיון הלילה, ואכן כל אלו אשר נסו מהעיר הצילו את נפשם, ואלו שנשארו בבתיהם פגעה בהם יד ה' רח"ל. חזינו מכאן כוחם של מזמורי התהילים שהצילו את כל העיר מכליון וחרץ.

ומהיום ההוא ששמע אבי מורי הקדוש ז"ל, היה מסיים בכל שבוע את כל ספר תהלים... כי מי שהוא רגיל ודש בו בספר תהלים הוא דוחה כל מיני פורענות וכמה פגעים רעים, מעליו ומעל משפחתו, ומעל כל בני דורו, ומגלגל עליו ועליהם כל מיני שפע ברכות והצלחות, אשרי הזוכה ומזכה הרבים, ע"כ מצאתי בספר הנ"ל דר' אביגדור קרא (עכ"ל 'עמק המלך'). ואם בכל השנה הדברים אמורים, ק"ו בימים קדושים אלו.

כ"ק האדמו"ר מתולדות אהרן זי"ע אמר פעם לאברך שהתאונן בפניו על איזה צרה שנקלעה לביתו, אמר לו הרבי - והוא יסוד גדול לכל תהלוכות חיי האדם, על כל איש מבני ישראל לומר בכל יום כמה פרקי תהלים, וכמשל למי שיש לו חשבון בבנק, אם יפקיד כסדר ממעותיו אצל פקיד הבנק, אזי בבוא יום פקודה - כשיכתוב צ'ק (טשעק) בסכום גדול - יכבדוהו פקיד הבנק, אבל אם לא יפקיד הלה למלא את קופתו בבנק, בוודאי שבבוא העת יחזירו הפקידים את הצ'ק, ואפילו פרומה אחת לא יתנו למביאו. כיוצא בו המפקיד מידי יום ביומו כמה פרקי תהלים ב'חשבון' שלו בשמים ממעל, אזי אם ח"ו יהא עליו איזה קטרוג בשמים - מיד יש במה לכסות ולסתום פי המקטרגים, שכן שמורים עבודו כמה וכמה חבילות של תהלים ב'חשבון', אבל אם לא יפקיד וחשבוננו למעלה יהיה ריק, לא יהיה במה 'לכסות' ולסתום פי המקטרגים...

בגודל מעלת אמירת תהלים

ובפרט בימי השוכבי"ם

מתוך גליון "דער פרישה קוואל"

(פרשת יתרו תשע"ט לפ"ק)

ובשירי דוד עבדיך - די תיקון פון שוכבי"ם קומט דורך אמירת תהלים

די קדמונים שרייבן, אז איינער פון די הויפט תיקונים אין די שוכבי"ם טעג, איז צו זאגן תהלים, ווי צדיקים האבן געטיימט (עי' ספה"ק "דברי יהוקאל" ריש פ' שמות) דעם פסוק (שמות א, א) ואלה שמות בני ישראל הבאים מצרימה, די סופי תיבות פון ואלה שמות בני ישראל הבאים, זענען תהלים. דאס איז א רמז, אז אין די שוכבי"ם טעג איז דער זמן מרבה צו זיין מיט זאגן תהלים, און אזוי ווערט מען געראטעוועט פון גלות מצרים, וואס איז אויך א רמז אויף די "מצרים" (ענגשאפטן) פון אידן אין אלע דורות.

אמירת תהלים איז בכח צו רייניגן דעם מענטש פון יעדן פגם, און עס איילט צו די ישועה פון אידישע קינדער.

אזוי שרייבט אויך דער "נודע ביהודה" (מהר"ק, או"ח סי' ל"ה) וועגן א געוויסן בעל עבירה, "ידבק מאד בשירות ותשבחות של דוד המלך ע"ה, שזה דבר גדול להלהיב בלב האדם אהבת הבורא ברוך הוא". ער זאל זיך שטארק אנקלעבן צו זאגן תהלים, די שירות ותשבחות וואס דוד המלך ע"ה האט מחבר געווען, וואס איז א גרויסע זאך, אנצוצינדן אין הארץ פון מענטש, די ליבשאפט פאר דעם באשעפער ברוך הוא¹.

מעשה נורא וואס ווערט געברענגט אין ספר "עמק המלך" וואס תהלים זאגן האט געהיטן אויפן שטאט

עס ווערט געברענגט אין ספר "עמק המלך" (שער תיקוני תשובות, דף טו, מובא בשל"ה הקדוש מסכת חולין) אין נאמען פון ספר מורינו רבי אביגדור קרא, אז אין א דארף געבן די שטאט ערפורט, האט געוואוינט א פשוטער איד, וואס האט נישט געוואוסט פון קיין זאך, נאר קוים א פסוק חומש. ער איז געווען א זקן, און איז נפטר געווארן בשיבה טובה.

אין דרייסיגסטן טאג נאך זיין פטירה, איז דער איד געקומען אין חלום צו א חכם מופלג וואס האט געוואוינט אין שטאט, און געטראגן אין דער האנט א קליין ספר'ל. האט דער חכם איהם געפרעגט: "צו ביזטו נישט דער יעניגער, וועמען מיר האבן באערדיגט א חודש צוריק?". האט דער פשוטער איד געענטפערט: "יא, דאס בין איך".

האט דער רב איהם געפרעגט וועלכן ספר ער האלט אין זיין האנט, און דער איד האט געענטפערט, אז ער האלט אין זיין האנט דעם ספר תהלים. ער איז געקומען אנווארענען דעם רב, ער זאל אנוואגן אלע אידן פון שטאט וואו ער האט געוואוינט, זיי זאלן אנטלויפן פון דארט, ווייל ס'איז אנגעגרייט שלעכטס צו קומען אויף זיי רח"ל. ער האט צוגעגעבן: אזוי לאנג ווי איך האב געלעבט און מסיים געווען תהלים יעדן טאג², האבן די אידן פון שטאט געלעבט כמנוחה אין דעם זכות, אבער יעצט איז מער נישטא ווער עס זאל זיי באשיצן.

צוםארגענס, האט דער מרא דאתרא צוזאמענגערופן אלע שטאט-לייט, און ער האט זיי דערציילט וועגן דעם מורא'דיגן

¹ אגב, עס ווערט דערציילט, אז אויך דער גאון רבי שלמה קלוגער זצ"ל פלעגט ענדיגן תהלים יעדן טאג.

² דעד של"ה הקדוש ברענגט די גירסא "יעדע וואך".

חלום וואס ער האט גע'חלומ'ט די פריהערדיגע נאכט. א סאך מענטשן זענען דעמאלס אנמלאפן פון שטאט, און זענען טאקע געראטעוועט געווארן. די יעניגע וואס האבן נישט געוואלט גלייבן און זענען פארבליבן אין זייער היים, האט עס זיי געשאדט רח"ל.

זעהט מען פון די מעשה דעם כח פון זאגן מזמורי תהלים, אז עס האט געראטעוועט די גאנצע שטאט פון א חורבן. שרייבט אויף דעם רבי אביגדור קרא, אז פון דעם טאג ווען זיין פאטער האט געהערט די מעשה, האט ער יעדע וואך געענדיגט גאנץ ספר תהלים, ווייל דער מענטש וואס איז צוגעוואוינט צו זאגן תהלים, שטופט אוועק אלע פורעניות און פנעים רעים פון זיך און פון זיין משפחה, און פון גאנצן דור. ער ברענגט אויף זיי אלע גוטע השפעות, ברכות והצלחות, "אשרי הזוכה ומזכה הרבים". וואויל איז פאר דעם מענטש וואס איז זוכה, און איז מזכה אסאך אידן, עכ"ל ספר "עמק המלך".

*

די פשט אינעם בקשה אז די תהלים זאגן זאל ווערן פאררעכנט כאילו דוד המלך אליינס האט עס געזאגט

הגה"ח רבי אלי' ראטה זצ"ל האט געטייטשט וואס מיר בעטן אין "יהי רצון" (נאכ'ן זאגן תהלים) "כאילו אמרם דוד המלך ע"ה בעצמו", עס זאל זיין גערעכענט פונקט ווי ווען דוד המלך ע"ה האט עס אליין געזאגט. עס איז א משל צו א קעניג וואס האט געשיקט זיין געטרייען קנעכט אין א ווייטן לאנד, דורכצופירן דארט א וויכטיגע שליחות. א צייט שפעטער האט איהם ארומגענומען א שטארקע בענקשאפט צום קעניג, און ער האט אנגעשריבן א בריוו ווי פאלגענד:

"מיין גרויסער און מעכטיגער קעניג.

איך זיך אין א ווייט ארט, און מיין הארץ איז פול מיט בענגשאפט צו דיר. איך האב נישט פארגעסן פון דיר אפילו איין מינוט. איך וויל זיין נאנט צום קעניג... א גאנצן טאג לויב איך דיר, ווייל דו ביזט אזא גרויסער און מעכטיגער קעניג. מיין גאנץ לעבן קומט נאר פון דיר...".

און ער האט אפגעשיקט דעם בריוו צום קעניגליכן פאלאץ.

מ'קען זיך גארנישט פארשמעלן די שמחה וואס דער קעניג האט געהאט ווען ער האט באקומען דעם בריוו. א צייט שפעטער, האט דער קעניג באקומען נאך א בריוו, וואו דער געטרייער קנעכט שילדערט זיין שטארקע בענגשאפט צום קעניג. דאס האט נאך מער פארשטארקט די הנאה פונעם קעניג.

אזוי האט דער קנעכט אנגעשריבן 150 בריוו, פול מיט אויסדרוקן פון ליבשאפט און בענקשאפט פאר'ן קעניג. ווען דער קנעכט איז געשטארבן האט זיך - זעלבסט-פארשמענדליך - אפגעשטעלט דער שמראם פון בריוון צום קעניגליכן פאלאץ.

דער קעניג, וועלכער איז שוין געווען געוואוינט צו די בריוו פונעם קנעכט און האט זיך שטארק געפרייט דערמיט יעדעס מאהל ווען אז א בריוו איז אהנגעקומען, איז יעצט געווארן טרויעריג. וואס האט דער קעניג געטוהן? ער האט באפוילן פאר איינעם פון זיינע קנעכט, ער זאל איהם כסדר פארלייענען פון די 150 בריוו, וואס זענען אהנגעקומען צו איהם אין לויף פון די יארן. דאס האט ארויסגעברענגט גרויס פרייד ביים קעניג, כאטש דער פארלייענער איז נישט געווען דער וואס האט עס געשריבן, אבער דאס לייענען די בריוו האט גורם געווען פאר דעם קעניג א גרויסן נחת רוח, הערנדיג די שיינע אויסדרוקן פון בענקשאפט וואס זיין געטרייער קנעכט האט איהם געשריבן אין לויף פון די יארן.

האט רבי אלי' ראטה געזאגט, אז אויף דעם בעטן מיר, אז אונזער תהלים זאגן זאל זיין "כמו שאמרם דוד המלך ע"ה בעצמו", מיר זאלן זוכה זיין גורם צו זיין א נחת רוח און א שמחה פאר דעם באשעפער ברוך הוא, אזוי ווי דוד המלך האט גורם געווען ווען ער האט געזאגט די קאפיטלעך תהלים, ווי עס שטייט אין זוהר הקדוש (ח"ב קז). "דוד בדיחא דמלכא הוה", דוד המלך ע"ה האט דערפרייט דעם באשעפער ברוך הוא וברוך שמו.

די געוואלדיגע תיקונים דורך תהלים זאגן

דער "פלא יועץ" (ערך תהלים) שרייבט באריכות וועגן דעם גרויסן תיקון וואס ווערט אפגעטוהן דורך תהלים זאגן, און ער גיט צו, אז מסיים צו זיין תהלים איין מאהל א וואך, איז נישט בגדר ביטול תורה¹.

אויך שרייבט ער: "זייש קבלה מאנשי שם הקדושים, שמי שיש לו איזה דוחק השעה או צער או שהוא מהלך בדרך, או עובר בים או בנהרות, יקרא כל התהלים בכל יום בלי הפסק, בכוונה והכנעה, ויראה נפלאות, וזה בדוק ומנוסה". עם איז דא א קבלה פון ערליכע אידן, אז דער וואס האט עפעס זיין דחקות אדער צער ח"ו אדער ער גייט אויפן וועג, אדער ער פארט אויפן ים אדער אויף טייכן, זאל ער זאגן גאנץ ספר תהלים אן איבעררייס, מיט כוונה און אונטערטעניגקייט, און ער וועט זעהן וואונדער, און דאס איז א זיכערע און קאנטראלירטע זאך.

ענליך שרייבט דער "בית אהרן" (לזאת הנוכה), "באמירת תהלים אפשר לצאת מכל השטותים ומכל השינויים, ומכל המצרים שיש לו לאדם". דורך זאגן תהלים, קען מען ארויסגיין פון אלע נארישקייטן און פון אלע ענדערונגען, און פון אלע ענגשאפטן וואס דער מענטש שפיהרט.

דער הייליגער רבי ר' אלימלך זי"ע זאגט ("נועם אלימלך", ליקוטי שושנה, ד"ה "שירו") אז אמאל איז דא א גרויסער קיטרוג אויפן מענטש ח"ו, וואס אפילו דער צדיק קען נישט מבטל זיין מיט זיין תפלה דעם גרויסן קיטרוג חלילה, "זאז צריך לקשר את האי גברא בעולם הגדול הנקרא תהלה", און דאן דארף מען צוכינדן יענעם מענטש אין די גרויסע וועלט וואס ווערט גערופן "תהלה", "ששם יש אור גדול, ואין כח בדין לקטרג שם, והוא רחמים גמורים, ושם נמתק הכל", וואס דארט איז דא א גרויסע לעכטיגקייט, און מרת הדין איז נישט ככה דארט מקטרג צו זיין. עם איז אן ארט פון רחמים גמורים, און דארט ווערט אלעס נמתק.

"ולבך נקראים שירי דוד מלכנו 'תהלים', שיכולין לפעול על ידם הכל", און דערפאר ווערן די געזאנגען פון דוד המלך ע"ה גערופן 'תהלים', ווייל מ'קען דורך זיי אלעס אויס'פועל'ן אלעס וואס מ'דארף, "זאין שטן ואין פגע רע", עכלה"ק.

*

דער מדרש זאגט (תהלים א) אז דוד המלך ע"ה האט געבעטן ביי דעם אויבערשטען, אז דאס זאגן תהלים זאל זיין חשוב פאר איהם אזוי ווי מ'לערנט די שווערע סוגיות פון "נגעים" און "אהלות".

ווערט געברענגט א טעם פארוואס דאס תהלים זאגן איז ענליך צו דעם לימוד פון נגעים ואהלות, ווייל מיר ווייסן דאך אז די טומאה און טהרה פון נגעים ווענדן זיך אין דעם ווארט פונעם כהן (נגעים פ"ג, מ"א). אויב דער כהן איז נישט בקי אין הלכות נגעים, שטעלט מען אוועק נעבן דעם כהן א תלמיד חכם (א ישראל), וואס זאגט פאר'ן כהן אויב דער נגע איז טמא, אדער טהור, און דער כהן דארף נאכזאגן "טמא" אדער "טהור". זעהט מען פון דעם אז די טומאה פון נגעים און טהרה דערפון, ווענדעט זיך אינעם דיבור פונעם כהן, אפילו אן דעם וואס ער אליינס זאל וויסן די מקור דערצו.

דאס זעלבע איז מיט תהלים זאגן. אויך אויב דער מענטש ווייסט נישט וואס ער זאגט ארויס מיט'ן מויל, טוהען זיינע ווערטער די נויטיגע פעולה, צו פועל'ן אין הימל אלעס גוטס.

דער חיד"א זצ"ל שרייבט אין ספר "מדבר קדמות" (מערכת תי"ז - תהלים), אז דוד המלך ע"ה האט מתפלל געווען (תהלים י"ט, טו) "יהיו לרצון אמרי פי", אז דאס זאגן מזמורי תהלים, זאל זיין לרצון אזוי ווי מזואלט געלערנט נגעים אדער אהלות, וואס די גורי האריז'ל שרייבן, אז דורך לערנען סדר טהרות, האט דער מענטש א תיקון אויף זיינע עבירות. קומט

¹ אוודאי רעדט ער נישט וועגן ביטול תורה כפשוטו, ווייל תהלים איז דאך אויך אין כלל פון לימוד התורה, און אויב אזוי, פארוואס זאל עס הייסן ביטול תורה? - נאר ער מיינט צו זאגן, אז אפילו "באיכות" איז עס נישט אין גדר פון ביטול תורה.

אויס אז אויב דאס זאגן תהלים איז חשוב אזוי ווי לערנען נגעים און אהלות, האט דער מענטש א תיקון פאר זיינע פגמים דורכ'ן זאגן תהלים.

שרייבט דער חיד"א ווייטער, אין נאמען פון רבינו אפרים, אין זיין פירוש אויף תורה (כתב יד, פ' וואת הברכה) "כל האומר תהלים בכל יום כאילו קיים כל התורה כולה", דער מענטש וואס זאגט תהלים יעדן טאג, איז גלייך ווי ער וואלט מקיים געווען די גאנצע תורה, און דאס איז מרומז אין פסוק (דברים לג, ג) "תִּכּוּ לְדַגְלֵיךָ יִשְׂא מִדְּבָרוֹתֶיךָ", די ראשי תיבות זענען אותיות תל"ם, און תיכף דערנאך זאגט דער פסוק: "תורה צוה לנו משה".

אויך שרייבט רבינו אפרים (פ' ויגש) אויפ'ן פסוק (בראשית מה, יג) "אֵת כִּלְ כְבוֹדִי בְּמִצְרַיִם", איז סופי תיבות תל"ם, מרמז צו זיין אז דער מענטש וואס זאגט תהלים יעדן טאג, איז זוכה צו זיין אונטער דעם כסא הכבוד, עכ"ל.

פון דעם זעהט מען, אז יעדער מענטש וואס וויל זיך מטהר זיין, דארף זאגן תהלים, כפרט אז היינט איז "אכשר דרא", ברוך ה', און מ'קען היינט טרעפן איבעראל מגינים צו זאגן תהלים אין די שובבי"ם טעג.

דער גאסטינינער רב, הרה"ק רבי יחיאל מאיר זי"ע, איז געווען באקאנט אלס "תהלים איד", ווייל ער פלעגט זאגן א סאך תהלים, און ער האט טאקע גע'פועלט'ט ישועות פאר אידן. ער פלעגט זאגן פאר יעדן איינעם וואס האט זיך מזכיר געווען געהאלפן צו ווערן בדבר ישועה ורחמים, אז מ'זאל זאגן א קאפיטל תהלים, און ער האט געזאגט וועלכן קאפיטל מ'זאל זאגן.

אמאהל ווען מ'האט איהם געפרעגט וועגן דעם ענין פון אמירת תהלים, וואס ער איז אזוי אדוק דערין, האט דער גאסטינינער רבי געענטפערט, אז ער האט געהערט פון זיין רבי'ן, דעם קאצקער רבי'ן זי"ע, אז אויב דוד המלך ע"ה וואלט מסדר געווען ספר תהלים לויט'ן סדר (דאס הייסט, לויט'ן סדר פון זיין לעבן), וואלט מען אפילו געקענט לעבעדיג מאכן א טויטן מענטש מיט זאגן תהלים.

און דער גאסטינינער רבי האט אויסגעפיהרט, אז פון דעם זעהט מען, אז יעצט, ווען דוד המלך ע"ה האט מסדר געווען ספר תהלים נישט לויט'ן סדר פון זיין לעבן, ווי מיר זעהען אז אין דריטן קאפיטל רעדט דוד המלך ע"ה וועגן זיין אנטלויפן פון זיין זוהן אבשלום (בכרחו מפני אבשלום בנו'), און אין קאפיטל ג"ט, רעדט ער וועגן זיין אנטלויפן פון שאול המלך ע"ה (בכרחו מפני שאול כמערה'), כאטש דאס איז געווען א סאך יאהרן פריהער איידער ער איז אנטלאפן פון אבשלום, קענען מיר טאקע נישט מחיה מתים זיין דורך זאגן תהלים, אבער אלע אנדערע ישועות, ביז תחיית המתים, "ולא עד בכלל" – קען מען יא פועל'ן דורך זאגן תהלים.

הגאון רבי יוסף חיים זאנענפעלד זי"ע, גאב"ד ירושלים, איז געווען באקאנט מיט זיין גרויסע סיעתא דשמיא. ער האט אנגעפיהרט מיט'ן ירושלים'ער רבנות, סיי מיט פסקענען שאלות, סיי מיט באזארגן די אידן פון שמאט מיט זייערע גשמויות'דיגע הצטרכות'ן. רבי יוסף חיים פלעגט אויך אריינברענגען שלום בין אדם לחבירו וכו'ן איש לאשתו, און מ'האט געזעהן בחוש אז יעדע זאך מיט דער רב איז געווען באשעפטיגט, איז אריינגעקומען א ברכה.

אמאהל האבן די מקורבים געפרעגט רבי יוסף חיים'ען, מיט וואס ער האט זוכה געווען צו אזא סיעתא דשמיא. האט רבי יוסף חיים געענטפערט, אז ער האט זוכה געווען דערצו, ווייל ער ענדיגט יעדן טאג גאנץ תהלים. אזוי פיהרט ער זיך, ווייל ער האט חתונה געהאט ווען ער איז שוין געווען העכער דעם עלטער פון 20 יאהר, און די חזל זאגן אז אויב מ'האט חתונה נאכ'ן עלטער פון 20 יאהר, דארף מען זיך היטן אלע יאהרן (עי' קידושין כט:). וויבאלד ס'איז נישטא א זאך וואס רייניגט די נשמה אזוי ווי אמירת תהלים, דעריבער ענדיגט ער יעדן טאג גאנץ ספר תהלים.

דער אויבערשטער זאל העלפן, אין שבת פון קבלת התורה, זאל נשפע ווערן השפעות טובות לנו ולכל ישראל, אמן.

בגודל מעלת אמירת תהלים

מספר ליקוטי מוהר"ן – מהדורא בתרא סימן ע"ג

מי שרוצה לזכות לתשובה, יהיה רגיל באמירת תהלים, כי אמירת תהלים מסגל לתשובה. כי יש גון שערי תשובה, ומ"ט שערים יכול כל אדם לכנס בהם ולהשיגם, אך שער החמשים הוא בחינת התשובה של השם יתברך בעצמו, כביכול, כי גם אצלו יתברך מצינו בחינת תשובה, כמו שכתוב (מלאכי א): "שובו אלי ואשובה אליכם".

ואלו המ"ט שערי תשובה הם בחינת מ"ט אותיות שיש בשמות שנים עשר שבטי י, ה, כי כל שער ושער יש לו אות מ"ט אותיות השבטים, והנה הכל חפצים ליראה את שמו, ואף על פי כן לאו כל אדם זוכה לעשות תשובה. כי יש אחד שאין לו התעוררות כלל לתשובה, ואפלו מי שיש לו התעוררות לתשובה, אינו זוכה להגיע אל האות והשער של תשובה השני; ואפלו אם מגיע לשם, יכול להיות שהשער של תשובה סגור, ומחמת כל זה אין האדם זוכה לתשובה. ועל ידי אמירת תהלים, אפלו מי שאין לו שום התעוררות לתשובה, הוא מתעורר לעשות תשובה, וגם זוכה על ידי תהלים להגיע אל השער ואות השני לו ולפתח השער. נמצא שזוכה על ידי תהלים לעשות תשובה:

וזה בחינת (שמואל ב כ"ג): נאם הגבר הוקם על, ודרשו רבותינו, זכרונם לברכה (מועד קטן ט"ז): 'שקיים עלה של תשובה, ונעים זמרות ישראל, כי על ידי בחינת נעים זמירות ישראל, דהינו ספר תהלים שיש, על ידי זה הוקם עלה של תשובה, כי על ידי תהלים זוכין לתשובה כנ"ל. וזה שאמרו רבותינו, זכרונם לברכה (עבודה זרה ד'): לא היה דוד ראוי לאותו מעשה, אלא כדי להורות תשובה ליחיד וכו'. נמצא שעקר הוראת התשובה על ידי דוד המלך, ועקר התשובה של דוד המלך הוא ספר תהלים, שאמרו בהתעוררות גדול מאד וברוח הקדש, עד שכל אחד ואחד כפי מה שהוא יכול למצא את עצמו בתוך ספר תהלים, ולזכות לתשובה על ידי אמירת תהלים כנ"ל:

ועקר הודפכות שנים עשר שבטי י-ה, שהם מ"ט אותיות, שהם בחינות מ"ט שערי תשובה, היה במצרים, שהוא בחינת מצר הגרון, שהוא בחינת תשובה עלאה (כמואב בכתבי האר"י ז"ל, ועין שם והבן היטב). ועל כן אחר שגודפכו שם במצרים וזכו לצאת משם, ספרו מ"ט ימי הספירה, שהם כנגד מ"ט שערי תשובה, שהם בחינת מ"ט אותיות הנ"ל. וביום החמשים, אז: 'וירד ה' על הר סיני' (שמות י"ט) זה בחינת: 'ואשובה אליכם', בחינת התשובה של השם יתברך בעצמו, כביכול, בחינת שער החמשים כנ"ל:

וזהו: 'ואלה שמות בני ישראל הבאים מצרימה את יעקב איש וביתו' סופי תבות הם אותיות תהלים ואותיות תשובה. כי על ידי תהלים זוכין לתשובה, שהיא בחינת שמות בני ישראל הבאים מצרימה וכו'. כי מ"ט שערי תשובה הם בחינת מ"ט אותיות שיש בשמות בני ישראל, הבאים מצרימה, להודפך שם כנ"ל:

וזה שאנו רואין, שבימי תשובה, דהינו באלול ועשרת ימי תשובה, כל ישראל עוסקין אז באמירת תהלים, כי אמירת תהלים מסגל לתשובה כנ"ל. ועל כן הוא דבר גדול מאד לעסק תמיד באמירת תהלים, כי תהלים הוא התעוררות גדול מאד מאד להשם יתברך, אשרי שיאחו בו:

מעשה נורא

וואס שטייט אין די גליון "פרשה קוואל" פרשת ואתחנן
פון הרה"צ המשפיע רבי אלימלך בידערמאן שליט"א
איבער די געוואלדיגע סגולה פון זאגן "תהלים"

אמאל ביי שלש סעודות, האָט דער 'חפץ חיים' זי"ע דערציילט אַ מעשה מיט אַ איד אין די פריערדיגע דורות, וואָס איז אַריינגעגאַנגען שבת נאָך הצות היום אין שול, און געזאָגט תהלים מיט געוויין און השתפכות הנפש. בשעת מעשה האט זיך געפונען אין שול נאָך איינער פון די מתפללים, וועלכע איז שטאַרק נתלהב געוואָרן פון די מחזה וואָס ער האָט דאָ געזעהן, ווי יענער איד פאַרגיסט אַזעלכע הייסע טרערן ביי די קאַפיטלעך תהלים, און ער האָט זיך אויך גענומען זאָגן תהלים מיט השתפכות הנפש.

מוצאי שבת, איז דער צווייטער איד צוגעגאַנגען צום ערשטן איד, און איהם געפרעגט צי עפעס האט פאַסירט ביי איהם, און פאַרוואָס האָט ער אַזוי געוויינט. לויט די הייסע טרערן, האָט עס אויסגעזעהן ווי עס האָט איהם געטראָפן אַ גרויסע צרה ל"ע. 'אפשר קען איך זיין צוהילף', האָט דער צווייטער איד געזאָגט צום ערשטן. האָט דער ערשטער געענטפערט:

– איך האָב אַ טאַכטער וואָס איז שוין 'פאַרזעסן', ווי מיזאַנט. עס מאַכט זיך נישט קיין שידוך, נאָר דערפאַר ווייל איך האָב נישט אַ פרוטה ביי די נשמה... איך בין נישט ביכולת צוצוזאָגן אַ נדן. ממילא, אַ גאַנצע וואָך, בין איך טרוד מיט פרנסה, און איך זעה נישט מיין טאַכטער פאַר די אויגן, אָבער ווען עס קומט דער

הייליגער שבת, און איך געפינ זיך אינדערהיים, זעה איך מיין טאָכטער, און דאָס האַרץ גייט מיר אויס פון די גרויסע צרה. דעריבער, קום איך צוריק אין שול תיכף נאָכ'ן ענדיגן עסן די שבת־דיגע סעודה, זיך אויסצוגיסן דאָס האַרץ פאַרן באַשעפער, אַז מיר זאָלען בקרוב געהאַלפן ווערן.

האַט דער צווייטער איד זיך אָנגערופן צום ערשטן איד:

– אויך איך האָב אין הויז אַ וואוילן 'געשמאַקן' בחור, אַ ירא שמים, און אויך ביי מיר 'יריט זיך נישט פון אָרט' מיט אַ שידוך, פאַר די זעלבע סיבה ווי ביי אייך... נו, אפשר איז כדאי מיר זאָלן זיך משדך זיין...

אַלזאָ, די צוויי אידן (די 'תהלים-זאָגער' פון יענעם שבת...) האָבן זיך משדך געווען, און פון דעם זיווג זענען אַרויסגעקומען פיר גדולי עולם: צוויי זענען באַקאַנטע גאוני ישראל, דער גאון בעל 'קצות החושן' זצ"ל, און דער גאון בעל 'קונטרס הספיקות' זצ"ל.

דער 'חפץ חיים' זצ"ל האָט דערציילנדיג די מעשה אויסגעפירט: ווען אַ איד איז מתפלל און פאַרלאָזט זיך נישט אויף קיינעם נאָר אויף דעם אויבערשטען אַליין, פועל'ט ער גרויסע זאַכן, אַזוי ווי די גדולי עולם וואָס זענען אַרויסגעקומען פון דעם שידוך. ספעציעל ווען מאַיז מתפלל 'מיט האַרץ און נשמה' אין דעם הייליגן טאָג פון שבת.

דא ביי אונזער מנין תהלים, איז דא איד וואס האט זיך געפלאגט מיט 5 קינדער מיט שידוכים, און זייט ער קומט יעדע וואך צום מנין תהלים, האט ער שוין ב"ה חתונה געמאכט אלע 5 קינדער בעזהשי"ת.

דער כח פון ספר תהלים

הרה"ח ר' שמואל אלי' אלקין ז"ל, א תלמיד פון הגה"ק דער רש"ב פון ליובאוויטש זצ"ל האט דערציילט, אז רבי ישראל נח פון ניעזשין האט אמאל געפרעגט זיין טאטן דער צמח צדק פארוואס ווען אידן זענען אין א צרה זאגט מען קאפיטלעך תהלים, פארוואס זאל מען נישט לערנען א קאפיטל אין די תורה אדער איינע פון די ספרי נביאים, וואספארא כח איז דען באהאלטען אין ספר תהלים שטערקער פון די איבריגע כתבי הקודש?

האט דער צמח צדק אים געענטפערט:

ס'איז באקאנט אז ב"י די מחלות פון גוף האט יעדע קרענק ספעציעלע גראזן פאר איר רפואה, ווי די גמרא ברענגט אין מסכת בבא בתרא (דף ע"ו) אז שמואל האט געזאגט אז ער ווייסט א גראז וואס קען מחיה מתים זיין. אויך אין כתבי קודש זענען דא פארשידענע פסוקים וואס זיי זענען א קוואל פון רפואות פאר יעדע מחלה, ווי ס'שטייט כי אני ה' רופאיך. אבער דוד המלך ע"ה האט ברוח קדשו צונויפגענומען אלע פסוקים וואס זענען מיזחד פאר רפואת הגוף און פאר ישועות בעת צרה, סיי צרות הכלל, און סיי צרות הפרט, און ער האט זיי אריינגעשטעלט אין ספר תהלים!

(נאות דשא ח"ב עמ' ד')

ה'גוטער איד' מניישטאדט זי"ע לא רצה להחליף זכות התהלים לסיום מסכתא

הרה"ק ר' יוסף מניישטאדט זי"ע הגיע פעם אחת
למרן הרה"ק מצאנז זי"ע, והרה"ק מצאנז עשה אז
סיום מסכתא, ואמר הרה"ק רבי יוסף, שהוא ג"כ
עשה סיום ביום הזה, שסיים ספר תהלים, אמר לו
הרה"ק מצאנז, אני רוצה להחליף, שכבודו יתן לי
זכות התהלים ואני אתן לכבודו זכות המסכתא,
אמר לו רבי יוסף, לא, לא, אני רוצה בשלי.

(הגה"צ מנאנאש זצ"ל, בשם אביו הגה"צ דומ"ץ בק"ק האלאש זצ"ל הי"ד,
נדפס בגליון 'מבאר רבותינו')

היות שנתקבל במערכת נוסח אחרת המקובל בבית באבוב,
בענין המעשה של ה'גוטער איד' מניישטאדט
על כן נעתיק את הנוסח הזאת לתועלת הרבים לכל אחינו
בני ישראל בכל העולם, בכלל; ולאלו המשתתפים מידי
שבוע בשבוע באמירת תהלים בכל יום ראשון בביהמ"ד
באבוב, בפרט.

ראש השנה תשפ"ה

תולדותיו של הרה"ק ר' יוסף ברוך מניישטאט זצ"ל

נולד בשנת תקנ"ב לפ"ק, לאביו הרה"ק ר' קולנימוס קלמן הלוי זי"ע בעמ"ח ספה"ק 'מאור ושמשי'. הי' תלמידו של אביו הגדול זצ"ל, ונסע יחד אתו אל הרה"ק ר' יעקב יצחק מלובלין זי"ע. גם הסתופף בצלם של הרה"ק ר' נפתלי צבי מראפשיץ זצ"ל והרה"ק בעל דברי חיים זצ"ל מצאנו.

לאחר פטירת אביו המשיך לנהל את בית מדרשו בעיר קראקא, ואחר כך התיישב בעיר ניישטאט, ועל שם עיר זה נתפרסם בפי כל - 'דער גוטער איד פון ניישטאט'. למרות שהתנהג בפשטות, ולא רצה להנהיג עדת חסידים, נהרו אליו המונים, להתבשם מאורו ולהנות ממנו עצה ותושי'. גם צדיקי דורו באו לבקר במעון קדשו מזמן לזמן, ביניהם הרה"ק בעל דברי חיים זצ"ל מצאנו, הרה"ק בעל תפארת שלמה זצ"ל מראדאמסק, והרה"ק ר' נתן דוד זצ"ל משידלאווצא. נפטר ביום י' אדר ראשון שנת תרכ"ז לפ"ק, ומנוחתו כבוד בעיר ניישטאט.

דער צאנזער רב זצ"ל האט אמאל געהאלטן הארט פאר'ן מסיים זיין ש"ס, און די בני בית האבן שוין אנגעהויבן אנצוגרייפן א גרויסע סעודה לכבוד די דערהויבענע מאורע. אבער אינצווישן האט דער צאנזער רב געמאלדן אז ער שטופט אפ דעם סיום, און ער האט אנגעגעבן די סיבה דערצו, וויבאלד ס'שטייט פאר אים א שווערער תוספות וואס איז אים אומפארשטענדליך, און אפילו נאך אסאך הארוואניע איז אים נאך נישט געלונגען צו דערגיין די כוונה אין די ווערטער פון תוספות, דערפאר וויל ער דערווייל נישט מאכן א סיום, ווייל ווי קען מען עס דען אנרופן א 'סיום' אז ס'פעלט אים פשט אפילו נאר פון איין תוספות אין ש"ס.

פלוצלונג האט זיך דער צאנזער רב מיישב געוועהן און געלאזט וויסן, אז ער וויל פאהרן צו הרה"ק ר' יוסל'ע ניישטעטער זצ"ל (וזהו פון הרה"ק בעל מאור ושמשי זי"ע) - וועלכער איז געוועהן באוואוסט אלס 'דער גוטער איד'. ער האט מסביר געוועהן, אז ער וויל פאהרן צום 'גוטן איד', כדי ער זאל אים ערקלערן פשט אינ'ם תוספות. דאס איז געוועהן א געוואלדיגער חידוש און פלא אין די אויגן פון די מקורבים, ווייל כאטש רבי יוסל'ע איז געוועהן באוואוסט אלס איש קדוש און פועל ישועות, איז ער אבער דאך נישט געוועהן מפורסם אלץ איינער פון די גדולי הדור אין נגלות התורה. און דא וועט דער צאנזער רב, וועלכער האט געשאקלט די וועלט מיט זיין גאונות, דוקא צו אים פאהרן כדי צו פארשטיין א הארבן תוספות. עס איז געוועהן א שריט וואס ס'האט זיך ביי קיינעם נישט געלייגט אויפ'ן שכל.

ווען דער צאנזער רב איז אנגעקומען צו ר' יוסל'ע, איז ער אויפגענומען געווארן ווי עס פאסט, מיט גרויס שמחה אין כבוד. פאר ר' יוסל'ע - וועלכער פלעגט אליין פאהרן פון צייט צו צייט קיין צאנו אלס חסיד - איז עס געוועהן א געוואלדיגע זכי' אז דער צאנזער רב איז געקומען באזוכן ביי אים אין שטוב. נאכ'ן הערן אז דער צאנזער רב איז געקומען צוליב דעם וואס ער האט מסיים געוועהן גאנץ ש"ס נאר עס פעהלט אים איין תוספות וואס ער פארשטייט נישט, האט זיך דער 'גוטער איד' אנגערופן מיט זיין

איינגארטיגן פשטות, ווי אזוי איז אייך געלונגען צו באווייזן אזא גרויסע אונטערנעמונג צו ענדיגן גאנץ ש"ס, אין די צייט וואס איך מוטשע מיך מיטן גאנצן כח מסיים צו זיין יעדן חודש גאנץ ספר תהלים, און דאס אליין קומט מיר אויך אן אזוי שווער...?.

האט זיך דער הייליגער צאנזער רב אנגערופן: 'איך בין גרייט זיך צו טוישן מיט אייך, כ'וועל אייך אוועקגעבן מיין סיום הש"ס, און איר וועט מיר געבן אייער סיום פון ספר תהלים'. רבי יוסלע האט אבער נישט מסכים געוועהן. ער איז נישט געוועהן גרייט אוועק צו געבן זיינס א סיום אויפן תהלים, אפילו פאר א סיום פון גאנץ ש"ס וואס דער צאנזער רב האט געלערנט בקדושה ובטהרה! דא האט זיך דער 'גוטער איד' געוואנדן צום צאנזער רב, זאגנדיג: 'אז איך האב געהאט די זכ"א אז דער רבי איז צו מיר געקומען כדי מעיין צו זיין אין דעם שוועריקייט אין תוספות, לאמיר זיך זעצן און צוזאמען לערנען דעם תוספות'.

רבי יוסלע האט אנגעהויבן פארצוואגן די ווערטער פון תוספות מלה במלה, און ווען ער איז אנגעקומען אינמיטן דעם תוספות, האט ער זיך אפגעשטעלט אויף א רגע און דערנאך ווייטער ממשיך געוועהן. יענע רגע האט דער צאנזער רב תופס געוועהן פשט אינ'ם תוספות, ווייל אויף דעם אופן ווי אזוי ר' יוסלע האט געזעצט די ווערטער אין תוספות, אפשטעלנדיג זיך אינדערמיט, איז פארענטפערט געווארן דעם צאנזער רב וואס ס'איז אים פריער שווער געוועהן.

ספר ברית איתנים

לקט שיחות וסיפורי קודש מצדיקי וגאונ' קדמאי נבג"מ וגם לרבות מרבתינו הקדושים מצאנז ובאבוב ז"ע

שזכינו לשמוע במשך השנים מפה קדשו של איתן אדוננו כ"ק מרן אדמו"ר הגה"ק זצוק"ל בעל דברי שלמה

יצא לאור על ידי מערכת 'שערי ציון' בהוצאת מתיבתא עץ חיים ד'באבוב בנשיאות כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א

בהקרה למשתתפי מעמד 'עץ הדר' להחזקת המתיבתא א' פקודי כ"ו אדר א' תשע"ט לפ"ק בדוקלין, ניו יארק

דף השער פונעם ספר "ברית איתנים" ווי ס'זוערט פארציילט די מעשה מיטן באבוב'ע נוסח

בענין תפילה על שידוך הגון לבחור ירא ה'

- א -

דוד המלך עליו השלום זאגט אין ספר תהלים קאפיטל ל"ב פסוק ו', על זאת יתפלל כל חסיד אליך לעת מצא רק לשטף מים רבים אליו לא יגיעו. זאגט אויף די גמרא אין מסכת ברכות דף ח' עמוד א', על זאת יתפלל כל חסיד אליך לעת מצא אמר רבי חנינא לעת מצא זו אשה שנאמר מצא אשה מצא טוב במערבא כי נסיב אינש אתתא אמרי ליה הכי מצא או מוצא מצא דכתיב מצא אשה מצא טוב ויפק רצון מה' מוצא דכתיב ומוצא אני מר ממות את האשה וגו'. איז רש"י מפרש, יתפלל לעת מצא יתפלל שיהו מצויין לו כשיצטרך.

- ב -

אין ספר סגולת ישראל (מערכת ש' אות ס"ג) שטייט: שידוך. סגולה לבחור ירא ד' שרוצה שתזדמן לו כלה הגונה, יאמר אחר תפלת י"ח קפיטל קכ"א בכוונה, ואח"כ יאמר בכוונה התפלה שיסד מרן החיד"א בספר עבודת הקודש חלק כף אחת סימן וא"ו, וימלא לו משאלות לבו לטובה במהרה.

- ג -

און אין ספר חסידים (סימן רמ"ג) שטייט: ... לבן יתפלל כל חסיד על זאת שידבק באשה טובה שאחיה ואחיותיה טובים ואביה ואמה טובים ושלא יהא דבר נמי שידבק בהם שיעכב את זרעו מלהיות ת"ח וכן יתפלל על בניו ועל כנותיו שישאם על פרקם ושיהיו בהצלחה טוב וחיים טובים עם נשותיהם ובנותיו עם בעליהן והוא עם אשתו, עכ"ל.

- ד -

און ס'איז כדאי צו ברענגן די לשון פונעם חיד"א אינעם קונטרס "כף אחת", וואס ווערט דערמאנט אין ספר סגולת ישראל (וואס איז געברענגט אויבן אין אות ב):

לבחור ירא ה' שרוצה שתזדמן לו כלה הגונה, יתפלל בכונה תפלה זו:

רבונו של עולם. בתסדך יצרת עולמך ובראת אדם ועשית לו עור. וצויתנו לישא אשה ולהוליד בנים. והחמירו עבדך רבותינו וזרונם לברכה שלא לאחר מצוה זו. ויען חיי האדם בעולם הזה ובעולם הבא תלויים במעט באשה. ובעונותינו הרבים אין עוד נביא ולא פעלי רוח הקודש לדעת איזו ראוייה כדי לקיים מצותיך. לכן בלב נשבר באתי להפיל תחנתי לפניך אב תרחמן.

ויהי רצון מלפניך יי אלהי ואלהי אבותי. שתתמלא רחמים עלי ותזמין לי בת זוג

בר נחמן פתח שיר למעלות אשא עיני אל ההרים וכו' מאין יבא עזרי, אליעזר בשעה שהלך וכו' ואני לא נזם אחד וכו', חזר ואמר מה אנא מוביד סברי מן ברין אלא עזרי מעם ה' וכו' אל יתן למוט וכו'. און די בני יששכר איז מסביר, אז די מדרש קומט דרשינען פארוואס שטייט נאכאמאל ויצא יעקב מבאר שבע, ס'איז דאך שוין געשטאנען אויבען (כה, ז) וישמע יעקב וכו' וילך פדנה ארם, דעריבער קומט די מדרש דרשינען די גאנצע פרשה אז יעקב אבינו האט דאס געזאגט ווען ער איז געגאנגען חתונה האבן. און די בני יששכר לייגט צו איינגערינגעלט "און אזוי האט מען בקבלה אז יעדער וואס דארף חתונה האבן מיט א ווייב, זאל זאגן יעדן טאג די דאזיגע קאפיטל פאר יהיו לרצון וכו'", עכ"ד הקדושים. אזוי אויך אין ספר אגרא דפרקא (אות ס"ז) ברענגט ער אראפ די אויבנדערמאנטע רמ"ע מפאנו, און ער שרייבט מיט דעם לשון וז"ל: בעשרה מאמרות מאמר חיקור דין ח"ד פי"ז, כל האומר מזמור שיר למעלות אשא עיני אל ההרים וכו', סוף כל תפילותיו קודם עקירת רגליו מזמנין לו בת זוגו ההוגנת לו, גם המבקש רחמים על הזיווג העליון והוא צריך לזיווג, הוא נענה תחלה, עכ"ל.

ועיין בגליון "אמונת עתיד" (דברי תורתו של הגאון ר' משה וואלפסאהן זצ"ל), שכתב כי בעת שאומרים ספר תהלים, גם דוד המלך אומר עמו ביחד, ולכן מתחילין המזמורי תהלים בלשונות כמו
מזמור "לדוד", "לדוד" מזמור, למנצח מזמור
"לדוד", תהלה "לדוד", וכו' וכו'
 לרמוז שגם דוד המלך ע"ה אומר ביחד עם כל אחד ואחד מישראל
 שאומר תהלים

תשובת הרה"ג ר' משה מנחם זילבער שליט"א

מח"ס שערי משה, ושא"ם

בן להרה"ג בעל "בירור הלכה" זצ"ל, ונכד הגה"צ בעל "אז נדברו" זצ"ל

בענין ר"ח שחל בער"ש וגמר לאכול הסעודה לפני השקיעה, אם אומר יעלה ויבוא,

והוספות בענין "גודל מעלת אמירת תהלים"

לכבוד ידידי וידיד כל בית ישראל

מורינו הגאון רבי אלכסנדר אליעזר קנאפפלער שליט"א.

אחדשה"ט.

1) מעכ"ת שלח לי מכתב עם תאריך של "יום א' לסדר אלה הדברים שנת תשע"ח לפ"ק", ובו כמה שאלות, ועניתי על זה למעכ"ת במכתב ארוך של 23 עמודים, ו'שסיימתי' לכותבו בתאריך "יום ג' פר' שופטים ג' אלול תשע"ח". [אם מעכ"ת לא קיבל זאת נא להודיעני, ואשלח לו זאת (יש לי צילום מזה)]. אחת משאלות מעכ"ת היתה, כשחל ראש חודש כערב שבת והוא התפלל מעריב וגמר לאכול סעודת שבת לפני השקיעה, האם לאמר יעלה ויבוא בברכת המזון או לא? רציתי לציין למעכ"ת בענין זה, שיש בארץ ישראל גיליון הלכתי בשם "מים חיים", וזה יוצא לאור מידי פעם ופעם. מחבר הגיליון והעלון הזה הוא הגאון רבי יהודה אריה הלוי דינר שליט"א רב בהכנ"ס צא"י "דברי שיר" בבני ברק. [הוא בנו של גאב"ד לונדון זצ"ל]. בעלון זה כתוב על "שאלות המצויות", ובו כל מיני שאלות מענינות, ובגליון 346, אלול תשע"ח, הוא הן שם גם על השאלה הנ"ל תחת כותרת "מעריב במוצאי ראש חודש לאחר פלג המנחה". ונביא את 'כל' לשונו בשלימות: – "שאלה: ר"ח שחל בערב שבת, והתפלל מעריב של שבת בפלג המנחה, ואוכל סעודת שבת לפני שקיעת החמה, האם יזכיר גם 'יעלה ויבוא' (כיון שהוא עדיין יום)? תשובה: מכיון שכבר קיבל שבת, זה נחשב ליום המחרת, ואפילו התפלל מעריב אחרי פלג המנחה ביום חול (דלא שייך לומר שקיבל היום המחרת), גם כן לא מזכיר 'יעלה ויבוא' במעריב (עין משנה ברורה סי' קפ"ח ס"ק ל"ב, וסי' תרצ"ה ס"ק ט"ז) וכמו כן שאם לאחר מעריב התברר שלא בירך על ציצית לפני כן, אי אפשר עוד לברך (רמ"א סי' י"ח סעיף א'). [ע"כ לשונו המדויק של הרב דינר בגליון "מים חיים". (הפיסוק וההדגשות, זה כבגליון עצמו)].

2) קיבלתי בימים אלו ממעכ"ת גליון נוסף "דמשק אליעזר", (פרשת כי תבוא – כ"א אלול תשע"ח), ועברתי על כולו, [חויץ ממה שכתוב באידיש]. ולאות חיבה אכתוב כמה גרגירים. א) בעמוד ז' בענין "גודל מעלת אמירת תהילים – מפי ספרים וסופרים", מעכ"ת מביא בשם השל"ה: "אשרי האיש אשר אומר תהילים בשירה ובזמרה ובכוונת הלב ולא כמו בדור הזה שאומרים במרוצה ובלתי כוונה, אלא אם ירצו לקבל שכר עליהם ויהיה אמירתם נחת רוח לפני השם יתברך צריכין לאמר בנחת" [ע"כ]. הנה בודאי שצריך לאמר תהילים בכוונה, ואיתא "טוב מעט בכוונה מהרבה בלי כוונה", [כמדומה שראיתי שמביאים זאת בפירוש לגבי אמירת תהילים], ומאידך כמדומה שראיתי כתוב לגבי אמירת תהילים, שעצם האמירה של התהילים, גם אם הוא לא מבין כלל מה שאומר – בכ"ז יש בכוח זה להשפיע עליו את כל הישועות וההשפעות של אמירת תהילים בגשמיות וברוחניות. ואפשר לאמר שזה 'לא' 'מחלוקת', שכן יש הבדל בין 'חוסר כוונה' ושזה לא טוב, לבין 'חוסר הבנת' פסוקי התהילים, ושכזה אין בעיה. ועוד, דזה ודאי שה"לכתחילה" הוא שצריך לאמר 'בכוונה, וזו ההוראה שצריך לאמר 'בכוונה' אפילו שזה ימנע את 'כמות' אמירת הקפיטלך תהילים שאומר, ועל זה נאמר "טוב מעט בכוונה מהרבה בלי כוונה", אבל באופן שכזה שאדם – בפועל – לא מכויין, – ותהא הסיבה אשר תהא, – גשמית או רוחנית או שעכשיו קשה לו לכויין, – אזי שלא יאמר לעצמו אם כך אזי לא שווה כלל כל אמירת התהילים שלי, וכלפי מצב זה יש לדעת שעצם אמירת פסוקי התהילים גם ללא כוונה והבנה בזה, יש בזה את כל ההשפעות של אמירת התהילים בגשמיות וברוחניות. ושבתי והתבוננתי שמסוף לשונו דהשל"ה [כפי שמביאו מעכ"ת], "אלא אם ירצו לקבל שכר עליהם ויהיה אמירתן נחת רוח לפני השם יתברך צריכים לאמר בנחת", משמע מלשון זה, דכשזה לא כך, אזי אין להם שכר, ואין בזה נחת רוח ל-ה', ולכן גם 'בדיעבד' וכו', לא יועיל אמירת תהילים בצורה שכזו, גם אם לא יכול לכויין ולאמר בנחת. ולכן הסבר זה למה זה לא מחלוקת יורה, ונשאר רק ההסבר הראשון שהסברנו בזה מדוע זה לא מחלוקת וסתירה בין שני הדברים. ב) שם. מעכ"ת מביא תחת הכותרת "כאילו עוסק בתורת נגעים ואהלות" בשם השל"ה בזה הלשון: "זהאומר תהילים הוא כמתפלל והוא גם כן כעוסק בתורה. וכבר ביקש דוד המלך ע"ה שיהיו מקבלים שכר הקורא בתהילים כעוסקין בתורת נגעים ואהלות". [ע"כ לשונו]. רציתי לציין דלפני כמה שנים היה באחד הקובצים (בארץ ישראל), 'פולמוס' בענין זה. דבעוד שהובא בשם כ"ק האדמו"ר מסקוור זצ"ל, 'דודאי' שהאומר תהילים זה כאילו למד נגעים ואהלות, וכפי שביקש דוד המלך ע"ה, הרי לעומתו הובא בשם הגרצ"פ פרנק זצ"ל (רבה של ירושלים), שדוד המלך 'ביקש' זאת, אבל זה לא אומר 'שהתקבלה בקשתו', ושזה אכן כאילו לומד נגעים ואהלות, והיה בזה 'משא ומתן' לצד זה ולצד השני, והובא שם גם מה שדוד המלך ביקש שהקב"ה ימחול לו על

אותו עון [דבת שבע] ושה' יתן לו אות בזה, והאם יש להוכיח מזה לצד זה או לצד השני. ג) בעמוד ט' בענין "השכר הגדול המוכן למי שעונה אמן ו'אמן יהא שמיה רבא' בראוי", מביא מעכ"ת את דברי חז"ל במסכת שבת (ק"ט ע"ב) "כל העונה אמן יהא שמיה רבא מברך – בכל כוחו" – ...קורעין לו גזר דינו \ – אפילו יש בו שמץ של עבודה זרה מוחלין לו \ – פותחין לו שערי גן עדן". [ע"כ]. הנה יש 'שני' פירושים ב-"בכל כוחו" א' פירוש רש"י: "בכל כוחו – בכל כוונתו". ב' פירוש תוס' (בפירושו השני) וזה לשונו: "ור"י אומר דיש בפסיקתא במעשה דר' ישמעאל בן אלישע דקאמר התם כשישראל נכנסים לבתי כנסיות ואומרים יהא שמיה רבא מברך בקול רם מבטלים גזירות קשות" (עכ"ל תוס'). כך שיש כאן 'שני' פירושים ב"בכל כוחו". ו"הלכה למעשה" – דעת ה"משנה ברורה" – שצריך את שניהם, גם "בכל כוונתו", וגם "בקול רם". זה לשון המשנה ברורה בסימן נ"ו ס"ק א' – על דברי 'השולחן ערוך' "יש לכוין בעניית הקדיש": – "יש לכוין – כי אמרו חז"ל כל העונה אמן יהא שמיה רבא מברך בכל כוחו קורעין לו גזר דינו ופירשו הראשונים דרצונו לאמר בכל כוחו בכל כוונתו ובכל איבריו דהיינו שיאמרנה בלב ונפש ולא רק כמוציא שפתיו ולבו בל עמו". והנה לאחר דברי השו"ע שם, יש שם דברי 'הרמ"א', ומיד לאחר דבריו אזי 'השו"ע' מיד ממשיך: "...ולענות אותו בקול רם". כותב על זה המשנה ברורה (בס"ק ה') וזה לשונו: "בקול רם – שעיי"ז מתעורר הכוונה שע"י קול זה מתבטלים גזירות קשות ומ"מ לא יתן קולות גדולות שיתלוצצו עליו בניו אדם ויגרום להם חטא" [ע"כ לשונו של המשנה ברורה]. רואים מכאן שדעת המשנה ברורה שצריך בעניית הקדיש גם "בכל כוונתו", וגם "בקול רם", וזאת אף שבביאור דברי חז"ל "כל העונה אמן יהא שמיה רבא מברך בכל כוחו"..., אזי המשנה ברורה בס"ק א' מביא רק את ביאור רש"י ש-"בכל כוונתו, ולא את ה-"בקול רם", אבל עכ"פ מהמשנה ברורה בס"ק ה' רואים בפירוש שצריך גם "בקול רם", כך ש"למעשה" דעת המשנה ברורה שצריך את 'שניהם', וזאת אף שעל ביאור דברי חז"ל הנ"ל של "בכל כוחו", מביא המ"ב רק את ה"בכל כוונתו" זה כלפי הסבר לשון חז"ל, ושחז"ל בלשונם זה מתכוונים שישנו ההבטחה הנ"ל של "קורעים לו...", וזה רק ל"בכל כוונתו", אבל כלפי ה"הלכה למעשה", צריך את שניהם, ותהיה הסיבה אשר תהא. בפועל ו"למעשה" צריך גם "בכל כוונתו" וגם "בקול רם" (וכמתבאר).

בכל חותמי הברכות ובברכת התורה

משה מנתם זילבר

בן הגאון בעל "בירור הלכה"

בני ברק, ארץ הקודש

גמרתי לכתוב מכתב זה ולהגיהו, ביום ד' פר' נח ר"ח השון תשע"ט

חשיבת אמירת מזמורי תהלים

שחיברו דוד המלך ע"ה – יומא דהילולא שבועות
נעתק מספר הנפלא "נר יהושע" לחג השבועות חלק ב' עמוד תע"ה ואילך

די קינדער'ס תהלים האט געראטעוועט

האט זיי דער רבי געפרעגט: "און וואס לערנט איר?" האט דער גרויסער געענטפערט: "איך לערן שוין חומש". און דער קליינער האט געענטפערט: "און איך קען שוין ליינען תהלים!"

"נו, אויב אזוי" האט דער רבי געזאגט "לאמיר אייך פארהערן. ברענגט אהער א ספר תהלים".

די קינדער האבן געברענגט א תהלים, און דער רבי האט עס געעפנט און געהייסן די קינדער ליינען. ביידע קינדער האבן אנגעהויבן צוזאמען צו זאגן תהלים, און אויך דער רבי האט מיטגעזאגט מיט זיי ווארט ביי ווארט. אזוי האבן זיי אויסגעזאגט עטליכע קאפיטלעך תהלים.

ביז דערווייל איז זייער מאמע אהיימגעקומען, און שטייענדיג שוין נעבן איר הויז, האט זי באמערקט אז דעם רבינס פיאקער שטייט נעבן הויז. זי האט זיך שטארק געוואונדערט, ווייל דער רבי האט דאס נאך קיינמאל נישט געטון.

זי איז נישט אריין אין הויז דורך די הויפט טיר, נאר דורך די זייטיגע טיר וואס איז געווען ביי די קאך, כדי נישט צו ציען קיין אויפמערקזאמקייט. ווען זי איז אריין אין קאך, האט זי געהערט ווי דער רבי זאגט תהלים צוזאמען מיט אירע צוויי קינדער. זי

דער ליובאוויטשער רבי, הרה"ק מהר"ש זצ"ל (זון פון בעל "צמח צדק" זצ"ל), פלעגט זיך פירן פון מאל צו מאל, צו גיין שפאצירן מיט זיין פיאקער אויסער די שטאט. אויפ'ן וועג פלעגט ער אפט אריבער פארן א קליינע האטעל, וואס איז געווען דער אייגנטום פון א איד. אבער ער פלעגט זיך קיינמאל נישט אפשטעלן ביי דעם האטעל.

איינמאל האט דער רבי משנה געווען פון זיין שטייגער, און ווען ער איז אנגעקומען צו דעם האטעל, האט ער באפוילן פאר זיין בעל עגלה אז ער זאל זיך אפשטעלן ביי דעם האטעל. דער רבי איז אריין אין האטעל, און געטראפן דאס גאנצע הויז ליידיג, אויסער צוויי קינדער וועלכע האבן זיך דארט געפונען אליין.

דער רבי איז צוגעגאנגען צו די קינדער, און זיי געפרעגט: "וואו זענען אייער טאטע-מאמע?" האבן די קינדער געענטפערט: "זיי זענען געגאנגען ערלעדיגן עטליכע זאכן, און מן הסתם וועלן זיי גאר אינגיכן צוריק אהיימקומען".

האט דער רבי ווייטער געפרעגט: "און וואו איז אייער מלמד?" האבן די קינדער געענטפערט: "אונזער רבי איז אהיימגעפארן, ווייל יעצט פאר ראש השנה האבן מיר 'בין הזמנים', אזויווי ס'איז איינגעפירט איבעראל".

אבער דער מאן קומט נישט אהיים. ער איז ארויס צופרי איינקאסירן עטליכע חובות פון די פויערן אין שכינות, וואס זענען געווען פאר אים שולדיג געלט. ער האט געדארפט אהיימקומען נאכמיטאג, אבער דא איז שוין באלד נאכט און ער קומט נאכנישט אהיים. עס איז שוין געווארן טונקל, און ער קומט נאך אלץ נישט.

די מאמע מיט די קינדער זענען געזעסן דערשראקן, און נישט געוואוסט וואס צו טוהן. וואו זאלן זיי אים גיין זוכן אינמיטן די נאכט? אבער ווען עס איז געווארן חצות, האבן זיי געהערט קלאפן אויפן פענסטער. זיי זענען שנעל ארויסגעלאפן זעהן ווער ס'קלאפט, און ווען זיי זענען ארויס פון שטוב, האבן זיי דערזעהן דעם טאטען, וועלכער איז נעבן זיי געשטאנען ציטערנדיג.

זיי האבן אים אריינגעפירט אין שטוב און דארט דערמונטערט. ווען ער איז שוין געקומען צו זיך, האט ער אנגעהויבן צו דערציילן וואס ס'איז אריבער אויף אים:

גייענדיג איינקאסירן מיינע חובות, בין איך אנגעקומען צו איינער פון מיינע בעלי חובות, וועלכער האט מיר גערופן אז איך זאל מיטגיין מיט אים אין זיין פעלד, ווייל ער וויל מיר באצאלן דעם חוב מיט תבואה (אזוי איז דעמאלטס געווען איינגעפירט, צו באצאלן מיט תבואה אנשטאט געלט). ווען מיר זענען געשטאנען דארט אליין, האט מיר דער פויער אריינגעפירט אין זיין מאגאזין, און געזאגט אז ער וויל מיר הרגיענען כדי פטור צו ווערן פון זיין חוב.

אין די ערשטע מינוט האב איך געמיינט אז ער מאכט א שפאס, ווייל מיר זענען דאך אלטע באקאנטע. ס'איז מיר נישט איינגעפאלן אז ער זאל עס מיינען ערנסט.

איז געווארן באצויבערט פון די הארצרייסנדע תהלים-זאגן, און געבליבן שטיין ווי פארגליווערט. זי האט זיך נישט געטרויט אריינצוגיין, נאר זי איז געבליבן שטיין אין קאך, און זיך צוגעהערט ווי דער רבי זאגט ווארעם מיט אירע קינדער די קאפיטלעך תהלים.

די קולות זענען געווען באגלייט מיט עפעס א טרויעריג-בעטנדיגע שטימע, און איר הארץ איז ממש צעגאנגען צוהערנדיג. זי איז געווארן גערירט ביז דער טיפעניש פון איר הארץ, און אויסגעבראכן אין א געוויין. זי האט אליין נישט געוואוסט פארוואס, אבער דער תהלים-זאגן האט איר גאר שטארק באנומען.

ווען דער רבי האט געענדיגט זאגן די עטליכע קאפיטלעך, האט ער צוגעמאכט דעם תהלים, און גענומען גיין צום ריכטונג פון די טיר. אבער פלוצלונג, ווען ער איז שוין געשטאנען ביים טיר, האט ער זיך צוריק אויסגעדרייט און ווידער צוגעגאנגען צו די קינדער, זאגנדיג: "קינדער, לאמיר זאגן נאך אביסל תהלים".

דער רבי האט זיך ווייטער גענומען זאגן מיט די קינדער עטליכע קאפיטלעך תהלים מיט גרויס דביקות און א בעטנדיגע שטימע. דערנאך האט ער געזאגט צו די קינדער "א גוטן אווענט". ער איז ארויס פון הויז, זיך ארויפגעזעצט אויפן וואגן, און אוועקגעפארן.

די בעל-הבית'טע פון הויז איז געווען שטארק איבערראשט פון דעם אומערווארטעטן גאסט און די גאנצע געשיכטע פונעם תהלים זאגן אין איר שטוב. זי האט שוין קוים געווארט אז איר מאן זאל אהיימקומען, זי זאל אים קענען דערציילן די אינטערעסאנטע נייעס.

אפשוינען און באפרייען. וועגן איר מורא פון איר מאן האב איך איר געגעבן אן עצה, אז זי זאל שפעטער צוריקגיין אין פעלד. אזוי אז ווען איר מאן וועט זיך אומקערן, זאל זי זיך מאכן ווי זי קומט ערשט יעצט צוריק פון פעלד, און זיך נישט מאכן וויסנדיג פון די גאנצע געשיכטע, ממילא וועט איר מאן קענען קלערן אז א פרעמדער מענטש האט מיר באפרייט.

די פרוי האט זיך עטליכע מינוט געקווענקלט און נישט געקענט קומען צו א באשלוס. דערנאך האט זי מיר דאך אויפגעבינדן, ווייל זי האט נישט געקענט צוקוקן מיין צער. באלד דערויף איז זי צוריק אין פעלד, אזויווי איך האב איר געעצה'ט. אבער פאר דעם האט זי מיר אויך געגעבן אן עצה, אז איך זאל נישט אנטלויפן דורך די גאס וואס פירט צו מיין הויז, ווייל איר מאן וועט זיכער נאכלויפן נאך מיר, און וועט מיר הרגיענען אויפ'ן וועג. נאר איך זאל מיר באהאלטן צווישן די הויכע זאנגען אין פעלד, און ווען עס וועט שוין זיין גוט טונקל, זאל איך מיר אויפהייבן פון דארט און אהיימגיין.

איך האב איר געפאלגט, און איך האב מיר גוט באהאלטן, אז מי'זאל מיר נישט קענען ארויסזעהן. עס איז נישט אריבער קיין סאך צייט, און דער פויער איז צוריקגעקומען מיט זיין האק. ווען ער האט דערזעהן אז איך בין נישט דארט, האט ער זיך גענומען ארומלויפן אין פעלד ווי א ווילדע חיה און מיר געזוכט. פלוצלונג האב איך דערהערט זיינע טריט ממש נעבן מיר, און איך בין געווען כמעט זיכער אז ער וועט מיר באמערקן. איך בין געבליבן אן א אטעם, איך בין געווען זיכער אז מיין סוף איז געקומען. אבער די זאנגען האבן מיר פאקטיש גוט צוגעדעקט, און ער האט מיר נישט באמערקט.

אבער נאך עטליכע מינוט האב איך מיר איבערצייגט אז ער וויל מיר באמת הרגיענען. איך האב אנגעהויבן צו וויינען און בעטן פון אים אז ער זאל אויף מיר רחמנות האבן. אבער מיינע תחנונים זענען געפאלן אויף טויבע אויערן: "איך האב אזוי באשלאסן, און איך וועל נישט ענדערן מיין באשלוס", האט ער געזאגט מיט א שטרענגן טאן.

ער האט גענומען זוכן זיין האק כדי מיר צו הרגיענען, אבער דאן האט ער זיך דערמאנט אז ער האט עס פארגעסן אין זיין שטוב. ווען ער האט געוואלט צוריקגיין אין שטוב נאך זיין האק, האט ער זיך געכאפט אז ביז דערווייל קען איך דאך אנטלויפן. האט ער מיר צוגעבונדן מיט שטריק, כדי איך זאל נישט קענען אנטלויפן, און ער אליין איז צוריקגעגאנגען צו זיין שטוב.

ביז דערווייל איז זיין ווייב, וועלכע האט אויך געארבעט אויפ'ן פעלד און נישט געוואוסט פון די גאנצע געשיכטע, אריין אין מאגאזין. זי האט מיר דערזעהן דארט ליגן צוגעבונדן. איך האב איר אין דער איילעניש דערציילט וואס דא גייט פאר, און מיט בכיות און תחנונים געבעטן אז זי זאל רחמנות האבן אויף מיר און אויפבינדן, אז איך זאל קענען אנטלויפן.

די פרוי, וועלכע איז נישט געווען אזא שלעכטע ווי איר מאן, האט מיר געשווינט, אבער פון דער צווייטע זייט האט זי מורא געהאט צו טוהן קעגן איר מאן.

זי האט מיר געזאגט: "מיין מאן איז א געפערליכער רוצח, און אויב ער וועט זיך דערוויסן אז איך האב זיך באפרייט, קען ער נאך אויסלאזן זיין כעס אויף מיר".

אבער איך האב זי נישט צורוה געלאזט, און מיט בכיות געבעטן אז זי זאל מיר

געשיכטע, האט אים זיין פרוי גענומען דערציילן די מעשה מיטן רבי'ן, ווי ער האט געזאגט צוויי מאל תהלים מיט די קינדער. דאן האבן זיי אלע פארשטאנען דעם וואונדער, פארוואס דער רבי האט פלוצלונג באזוכט אין זייער הויז, און געזאגט מיט די קינדער צוויי מאל תהלים, כדי אים צו ראטעווען צוויי מאל פון די סכנה. דאס ערשטע מאל ווען די פויער'טע האט רחמנות געהאט אויף אים און אים אויפגעבינדן, און דאס צווייטע מאל, אז דער פויער זאל אים נישט באמערקן אין זיין באהעלטעניש.

דער פויער האט זיך גענומען לויפן צום הויפט גאס, און ווען ער האט געזעהן אז די גאס איז ליידג, האט ער זיך אומגעקערט מיט כעס צו זיין שטוב. איך האב נאך געהערט פון מיין באהעלטעניש זיינע געמיינע קללות, אבער איך האב שוין דעמאלטס נישט מורא געהאט.

ווען עס איז געווארן גוט טונקל, שפעט ביינאכט, האב איך מיר ארויסגעשלייכט פון מיין באהעלטעניש, און מיט איין אטעם גענומען לויפן אהער צו מיין שטוב. ווען ער האט געענדיגט דערציילן זיין

באפרייט פון מיליטער דורך תהלים זאגן

דער בחור האט געפאלגט, און איז אין די פאר נעכט געזעצן מיטן תהלים און געזאגט מיט התלהבות ווארט ביי ווארט.

דאן איז געווען אינמיטן טבת, און עס איז געווען א שווערע וועטער, קעלט און שנייען.

אינמיטן איינע פון די נעכט, הערט זיך א שטארקע קלאפעריי ביי די טיר פון דעם דארפסמאן. דער בחור איז צוגעגאנגען צום טיר, און האט געטראפן שטיין א פאר גענעראלן וואס זענען געווען נאס און פארפרוירן. זיי האבן געבעטן מיט רחמים אז מיזאל זיי אין הויז אריינלאזן, ווייל נאר דא האבן זיי געטראפן א ליכט, ווען אין גאנצן דארף איז טונקל. זיי שפירן אז אט אט לאזן זיך אויס זייערע כוחות און פאלן אנדער פון קעלט.

באלד האט דער בחור זיי אריין געברענגט, און זיי געזעצט נעבן דעם ווארימער אויוון. ער האט זיי דערלאנגט א הייסן טרונק, און זיי אפגעראטעוועט.

ווען זיי זענען געקומען צו זיך, האבן זיי דערציילט דעם בחור, אז צוליב די

צום "יסוד העבודה", הרה"ק רבי אברהם פון סלונים זצוק"ל, איז אמאל געקומען א דארפסמאן, אן ערליכער איד, און דערציילט דעם צדיק אז זיין זוהן האט באקומען אן איינלאדונג זיך צו שטעלן צו די מיליטער, אבער וויבאלד ער איז א געזונטער און קיין חסרון ברוך ה', וועט מען אים זיכער נעמען צו די מיליטער, וואס דאס איז א סכנה פאר זיין אידישקייט.

דער דארפסמאן האט צוגעלייגט, "וואלט איך כאטש געהאט געלט, וואלט איך אלס אוועקגעגעבן כדי אויסצולייזן מיין זוהן דורך שוחד. אבער ליידער האב איך קיין נישט געלט, איז נישט שייך אז איך זאל אים קענען אויסלייזן". בעט ער דעריבער פונעם רבי'ן ער זאל ראטעווען זיין זוהן פון די צרה!

זאגט צו אים דער "יסוד העבודה", "איר זאלט אנזאגן אייער זוהן אז די פאר נעכט וואס עס איז נאך געבליבן ביז דעם טאג וואס ער דארף זיך שטעלן, זאל ער זיין אויף ביינאכט און אויסזאגן גאנץ תהלים, ווארט ביי ווארט, מיט גרויס כוונה, און השי"ת וועט אים העלפן".

שטארק שאטן, דעריבער זאגט ער יעדן נאכט אזעלכע תפילות און בקשות אז דער ג-ט פון די אידן זאל אים העלפן און באפרייען פון מיליטער.

די גענעראלן האבן געפרעגט זיין נאמען און אדרעס, און איינער פון זיי האט דאס ביי זיך פארשריבן.

ווען דער בחור איז געקומען א פאר טעג שפעטער אין די מיליטער אמת זיך צו שטעלן, איז געווען אנגעגרייט אין זיין "תיק" [אַרכיוון-פייל] א מעלדונג, אז ער דארף זיך שטעלן ביי דעם הויפט גענעראל. ער דארף אים אונטערזוכן און זעהן ווי אזוי איז זיין געזונט און כח צו דינען.

מיט שרעק איז דער בחור מיט'ן פאטער געגאנגען צו דעם הויפט גענעראל, זייענדיג זיכער אז זיי וועלן אים באלד געפינען געזונט און שטארק, און אים פארשיקן באלד צום דינען.

אבער צום וואונדער, האבן אלע גענערעלער - די זעלבע וואס זענען יענע נאכט געווען ביי זיי אין הויז - באשלאסן צוזאמען אז ער טויג נישט צו קיין זאך און דארף באלד באפרייט ווערן...

יעצט האבן דער פאטער און זוהן פארשטאנען די הייליגע כוונה פון רבין, אז ער זאל אויף זיין ביינאכט און זאגן תהלים.

טונקלקייט און שווערן וועטער זענען זיי פארבלאנדשעט געווארן אין וועג און פארקראכן ביז דעם דארף, וואס איז גאנץ ווייט פון דעם וועג וואס זיי דארפן פארן. ווען זיי האבן געשפירט אז זיי קענען מער נישט אויסהאלטן פון קעלט און הונגער, האבן זיי באשלאסן אריינצוגיין אין איינער פון די הייזער. וויבאלד אז די איינציגע הויז אין דארף וואס איז געווען לעכטיג איז געווען דאס הויז, זענען זיי דא אריין, און זיי ווייסן נישט מיט וואס אים צו דאנקען.

דער בחור האט זיי פארגעשלאגן אז זיי זאלן דא נעכטיגן. ווען עס וועט ווערן לעכטיג, וועט ער זיי ווייזן דעם וועג וואס פירט צום שטאט, דארט וואו זיי דארפן אנקומען.

באלד אינדערפרי האט זיי דער בחור ארויסבאגלייט און זיי אנגעוויזן דעם וועג. גייענדיג מיט אים, פרעגן זיי אים וואס איז די סיבה וואס ער איז טאקע אויף געווען ביינאכט, און ווי זיי האבן אויך געזעהן האט ער געדאווענט א גאנצע צייט פון א ספר, צי איז דא עפעס א סיבה דערצו?

האט דער בחור זיי געענטפערט, אז ער דארף זיך שטעלן צו די מיליטער, און ער טרעפט נישט קיין וועג ווי אזוי זיך צו פטרין. אלס איד וועט דאס דינען אין מיליטער אים

אנערקענט דאס השיבת פון זאגן תהלים

די קעלבלעך און גוט אכטונג געגעבן אויף זיי. ער האט זיי געלאזט שחט'ן ביי א חשוב'ן שוחט, צוטיילט דאס פלייש פאר ארימעלייט, און ערשט דעמאלטס האט ער גענומען די פעל און געמאכט דערפון פארמעט (קלף).

עס רעשיט זיך, עס טומלט זיך... דער גרויסער גביר פון שטעטל מאכט א גרויסארטיגע סעודה לכבוד דעם סיום פון די ספר תורה וועלכע ער האט געלאזט שרייבן. דאס איז נישט סתם א ספר תורה, נאר מיט די גרעסטע הידורים. ער האט אליין געקויפט

הארץ. ער האט אומגעדולדיג געווארט עס זאל שוין ווערן נאכט.

אריינקומענדיג אין זאל, איז ער פארבלענדעט געווארן דערזעענדיג די רייכע סעודה וואס דער גביר האט אהערגעשטעלט. פאר יעדער מענטש איז געווען אנגעגרייט א פריש געבאקענע בילקע, און פון די קאך האט שוין ארויסגעשמעקט דער געשמאקע גערויך פון די פיינע פיש, פלייש, א.ד.ג.

ער האט זיך געזעצט צום טיש, ווארטנדיג דער עולם זאל זיך שוין וואשן. אבער קודם האט מען געדארפט אויסהערן די דרשות פון די רבנים. ער האט אבער ליידער נישט צופיל פארשטאנען, און דער הונגער האט אים זייער געפלאגט. האט ער קוים אויסגעווארט ביז מען האט שוין צו מזל אויסגערופן אז יעדער זאל זיך גיין וואשן. אבער פונקט דעמאלטס איז אנגעקומען נאך א רב, און צוליב זיין כבוד האט זיך יעדער צוריקגעזעצט אויפ'ן פלאץ, און אויך דער רב האט גענומען זאגן א דרשה. דא האט דער וואסער-טרעגער געפילט אז ער האלט עס ממש נישט אויס. ער האט געקלערט ביי זיך, אז קיינער וועט סיינע נישט באמערקן ווי ער וואשט זיך, ווייל ער זיצט דאך ביים עק טיש. אזוי האט ער טאקע געטון, ער איז צוגעגאנגען צום וואסער און זיך געוואשן.

פונקט אבער, איז דער גביר דורכגעגאנגען, און דערזעהענדיג ווי דער פשוט'ער וואסער-טרעגער האט זיך געוואשן פאר יעדער, האט ער זיך נישט געקענט איינהאלטן און האט אים גוט אנגעשריגן, "האסטו געהערט? דער פראסטער מוז שפרינגען פאר יעדן! דו מיינסט אז מיט דעם וואס דו זאגסט תהלים ביסטו שוין חשוב? נישט אומזיסט זאגן אונזערע חכמים הדיוט קופץ בראש!"

ווען די פארמעט איז געווארן גוט אויסגעארבעט, האט ער געדונגען גאר אן ערליכן סופר. דער סופר האט גוט געקענט די הלכות, און פלעגט זיך טובלין פאר'ן שרייבן יעדן שם, צו שרייבן דעם ספר תורה בקדושה ובטהרה. דערפאר האט ער אים אויסגעהאלטן בהרחבה די גאנצע צייט.

עס האט גענומען א פאר יאר ביז דער ספר תורה איז פארטיג געווארן, און יעצט האט ער צוגעשטעלט א סעודה כיד המלך.

צו די סעודה זענען געלאדנט געווארן אלע איינוואוינער פון שטאט אן אויסנאם, סיי די גרעסטע רבנים און גבירים, ווי אויך די פשוט'סטע מענטשן. דער אויבנאן איז געווען באשיינט מיט פיל תלמידי חכמים, און דער גביר האט דוקא איבערגעלאזט די לעצטע פאר אותיות פאר זיי צו שרייבן.

אין די שטעטל האט אויך געוואוינט א פשוט'ער וואסער-טרעגער. ער האט קיינמאל נישט געהאט א געלעגנהייט צו לערנען, ווייל יונגעהייט איז ער געווארן א יתום, און איז געבליבן אומוויסנד. ער איז טאקע אן עם הארץ, אבער דאך א גרויסער ירא שמים. דערצו פלעגט ער א גאנצן טאג זאגן תהלים מיט גרויס כוונה, אויסגיסנדיג זיין הארץ פאר'ן באשעפער.

פיהל טייכן טרערן האט ער ביי דעם תהלים'ל פארגאסן. ווען מען האט אים נאר געטראפן, סיי ביים שעפן וואסער, סיי זיצנדיג אין ביהמ"ד, האט מען שטענדיג געזעהן ווי זיינע ליפן שאקלן זיך, זאגנדיג פסוקים פון תהלים.

יעצט, ביי די געלעגנהייט פון דער סעודה, האט דער וואסער טרעגער באשלאסן אהין צו גיין. דער הונגער האט אים זייער געדרוקט, אזוי וועט ער קענען דערכאפן דאס

פלוצלונג הערט ער אויסרופן: "מאכטס פלאץ פאר דוד המלך". א מינוט שפעטער הערט ער אויסרופן: "ברוך הבא, דוד מלך ישראל". דערנאך האט מען אויפגענומען דעם בעש"ט הק' זי"ע.

מיט גרויס פחד האט ער באטראכט די הייליגע שטראלנדיגע געזיכטן, און מיט גרויס פארכט האט ער צוגעהערט וואס זיי רעדן.

דוד המלך האט זיך אויפגעשטעלט און געזאגט: "איך רוף צו א דין תורה דעם באוויסטן עושר פון דער און דער שטעטל, אויף דעם וואס ער האט פארשעמט ברבים דעם וואסער-טרעגער. ווי באקאנט, האב איך געבעטן ביי הקב"ה אז ווען איינער זאגט ערליך תהלים זאל עס ווערן גערעכנט ווי ער וואלט געלערנט די שווערסטע מסכתות, און דער באשעפער האט מיר טאקע צוגעזאגט אז עס וועט זיין אזויווי ער איז עוסק אין "נגעים ואהלות". דער וואסער-טרעגער זאגט דאך תהלים א גאנצן טאג, און איז זייער חשוב אין הימל. דער גביר, וועלכער שטייט דא אינדערויסן האט אים אבער פארשעמט און געשפעט פון זיין תהלים זאגן!"

די בית-דין האט גע'פסקינט': "עס קומט אים טאקע מיתה דערפאר, ווייל "המלבין פני חברו ברבים, כאילו שופך דמו". אבער לאמיר הערן וואס דער בעש"ט הק' האט צו זאגן, עס זעהט אויס אז ער וויל אים פארטיידיגן."

האט זיך אנגערופן דער בעש"ט הק': "דער פסק איז טאקע ריכטיג, אבער אויב דער מענטש וועט שטארבן, וועט קיינער נישט וויסן פארוואס ער איז אומגעקומען. קיינער וועט דערפון נישט פארשטיין די גרויסקייט פון תהלים זאגן, און די הארבקייט פון פארשעמען א צווייטן.

דער וואסער-טרעגער האט זיך זעלבסט פארשטענדליך זייער פארשעמט, און איז אנטלאפן ווי די אויגן האבן אים געטראגן. קיינער האט עס אבער נישט אין אכט גענומען...

אין די זעלבע נאכט האט מיט'ן גביר פאסירט גאר אן אינטערעסאנטע מעשה. נאך די סעודה, האט ער זיך רואיג געזעצט לערנען זיין טאג טעגליכן שיעור, ווען פלוצלונג האט ער געהערט א קלאפ אין די טיר. א מידער האט ער זיך אויפגעשטעלט און אויפגעמאכט די טיר. אבער נאך איידער ער האט זיך געקענט אומקוקן ווער עס שטייט דארט, איז געקומען א מורא'דיגע שטורעם ווינט, וועלכע האט אים אויפגעהויבן און אוועקגעטראגן ווייט ווייט אין א וויסטן מדבר.

ווען ער האט ענדליך געלאנדעט אויף דער ערד, האט ער גענומען טאפן זיינע ביינער. ברוך ה' גארנישט האט זיך צובראכן. ער האט געדאנקט דעם אויבערשטן וואס האט אים באשיצט אז אלע גלידער זענען געבליבן גאנץ, און האט מיט שרעק גענומען באטראכטן דאס ארט, צו זעהן ווי אזוי ער קען זיך פון דארט ארויסבאקומען. אזוי ארומקוקנדיג, האט ער באמערקט אז עס איז נישט אינגאנצן וויסט. פונדערווייטנס זעהט ער א הויז, נישט א פשוט'ע הויז, נאר א הערליכע פאלאץ, פון וועלכע עס לייכט ארויס. האט ער באשלאסן אהינצוגיין און זעהן צי איינער איז דארט. ער קוקט אריין דורכ'ן פענסטער, און דערזעהט א גרויסע זאל מיט א הערליכע לאנגע טיש און גאלדענע שטולן ארום און ארום. אריינצוגיין האט ער מורא געהאט, אפשר זענען דארט דא שדים. אבער באלד באמערקט ער דריי מענטשן מיט ג-טליכע צורות (די אבות הקדושים), זיצן און ווארטן.

ווי די נעכטיגע. ער איז פערזענליך ארומגעגאנגען איינלאדענען אלע וועלכע האבן זיך מיטגעטיילט אין זיין ערשטע סעודה, און אוודאי דער וואסער-טרעגער.

ווען דער וואסער-טרעגער האט אים געזעהן, האט ער קודם געוואלט אנטלויפן, טראכטנדיג אז דער עושר וויל אים ווידער אנשרייען... אבער דערזעענדיג ווי הכנעה'דיג דער גביר איז צו אים, האט ער מיט אומגעדולד געווארט צו הערן וואס ער וויל אים זאגן. דער גביר האט אים איבערגעבעטן אויף דעם וואס ער האט אים נעכטן אזוי אנגעזידלט, און ער האט אים איינגעלאדנט צו די צווייטע סעודה וואס ער מאכט היינט בינאכט. דער וואסער-טרעגער האט מסכים געווען צו קומען.

ביי די סעודה האט דער גביר פארציילט די גאנצע מעשה. דערביי האט ער ברבים איבערגעבעטן דעם וואסער-טרעגער נאכאמאל. מיט דעם האט ער ארויסגעברענגט ווי טייער און חשוב איז אין הימל דער וואס זאגט תהלים, און ווי הארב איז די עבירה פון פארשעמען א צווייטן איד.

דעריבער האלט איך מען זאל ענדערש פסק'נען אז ער זאל מאכן נאך א סעודה, פונקט אזוי גרויס ווי די היינטיגע. ביי דעם סעודה זאל ער ברבים איבערבעטן דעם וואסער-טרעגער, און דערציילן וואס עס האט מיט אים דא פאסירט. לאמיר געבן פאר דער גביר די ברירה".

דער בית-דין האט מסכים געווען, און דער בעש"ט איז ארויסגעגאנגען פרעגן דעם גביר זיין החלטה, צי ער איז מסכים צום פסק. פארשטייט זיך אז דער גביר האט מסכים געווען צום פסק.

וויבאלד ער האט מקבל געווען אויף זיך דעם דין און זיך עטוואס בארואיגט, איז נאכאמאל געקומען א שטורעם ווינט, און אים אפגעפירט אהיים. פארשטייט זיך מיט וואספארא שרעק דער גביר האט זיך געלייגט שלאפן, קוים דערווארטנדיג דעם מארגנדיגע טאג.

צופרי, ווי נאר די זון האט אויפגעשיינט, האט דער עושר גענומען אויספירן זיין צוזאג. ער האט באפוילן די שטוב מענטשן צוצוגרייטן א סעודה, נאך שענער און בעסער

באגלייט מיט מוזיק

ס'איז נישט אדורך א טאג וואס ר' יודל זאל נישט האבן אויסגעזאגט גאנץ תהלים, און שבת קודש און יו"ט פלעגט ער אויסזאגן תהלים אפילו צוויי מאל, שיין, געלאסן, ווארט ביי ווארט. ביי יעדן פסוק האט ער זיך אויסגעגאסן דאס הארץ מיט גרויס בענקשאפט און האפענונג. אידן פלעגן זיך מזכיר זיין ביי אים אז ער זאל זיי אינזין האבן, און גלייכצייטיג אויסבעטן אויך פאר זיי ישועות און רפואות.

אזוי זענען פארביי געגאנגען עטליכע יאר אן קיין שום ענדערונג, ביז אויף דער עלטער,

אין די שטאט פרעמיסלא האט געוואוינט א איד מיט'ן נאמען ר' יודל. געווען איז ער א גרויסער ערליכער איד וואס האט געדינט דעם רבש"ע מיט גרויס תמימות און אמת. אין די שטאט האט מען אים גערופן "דער רויטער ר' יודל". די פרוי זיינע איז אויך געווען אן ערליכע חשוב'ע פרוי. זי איז אים געשטאנען צו הילף אז ער זאל קענען דינען דעם באשעפער אומגעשטערט א גאנצן טאג. ר' יודל פלעגט טאקע זיצן אין ביהמ"ד, געדאווענט און געזאגט תהלים מיט א געוואלדיגע מתיקות, פון וואס די צוהערער האבן זיך נישט געקענט אוועקרייסן דערפון.

רייכע פערד, אנגעטון מיט טייערע פאנצערס, קופערנע הוטן אויף זייער קעפ, און לאנגע שווערדן ביי די זייטן. זייער קומען האט געמאכט אויפ'ן גאנצן עולם א שטארקן איינדרוק, און נאך מער האט דער עולם געשטוינט ווען די רייטער זענען געבליבן שטיין פאר זיי, און דער פירער איז צוגעקומען און געפרעגט וואס איז דא די פארזאמלונג. אזויווי מען האט אים געענטפערט אז זיי באגלייטן דא א נפטר, א חשוב'ן איד מיט'ן נאמען ר' יודל, וועלכער פלעגט שטענדיג בעטן פאר זיי מיט די לויב געזאנגען פונעם אידישן קעניג דוד. האט ער געגעבן א ווינק פאר זיינע סאלדאטן אז זיי זאלן אלע מיטקומען באגלייטן דעם איד.

די סאלדאטן האבן גענומען אין די האנט זייערע פידלן און אנדערע כלי זמר, וואס זיי האבן געהאט אנגעבינדן אויף די פלייצעס. זיי האבן אנגעהויבן צו שפילן א הארציגן טרויעריגן ניגון. זיי האבן געריטן פון פאראויס פאר'ן גאנצן עולם באגלייטנדיג דעם נפטר ר' יודל.

אנקומענדיג אין בית החיים, האבן זיי נאך אלס געשפילט. איבער די גאנצע צייט וואס דער עולם איז געווען באשעפטיגט מיט'ן באערדיגן און באוויינען דעם נפטר, האבן זיי פארגעזעצט מיט די נגינה. מיטאמאל האבן די פארזאמלטע באמערקט אז די סאלדאטן זענען שוין מער נישטא. האט מען געפרעגט איינער דעם אנדערן ווער עס ווייסט עפעס פון די סאלדאטן. קיינער האט אבער נישט אין אכט גענומען צו וועלכע ריכטונג זיי זענען אוועקגעפארן, זייענדיג פארטראכט און פארטון מיט'ן נפטר.

יעצט האט זיך דער עולם הערשט געכאפט אז עס איז געווען אן עוולה פון זיי וואס זיי האבן צוגעלאזט אז מען זאל באגלייטן דעם נפטר מיט מוזיק, וואס דאס

ווען ר' יודל איז שוין געווען אן אלטער איד, איז ער מיטאמאל שוואך געווארן (לי"ע). ער האט געמוזט ליגן רוב טאג אין בעט מיט יסורים (רח"ל). יעדער אין די שטאט האט געהאט מיט אים מיטלייד, זיי זענען געקומען אים מבקר חולה זיין און וואונטשן א רפואה שלימה.

אויסער דעם, האט יעדן וויי געטון וואס ר' יודל ווערט געשטערט פון זיין הייליגע עבודה. ווער ווייסט וויפיל אידן פון אונז לעבן און זענען געזונט בלויז אין דעם זכות פון זיין תהלים זאגן, וואס ער בעט פאר אונז.

ר' יודל האט זיך פון גארנישט געמאכט צו טוהן. זיין מויל האט נישט אויפגעהערט, נאר ווייטער ממשיך געווען מיט תפילות און בקשות ביז צום לעצטן טאג פון זיין לעבן. אזוי טאקע האט ער אויסגעהויכט זיין הייליגע נשמה.

די ביטערע בשורה האט זיך שנעל צושפרייט אין די שטאט. א וואלקען פון טרויער אין טונקלקייט האט באדעקט די גאנצע שטאט. יעדער איז זיך צוזאמען געקומען אים אפגעבן דעם לעצטן כבוד, און באגלייטן דעם גאנצן וועג ביז צום בית החיים, מיט גרויס געוויין, און זיך געזעגנט פון אים אויף אייביג.

זייענדיג אויפ'ן וועג, איז פונקט פאראיבער געפארן א גרופע סאלדאטן אויפ'ן הויפט וועג וועלכעס פירט קיין לעמבערג. זעענדיג דעם גרויסן עולם וואס האט זיך פארזאמלט, זענען זיי אראפגעפארן פון וועג און זיך דערנענטערט. די בכיות און די טרויער געדאנקן האבן זיך איבערגעהאקט אויף א וויילע ביי די פילע באגלייטער, דערזעענדיג ווי עס קומט זיי אנטקעגן א גרופע קייזערליכע סאלדאטן, רייטנדיג אויף

זיי אויך וויי געטון פארוואס פונקט ביי דעם ערליכן איד ווי ר' יודל האט געמוזט פארקומען אזא מעשה, וואס זיי האבן צוגעלאזט אז גוי'אישע סאלדאטן זאלן אים באגלייטן און באזונגען אזויווי זיי פירן זיך.

עטליכע טעג זענען פאראיבער, און ר' יודל איז געקומען אין חלום צום רב פון די שטאט, וואס אויך אים האט די זאך שטארק וויי געטון. ר' יודל האט אים דערציילט מיט גרויס פרייד, "דער רב זאל וויסן אז דער הויפט פונעם מיליטער וואס איז מיר געקומען באגלייטן איז נישט געווען קיין אנדערער ווי "דוד המלך" אליין. די גרופע סאלדאטן זענען געווען זיין הייליגע חברי'יא וואס האבן מיר באגלייט מיט'ן זעלבן ניגון וואס דוד המלך האט זיך אויסגעגאסן זיין הארץ פאר הקב"ה ווען ער האט געזאגט די הייליגע קאפיטלעך תהלים".

ווען דער עולם האט זיך דערוואוסט פון די ווערטער וואס ר' יודל האט איבערגעגעבן פאר'ן רב, האבן זיי הערשט דערשפירט וואס זיי האבן פארלוירן מיט די פטירה פון ר' יודל, און זיי האבן גענומען אויף זיך נאכצוגיין אין זיינע פיסטריט.

איז נישט קיין אידישער מנהג, און דוקא ביי אזא ערליכן אפגעהיטענעם איד ווי ר' יודל האט דאס געמוזט פארקומען. עס איז אבער א פארפאלענע זאך, וואס האבן זיי דען געקענט טוהן. דא זענען זיי געווען אזוי צובראכן און דערשלאגן, און דא זענען די סאלדאטן געווען אזוי רייך באקליידעט און באוואפנט, אז עס האט געמאכט אויף זיי אזא איינדרוק אז זיי האבן נישט געכאפט וואס דא גייט פאר.

אויפ'ן גאנצן וועג צוריק האבן זיי פאר אינטערעסאנטקייט געזוכט די סאלדאטן. זיי האבן זיך נאכגעפרעגט ביי די וואס זענען פארבייגעפארן, אויב זיי האבן באגעגנט די רייכע סאלדאטן. אבער אלע האבן געענטפערט אז זיי האבן נישט געזעהן אויפ'ן גאנצן וועג קיין שום סאלדאטן. פון גרויס נייגער האט מען ארויסגעשיקט עטליכע שלוחים צו די דערפער און שטעטלעך ביז לעמבערג, זיך נאכצופרעגן צי זיי ווייסן עפעס פון די סאלדאטן. אבער ס'איז נישט געקומען קיין שום ענטפער.

דער עולם האט זיך נישט געקענט בארואיגן פון די מאדנע פאסירונג. עס האט

וואס תהלים קען...

געווען מער באוואוסט איבער זיין גרויסן כח וואס ער לייגט אריין אין תפילה, און אין תהלים זאגן מיט גרויס כוונה.

דער חתם סופר האט זיך שטארק אנגענומען פאר זיין תלמיד, אבער ביים סוף, נאך די וואלן, איז געוועלט געווארן דער אנדערער.

ווען דער חתם סופר האט זיך דערפון דערוואוסט האט ער זיך אנגערופן: "יא, וואס תהלים קען, קען איך נישט..."

עס ווערט געברענגט א מעשה וואס האט פאסירט אין די צייטן פונעם הייליגן חתם סופר זצ"ל וואס איז געווען רב אין די שטאט פרעשבורג. אין א נאנטע קהילה נעבן פרעשבורג האט מען געוואלט אויפנעמען א רב. צווישן די אויסדערוועלטע זענען געווען צוויי ערנסטע קאנדידאטן. איינער פון זיי איז געווען א נאנטער תלמיד פון דער חתם סופר זצ"ל, און ער איז געווען באוואוסט אלס א גרויסער תלמיד חכם. דער צווייטער איז אויך געווען א תלמיד חכם, אבער ער איז

בענין גודל מעלת אמירת תהלים

מתוך הגליון הנפלא "פרשה קוואל"

לחג השבועות שנת תשפ"ד

כאילו אמרם דוד המלך ע"ה

די גרויסקייט פון זאגן תהלים, ספעציעל אין דעם טאג

די ספרים שרייבן, אז וועגן דעם איז די יארצייט פון דוד המלך ע"ה אין יום טוב שבועות, ווייל דוד ה' אמר דאך מחבר געווען ספר תהלים, און די גמרא זאגט (מגילה יח.) 'כיון שבא דוד באתה תפלה'. דאס לערנט אונז, אז כדי זוכה צו זיין מקבל צו זיין די תורה, דארף מען פארגיסן אסאך תפילות און בקשות.

דער 'כף החיים' (או"ח סי' תצד, ס"ק לד) שרייבט גאר שטארקע ווערטער וועגן די סגולה צו זאגן און לערנען ספר תהלים אין יום טוב שבועות: אין דעם הייליגן טאג, די יומא דהילולא פון דוד המלך ע"ה, מוט עס אויף אסאך מער צו זאגן זיינע שירות ותשבחות, און עס גייט ארויף לרצון.

אויך דער 'בן איש חי' זאגט (שנה א, במדבר, ד) אז מ'פירט זיך צו זאגן גאנץ ספר תהלים אין יום טוב שבועות.

דער קאצקער רבי זי"ע האט געזאגט ('אמת ואמונה, אות רמו): אז אויב דוד המלך ע"ה וואלט מחבר געווען ספר תהלים לויט'ן סדר, וואלט מען געקענט מחיה מתים זיין דורכ'ן זאגן תהלים.

די ספרים ברענגען א מקור צו זיינע ווערטער, פון מדרש תהלים (שחר טוב, מזמור ג), רבי אלעזר האט געזאגט, די פרשיות פון די תורה זענען נישט געגעבן געווארן לויט'ן סדר, ווייל אויב זיי וואלטן געגעבן געווארן לויט א סדר, איז יעדער איינער וואס וואלט געלייענט דערין, וואלט געקענט מחיה מתים זיין און באווייזן אנדערע מופתים.

***

עבודות וסיפורים מצדיקים קדושים וטהורים

הרה"ק בעל 'צמח צדק' זי"ע פון ליובאוויטש

הרה"ק בעל 'צמח צדק' זי"ע פון ליובאוויטש האט געזאגט, אויב איר וואלט געוואוסט ווי גרויס ס'איז דער כח פון די פסוקים פון תהלים, און זייער פעולה אין הימל, וואלט איר כסדר געזאגט תהלים. וויסן זאלט איר, אז תהלים זעברעכט אלע מחיצות, און עס גייט ארויף איין עילוי נאכ'ן אנדערן און שטערונגען, און עס ווערט אויסגעשפרייט פאר דעם באשעפער פון אלע וועלטן, און עס מעורר חסד און רחמים.

(געדרוקט אין תהלים אהל יוסף יצחק)

הגאון בעל נודע ביהודה זי"ע

אזוי שרייבט דער גאון בעל 'נודע ביהודה' זי"ע, אין א תשובה צו איינער וואס האט געטוהן און עבירה (נודע ביהודה, מהדו"ק, או"ח סי' ל"ה), בזה הלשון: ער זאל זיך מדבק זיין אין די שירות ותשבחות פון דוד המלך ע"ה, וואס דאס איז א גרויסע זאך אנצוצינדן אין הארץ פון מענטש א ליבשאפט צו דעם אויבערשטען ברוך הוא.

הגאון רבי שלמה קלוגער זצ"ל

אזוי דערציילט מען אויך וועגן דעם גאון רבי שלמה קלוגער זצ"ל, אז ער האט יעדן טאג געענדיגט גאנץ ספר תהלים.

הגאון רבי אביגדור קרא זצ"ל

דער 'עמק המלך' (סוף הקדמה שליטת, פי"ג) ברענגט א מעשה, וואס ער האט געזעהן אין א ספר וואס עס האט מחבר געווען מוהר"ר אביגדור קרא, אז אין א דארף נעבן ערפורט, האט געוואוינט א פשוטער איד, וואס האט קיים געוואוסט פשט אין א פסוק חומש. ער איז נפטר געווארן בשיבה טובה. 30 טעג נאך זיין פטירה האט ער זיך באוויזן אין חלום צו א חכם מופלג און חסיד וואס האט געוואוינט אין שטאט, און ער האט געטראגן צווישן זיינע הענט א קליין ספר. האט דער רב איהם געפרעגט: ביזטו דען נישט דער מענטש וועמען מיר האבן לעצטענס באגראבן, און ער האט געענטפערט אז דאס איז דער ספר תהלים. איך בין געקומען דיך ווארענען אז דו אין זיין האנט, און ער האט געענטפערט אז דאס איז דער ספר תהלים. איך בין געקומען דיך ווארענען אז דו זאלסט אנזאגן פאר אלע מענטשן אין דעם ישוב וואו איך האב געוואוינט, אז זיי זאלן וואס פריער אנטלויפן פון דארט, ווייל עס הערשט אויף זיי אן סכנה ח"ו. 'כל זמן איך האב געלעבט און אויסגעזאגט ספר תהלים יעדן טאג' (אין ספר קיצור שלי"ה, איז ער מגיה: יעדע וואך), אסאך יארן, האבן זיי אין דעם זכות געהאט מנוחה, אבער פון היינט און ווייטער איז מער נישט דא ווער עס זאל זיי באשיצן.

צומארגנס האט דער רב צוזאמענגערופן אלע אידן פון דער קהילה, און ער האט זיי איבערגעגעבן די מורא'דיגע ווערטער וואס ער האט געזעהן און געהערט אין חלום. אלע מענטשן וואס האבן זיך ארויסגעצויגן פון שטאט, זענען געראטעוועט געווארן, און די יעניגע וואס האבן נישט געוואלט פארלאזן זייערע היימען, האט עס זיי געשאדט רח"ל.

זעהען מיר פון די מעשה דעם גרויסן כח פון זאגן תהלים, אז עס האנט געראטעוועט א גאנצע שטאנט פון אונטערגאנג רח"ל.

רבי אביגדור קרא שרייבט ווייטער: זינט דעם טאג ווען מין הייליגער פאטער ז"ל האט געהערט די מעשה, האט ער יעדע וואך אויסגעזאגט גאנץ תהלים... ווייל דער מענטש וואס געוואוינט זיך צו זאגן תהלים, שטופט אוועק אלע פורעניות און שלעכטע פגעים פון זיך און פון זיין משפחה, און פון אלע מענטשן פון זיין דור. עס קומען אויף איהם און אויף זיי אלע סארטן שפע, ברכות און הצלחות. וואויל איז פאר דעם מענטש וואס איז זוכה און ער איז מזכה אנדערע אידן, עד כאן מצאתי בספר הנ"ל דרבי אביגדור קרא, עכ"ל ספר עמק המלך.

און אויב דאס איז געזאגט געווארן וועגן דעם גאנצן יאר, איז דאך אוודאי און אוודאי אין דעם הייליגן יום טוב שבועות.

הגאון בעל פלא יועץ זצ"ל

דער 'פלא יועץ' (ערך תהלים) איז מאריך וועגן דעם גרויסן תיקון וואס מיאזי גורם ווען מיזאגט תהלים. ער שרייבט, אז צו ענדיגן תהלים איינמאל א וואך, איז נישט אין גדר פון ביטול תורה.

און דער 'פלא יועץ' איז מוסיף, ס'איז דא בקבלה פון הייליגע אנשי שם, אז איינער וואס האט עפעס אן ענגשאפט אדער א צער ח"ו, אדער ער געפינט זיך אונטערוועגנס, און ער גייט אריבער דעם ים אדער טייכן, זאל ער יעדן טאג אויסזאגן גאנץ ספר תהלים, און א הפסק, מיט כוונה און הכנעה, און ער וועט זעהן וואונדער, און דאס איז בדוק ומנוסה.

הרה"ק בעל בית אהרן זי"ע

אזוי שרייבט אויך הרה"ק בעל 'בית אהרן' זי"ע (זאת תנוכה), אז מיט'ן זאגן תהלים קען מען ארויסגיין פון אלע שטותים, און פון אלע ענדערונגען, און פון אלע ענגשאפטן וואס דער מענטש האט.

הרה"ק הרבי ר' אלימלך מליזענסק זי"ע

דער הייליגער רבי ר' אלימלך זי"ע פון ליזענסק, זאגט (ליקוטי שושנה, ד"ה ישירו): אז אמאל איז דא א גרויסער קיטרוג ח"ו אויפן מענטש, וואס אפילו דער צדיק קען נישט מבטל זיין מיט זיין תפילה דעם גרויסן קיטרוג. דארף מען דעמאלס אנבינדן דעם מענטש אין דער גרויסער וועלט וואס ווערט גערופן 'תהלה'... וואס דארט הערשט א גרויסע לעכטיגקייט, און מרת הדין איז נישט בכח דארט מקטרג צו זיין, און עס ווערן נתעורר רחמים גמורים, און דארט ווערט אלעס נמתק. צוליב דעם ווערן די געזאנגען פון דוד המלך ע"ה גערופן 'תהלים', ווייל מ'קען דורך זיי אלעס אויס'פועלן (אין דעם עולם וואס ווערט אנגערופן 'תהלה'), ואין שטן ואין פגע רע, עכלה"ק.

* * *

הרה"ק רבי יחיאל מאיר מגאסטינין זי"ע

הרה"ק רבי יחיאל מאיר פון גאסטינין זי"ע, איז געווען באקאנט אלס א גרויסער פועל ישועות. מיהאט איהם גערופן 'דער תהלים רבי', ווייל ער האט שמענדיג געזאגט מזמורים פון תהלים. ער פלעגט אויף זאגן פאר אלע וואס האבן זיך מזכיר געווען ביי איהם להפקד בדבר ישועה ורחמים, אז זיי זאלן זאגן א געוויסן קאפיטל תהלים. ווען מ'האט איהם געפרעגט וועגן דעם, האט ער געזאגט, 'איך האב געהערט פון מיין הייליגן רבי'ן, דער קאצקער רבי זי"ע, אז אויב דוד המלך ע"ה וואלט מסדר געווען ספר תהלים לויט'ן סדר (לויט'ן סדר פון זיין לעבן), וואלט מען אפילו געקענט מחיה מתים זיין מיט'ן זאגן תהלים.

און דער גאסטינינער האט אויסגעפירט, אז פון די ווערטער פון קאצקער רבי'ן קען מען ארויסדרינגען, אז יעצט, נאך דעם ווי דוד המלך ע"ה האט מסדר געווען דעם ספר תהלים נישט לויט'ן סדר פון די פאסירונגען אין זיין לעבן (אזוי ווי מיר זעהען, אז דעם דריטן קאפיטל פון תהלים, האט דוד המלך ע"ה געזאגט 'בכרחו מפני אבשלום בנו' – ווען ער איז אנטלאפן פון זיין זון אבשלום, און קאפיטל נ"ט האט ער געזאגט 'בכרחו מפני שאול במערה' – ווען ער איז אנטלאפן פון שאול המלך, און ער האט זיך באהאלטן אין א הייל, וואס דאס האט פאסירט א לאנגע צייט פריער איידער ער איז אנטלאפן פון אבשלום) זענען

מיר טאקע נישט זוכה גורם צו זיין תחיית המתים דורך זאגן תהלים, אבער אלע אנדערע ישועות – ביו תחיית המתים, זלא עד בכלל! – קען מען יא אויס'פועל'ן דורך זאגן תהלים (שיח שרפי קודש, ח"ב, אות תסט).

הגאון רבי יוסף חיים זאנענפעלד זצ"ל גאב"ד ירושלים

דער גאון רבי יוסף חיים זאנענפעלד זצ"ל גאב"ד ירושלים, איז געווען באקאנט אלס א 'גברא דמאריה סייעיה'. ער האט געטראגן אויך זיינע פלייצעס די הוראה, צו פסקענען שאלות פאר אידן אין דער עיר הקודש ירושלים, און ער האט אויך געהאלפן אידן בגשמיות, בעצה ותושיה פאר יעדן איינעם אין זיינע פרטיות'דיגע ענינים. ער האט אויך געארבעט מרבה צו זיין שלום און אחדות צווישן אידן. אזוי אז מ'האט קלאר געזעהן, אז וואו רבי יוסף חיים איז געווען פארמישט, איז דארט אריינגעקומען די ברכה.

אמאל האט איינער פון זיינע מקורבים איהם געפרעגט, ווי אזוי ער האט זוכה געווען צו אזא סייעתא דשמיא. האט רבי יוסף חיים געענטפערט, אז ער האט זוכה געווען דערצו ווייל ער איז מסיים גאנץ ספר תהלים יעדן טאג, און ער פירט זיך אזוי, וויבאלד ער האט חתונה געהאט נאך דעם ווי ער איז געווען צוואנציג יאר אלט, און ס'איז באקאנט וואס חז"ל זאגן (קידושין כט:), אז איינער וואס האט נישט חתונה איידער ער ווערט אלט 20 יאר, דארך ער אלע יארן זיך היטן, און וויבאלד עס איז נישט דא א זאך וואס רייניגט די נשמה פון א מענטש אזוי ווי דאס זאגן תהלים, ענדיגט ער יעדן טאג גאנץ ספר תהלים.

הגה"ח רבי אליהו ראטה זצ"ל

הגה"ח רבי אליהו ראטה זצ"ל, דער משמש בקודש פון הרה"ק רבי שלמה'קע זוועהילער זי"ע, האט געזאגט אויך די ווערטער וואס מיר זאגן אין 'יהי רצון' פאר תהלים, 'כאילו אמרם דוד המלך ע"ה בעצמו, א משל צו א קעניג וואס האט אמאל געשיקט זיין געטרייען קנעכט מיט א וויכטיגע שליחות אין א ווייטן לאנד. מיט דער צייט האבן זיך אנגעצונדן אין הארץ פון דעם קנעכט גאר שטארקע בענקעניש צום קעניג. האט ער זיך אוועקגעזעצט ביים טיש און אפגעשריבן מיט א פארווייטאגט הארץ א ווארימען בריוו: גרויסער קעניג, איך זיין אין א ווייטן ארט, און איך בין פול מיט בענקענישן צום קעניג. איך פארגעס נישט אפילו אויך א רגע, וועגן מיין האר, דעם קעניג... צמאה לך נפשי, כמה לך בשרי. איך וויל זיין נאנט צום קעניג... ואני תמיד אייחל... איך בין פול מיט לויב פאר דיר, א גאנצן טאג... דו ביזט דאך א 'מלך רם ונישא'... מיין גאנץ חיות קומט נאר פון דיר... לעולם לא אשכח פקודיך, כי בם חיתני'... זכרתי ימים מקדם, הגיתי בכל פעלך... און ער האט ארויסגעשיקט דעם בריוו צום קעניגליכן פאלאץ.

ס'איז אומבאשרייבליך צו שילדערן אויפ'ן פאפיר די גרויסע הנאה וואס דער קעניג האט געהאט ביים לייענען דעם בריוו. א צייט שפעטער, איז אנגעקומען נאך א בריוו צום קעניג, וואו דער קנעכט דרוקט ווידעראמאל אויס בטוב טעם ודעת זיינע גרויסע בענקענישן צום קעניג, און לייענענדיג דעם צווייטן בריוו, איז די הנאה פונעם קעניג נאך פיל שטארקער געווארן. אזוי האט דער קנעכט אנגעשריבן און אוועקגעשיקט צום קעניג 50 בריוו, פול מיט ליבשאפט און שטארקע בענקענישן פאר דעם קעניג ירום הודו. דערנאך איז דער קנעכט געשטארבן און די בריוו האבן אויפגעהערט צו קומען.

דער קעניג, וועלכער האט זיך שוין געהאט צוגעוואוינט צו געניסן מיט שמחה לייענענדיג די בריוו פונעם קנעכט, איז געווארן זייער טרויעריג, אז עס קומען מער נישט און די בריוו. וואס האט דער קעניג געטוהן, ער האט באפוילן פאר איינע פון זיינע קנעכט אז פון צייט צו צייט, זאל ער פארלייענען פאר איהם פון די 50 בריוו, וואס ער האט באקומען אין משך פון די יארן. דער קעניג האט זיך זייער געפרייט יעדעס מאל ווען מ'האט פאר איהם פארגעלייענט די בריוו, כאטש דער וואס האנט עס פארגעלייענט פאר איהם, איז נישט געווען דער זעלבער מענטש וואס האט עס געשריבן. פונדעסטוועגן, האנט דאס פארלייענען גורם געווען פאר איהם א נחת רוח ביים הערן דעם תוכן פון די בריוו, וואס זיין געטרייער קנעכט האט צו איהם געשריבן פון די מרחקים.

אט דאס בעטן מיר אין 'הי רצון', אז אונזער תהלים זאגן זאל גערעכנט ווערן פאר דעם אויבערשטען גלייך ווי דוד המלך ע"ה האט עס געזאגט. עס זאל גורם זיין א נחת רוח פאר דעם אויבערשטען, אזוי ווי דער נחת רוח וואס דוד המלך ע"ה האט גורם געווען, ווי עס שטייט אין זוהר הקדוש (ח"ב קו). 'דוד בדיחא דמלכא הוה'.

(ספר איש חסיד היה, תולדות פון רבי אליהו)

מדברי הגאון הגדול החיד"א זצ"ל

דער חיד"א זצ"ל שרייבט (מדבר קדמות, מערכת ת' - תהלים) בזה הלשון: דוד המלך ע"ה האט מתפלל געווען 'יהיו לרצון אמרי פי', אז דער מענטש וואס וועט זאגן תהלים, זאל זיין חשוב ביי דעם באשעפער גלייך ווי ער וואלט געלערנט די מסכתות נגעים און אהלות. און די גורי האריז"ל שרייבן, אז ווען א איד לערנט סדר טהרות, ווערן פארראכטן זיינע עבירות. און ס'איז מעגליך אז דאס איז די כוונה פון דוד המלך ע"ה, אז דער וואס זאגט תהלים, זאל עס איהם ווערן גערעכנט גלייך ווי ער וואלט געלערנט נגעים און אהלות (וואס זענען מסכתות פון סדר טהרות), ממילא, וועט ער האבן א תיקון פאר זיינע פגמים...

אויך שרייבט דארט דער חיד"א זצ"ל, אז ער האט געזעהן די ווערטער רראנס רבינו אפרים שרייבט אין זיין פירוש על התורה (כתב יד, פרשת וזאת הברכה) אז דער מענטש וואס זאגט תהלים יעדן טאג, איז גלייך ווי ער וואלט מקיים געווען די גאנצע תורה. און דאס איז מרומז אין פסוק תיכו לידגלך ישא מידברותיך, איז ר"ת תל"ם. און לעבן דעם שטייט, 'תורה צוה לנו משה, עב"ל'.

אויך שרייבט רבינו אפרים (פרשת ויגש) ז'הגדתים לאב"י א'ת כ"ל כבודי במצרים, איז סופי תיבות תהלי"ם. דאס איז א רמז, אז דער וואס זאגט תהלים יעדן טאג, איז זוכה צו זיין אונטער דעם כסא הכבוד.

***

דער אויבערשטער זאל העלפן, מיר זאלן זוכה זיין מקבל צו זיין די תורה מיט ביידע הענט, אורך ימים בימינה, ובשמאלה עושר וכבוד, אויפצושטעלן דורות נאמנים לה' ולתורתו, בנים ובני בנים עוסקים בתורה ובמצוות לשמה, על ישראל שלום. אלע חולי ישראל זאלן ווערן אויסגעהיילט - אזוי ווי עס האט פאסירט ביי מתן תורה, און דער זכות אז מיר זאלן זוכה זיין צו ביאת גואל פון דוד מלכא משיחא זאל אונז ביישטיין צדק במהרה בימינו אמן.

ALEXANDER KNOPFLER

1564 - 48 STREET
BROOKLYN N.Y. 11219
TEL: (917) 755-4864
FAX: (718) 437-3388

אלכסנדר אליעזר קנאפפלער

בלאאמיז הגה"צ מוהר"ר יצחק נפתלי קנאפפלער זצוק"ל
אבדק"ק משילע יצ"ו, ומח"ס קני המנורה
ונכד מוהר"ר רפאל אהרן קנאפפלער זצוק"ל
אבדק"ק טיניע יצ"ו, ומח"ס מגורת אהרן
ולמעלה בקודש עד רבינו הרמ"א ועוד, זי"ע ועכ"א

אי מותר לומר מזמורי הלל בתהלים ביום ראש השנה

בש"ע או"ח הלכות ראש השנה סעיף א' כתב המחבר זה לשונו, אין אומרים הלל בראש השנה ויום הכיפורים וכו' וכתבו הטעם לפי שספרי החיים והמתים פתוחים ואיך יאמר שירה. וכתב שם בכף החיים ס"ק ב', והאומרים תהלים בכל יום ומתרמי להם הלל ביום ראש השנה כיון שאין אומרים אותו דרך שירה שרי, עכ"ל.

ויש לעיין, דלפי דבריו משמע לכאורה דרק להאומרים תהלים "בכל יום" שרי בצירוף שאין אומרים אותו דרך שירה, ולפי"ז צריך עיון דמה יהי משפטו של זה שאינו אומר תהלים בכל יום, האם בשביל זה אי יתרמי ל"י הלל בראש השנה יוצטרך לדלג על מזמורים האלו, או דעיקר הטעם הוא שאין אומרים אותו דרך שירה, ורק דרך היכי תימצי כתב דמי שאומר תהלים בכל יום ומיתרמי ליה מזמורים אלו דאין חשש, ואין הכי נמי דאף מי שאין אומר בכל יום ורק בראש השנה אומר כל ספר תהלים, או איזה יום, ומיתרמי ליה מזמורים אלו נמי שרי, וצ"ע.

גם יש לעיין כמה שנהגו העולם שכמעט בכל בית המדרש יש מגין לאמירת תהלים באשמורת הבוקר של ראש השנה, אי יש בזה איזה חשש. וידידי הרה"ג ר' בנימין בערקאוויטש שליט"א ראה"כ לומדי ש"ס דיזעליחוב אמר לי, דמה שנהגו העולם לומר כל ספר תהלים בראש השנה, בוודאי אין בו שום חשש, דאין זה דרך שירה כלל, כיון שאומרו בתוך כל ספר תהלים, ושאלת הכף החיים היה רק באופן שאין אומר כל ספר תהלים, רק שאומר כמה קאפיטלעך בכל יום, ומתרמי ליה רק המזמורים של הלל לאומרן בראש השנה, ובוה קאמר דכיון שאין אומרים אותו דרך שירה שרי. אבל האומר כל ספר תהלים אין בזה שום חשש ושאלה כלל, דבוודאי אינו דרך שירה, וכאמור.

ושוב מצא שכ"כ בשו"ת שבט הלוי (חלק י"א סימן ר"פ אות ו'), וז"ל: ואשר נסתפק בשם בנו החתן הח' נ"י אם אומר תהלים לפני התפלה וגם מקראי הלל, ואח"כ כשהוא ר"ח אם אפשר לו לברך על הלל זה, וכבודכם נו"נ בגדר מצוה דרבנן דלא בעי" כוונה מעכבת (לפי דעתי אין מקום ספק כלל דע"כ לא נו"נ בכוונת מצוה דרבנן).

ולענ"ד אין מקום ספק בזה, דהמדובר בגדרי כוונה במצוה דאורייתא או דרבנן היינו כשעכ"פ עוסק במצוה ובשעתה אלא שלא כיון, או אפי" היפך כוונה, אבל כשעכשיו עוסק בדבר אחר הרי זה כמתעסק שלא נחשב כלל, ובכל הנ"ל לא הרבתי בראיות נחוצות כי הדברים פשוטים.

אלכסנדר אליעזר קנאפפלער

עוד בענין גודל מעלת אמירת תהלים

ליקוטי בתר ליקוטי - קיץ תשפ"ד לפ"ק

לומר פרקי תהלים בכל רגע פנוי ביום ראש השנה

הגאון רבי יצחק זאב מבריסק זצ"ל, היה נוהג בכל רגע פנוי ביום ראש השנה, לומר פרקי תהלים. בהזדמנות, פנה אליו הגאון בעל "נתיבות הקודש", ושאלו: מדוע זה יעסוק באמירת תהלים, בו בזמן שיוכל לעסוק בתורה, להתעמק באיזו סוגיא - ביום הדין, פתח הגאון מבריסק את הסברו, מרגיש כל יהודי כאותו סוחר שהיה מלפנים איש אמיד, מנגודי ארץ, ונהפך עליו הגלגל. מהו הצעד הראשון שעושה ההוא גברא? בראש וראשונה, עליו לפתח, לאגור ולאצור רכוש - מה, ולנסות את מזלו - אולי שוב יצליח.

גם אנו - בכל ימות השנה עסקנו בתורה וקיום המצוות, עד שבטוחים אנו שזכות זה יעמוד לנו. אך, בבואנו ליום הדין, רואים בעין בוחנת, כי דלים וריקים אנו ברוחניות. לרש אין כל. ואמנם, מי שמכיר את חסרונותיו, ובוחר ובודק את אוצרות - נשמתו, לו נאה ויאה לחטוף דפי גמרא, להתעמק בתלמוד ולצלול בנבכי סוגיות. זהו הרכוש היותר - מועיל!

כשהייתי צעיר לימים, הפטיר הגאון מבריסק, כל אימת שהיה לי זמן פנוי בראש השנה, עשיתי, אמנם, כן - למדתי גמרא. כעבור זמן, הבחנתי שיש בדבר איזה חסרון. אדם מתיישב ללמוד, ומתקשה בהבנת הסוגיא. קושיא מנקרת במוחו, הערה מטרידתו. הוא קם ופוסע לעבר ארון - הספרים, אולי ימצא פתרון, תירוץ ויישוב. אלא שמאותה רגע שעזב את הגמרא ועד... ארון הספרים - סכנה! ביטול תורה. שיחה בטילה. ועוד ביום ראש השנה?! ביום בו עוברים כל באי עולם לפני השי"ת כבני מרון?!

בכדי להימנע מכל ההפסקות והביטולים, החלטתו, סיים הרב מבריסק, לומר תהלים - אמירה שנמשכת ונמשכת, פרק אחר פרק, אולי אזכה בדין!...

(פניני הגרי"ז, עמוד 45 - הובא בזמירות לשבת ויו"ט "חיים שיש בהם..." עמ' רצ"ה)

מנהג ותיקין לומר כל ספר תהלים בליל יום כפורים

מנהג בהרבה גלילות בישראל, לומר כל ספר תהלים בליל יום כפורים, והוא מנהג ותיקין. כי אין לנו דבר גדול יותר מספר תהלים, שכלול מן הכל, מרבים שבחים להשם יתברך, ורבים מזמורים הם של התעוררות תשובה, ורבים מזמורים הם של בקשת מחילה וסליחה. והכל מיד ה' השכיל, חיבר דוד המלך ע"ה ברוח הקודש. והאומר תהלים הוא כמתפלל, והוא גם כן כעוסק בתורה. כי כבר ביקש דוד המלך ע"ה, שיהיו מקבלים שכר הקוראים בתהלים כעוסקין בעומק התורה כנגעים ואהלות (מדרש שוחר טוב, מזמור א', בד"ה אשר). ומצאתי גם כן בטור אורח חיים סוף הלכות תענית סימן תקע"ט, בענין תעניות צבור החמורים של גשמים, כתב לומר פזמונים וסליחות ותחנונים, עיין שם.

אמנם מי שעיף ויגע ואי אפשר לו, על כל פנים יאמר ד' מזמורים הראשונים קודם שישכב. כי הם מסוגלים שלא יבא לידי קרי. וכן כתב בסדר היום דף צ"א (סדר יום הקדוש). וכתב: ויש בהם 'ש"ו' תיבות ויד' מזמורים, יעלו למנין 'קרי"י'. ובלילה הזאת שאנו דומין למלאכים, צריכין אנו ליהרר מכל טומאה, ובפרט מטומאת קרי (עכ"ל).

(של"ה הקדוש, מס' יומא פרק נר מצוה אות כ"ח וכו')

מי שנפשו חשקה לדבק בה', אז ידבק עצמו בספר תהלים

קיט. ומי שנפשו חשקה לדבקה בו יתברך בשבחיו, אז ידבק עצמו בספר תהלים. וכבר אמרו רבותינו ז"ל (יבמות צו ב; ירושלמי ברכות פ"ב ה"א), שהתפלל דוד המלך ע"ה שְׁיִאֲמְרוּ זמירותיו בבתי כנסיות ובבתי מדרשות. וזה לשון רבינו יונה בפרק אין עומדין (ברכות כג ב מדפי הרי"ף) על המאמר דלעיל (אות קז) אמר האל הגדול הגבור כו': יש מפרשים, דוקא בשמות התואר כגון אלו אין [לו] להאריך. אבל בדברים של שבח, אם משבח למקום שעשה עמנו נסים ונפלאות, ומספר אותם, אינו אסור. ונראה שאפילו בזה הענין, אין [לו] להאריך על מה שתקנו חכמינו ז"ל יותר מדאי, דהא אמרינן (מגילה יח א) כל המספר בשבחו של מקום יותר מדאי, נעקר מן העולם. ואפשר לומר שלא אמרו זה אלא כשחותם בו בברכה, ש[כ]ל הברכות (שהם תואר, כגון מחיה המתים, רופא חולים, גואל ישראל, אבל כשאינו חותם על השבח בברכה, אין בכך כלום. והנכון כדי לצאת מספק זה, שמי שירצה להאריך בשבח המקום ברוך הוא, שיאמר אותו בפסוקים, וכיון שאומר פסוקים, אם הוא משבח למקום דרך קריאת הפסוקים אין בכך כלום, מפי מורי הרב נר"ו, עכ"ל.

קכ. ואשרי האיש אשר אומר תהלים בשירה ובזמרה ובשמחה ובכוונת הלב. לא כמו בדור הזה שאומרים במרוצה ובמהירות ובבלתי כוונה והבנה, ושוגים גם כן בקריאה, ומדלגים הפסוקים, וחוטפים זה מזה. האומר חוטף פסוק של העונים, והעונים חוטפים פסוק של האומר, וכמעט אין זה בירך אלא מנאץ חס ושלום. על כן אני אומר, טוב מעט בכוונה מהרבות שלא בכוונה (ראה טור סימן א), ומי לה' אלי יתפוס זה הסדר שאסדר דבר יום ביומו, חק ולא יעבור, כי על כן באתי בקונטרס הזה. ראשית דבר, תהלים יחלוק לימי החודש לגמור אותו כאשר סידר בעל צדה לדרך (מאמר ד כלל ה פרק יז), דהיינו, יום ראשון - עד 'למה תעמוד ברחוקי' - סימן י'. יום שני, מן 'למה תעמוד' עד 'למנצח לעבדי' סימן י"ח. יום שלישי, מן 'למנצח לעבדי' עד 'מזמור לדוד' סימן כ"ג כו', ככתוב בצדה לדרך, עיין שם.

קכא. עוד ראה ראיתי לומר בכל יום עשרה מזמורים. תלתא דפורענותא, שהם נגד הגלות המר, ותלתא דתיובתא, לקיים מה שנאמר (דברים ד, ל) 'בצר לך ומצאוך כל הדברים האלה באחרית הימים... ושמעת בקולו'. ותלתא דנחמתא, דהיינו הגאולה מתוך (השבועה) [התשובה]. וסדר שלש אלה, נזכרו בפרשת נצבים (שם ל, א - ג) 'והיה כי יבואו עליך כל הדברים האלה הברכה והקללה אשר נתתי לפניך, והשבות אל לבבך בכל הגוים אשר הדיחך ה' אלהיך שמה, ושבת עד ה' אלהיך ושמעת בקולו ככל אשר אנכי מצוך היום וביניך בכל לבבך ובכל נפשך, ושב ה' אלהיך את שבותך ורחמך ושב וקבצך מכל העמים אשר הפיצך ה' אלהיך שמה'. ועל פי סדר זה, סדר מזמורים הנזכרים לעיל, ואחר כך מזמור עשירי מענין הגאולה (עתה) [העתידה], כי אז יכירו כל עולם מלכות שדי"י, והיה ה' למלך על כל הארץ.

(של"ה הקדוש, מס' תמיד פרק נר מצוה אות קי"ט-קכ"א)

כל האומר תהלים בכל יום כאלו קיים כל התורה כולה

תהלים דוד הע"ה התפלל יהיו לרצון אמרי פי שהקורא תהלים יהא חשוב כעוסק בנגעים ואהלות וכתבו גורי האר"י זצ"ל כי העוסק בסדר טהרות הוא תקון לפגם הברית. ואפשר שזה היתה כונת דהע"ה דהקורא תהלים יהיה חשוב כנגעים ואהלות ויהיה תקון משום פגם הברית וכמו שכתבתי לעיל מערכת טי"ת אות ט' ע"ש וראיתי לרבינו אפרים בפירושו על התורה כ"י פ' וזאת הברכה שכתב וז"ל כל האומר תהלים בכל יום כאלו קיים כל התורה כולה, וזהו תכו לרגלך ישא מדברתיך ר"ת תלים וסמך ליה תורה ציוה לנו משה עכ"ל ועוד כתב רבינו אפרים פ' ויגש והגדתם את כל כבודי במצרים ס"ת תלים רמז כל האומר תהלים בכל יום זוכה להיות תחת כסא הכבוד עכ"ל ובמקום אחר כתב רבינו אפרים ז"ל שצריך לומר קצת מזמורים קודם תפלת שחרית:

וכבר הגאון החסיד בעל שני לוחות הברית הפליא לדבר על סגולת קריאת תהלים והזהיר לקרותן בנחת כהוגן וכשורה ע"ש באורך.

(החיד"א בספרו מדבר קדמות, מערכת ת' אות כ"ח)

כתיב (דברים לג, ז): שמע ה' קול יהודה וגו'. וכתב בשפת אמת לקוטים (פ' וזאת הברכה) די"ל דמרמז על דוד המלך ע"ה שיצא משבט יהודה ומש"כ 'ואל עמו תביאהו', היינו שנעשה מבקשות שלו ספר תהלים שהוא עמוד גדול למחזיקים בו להיות נושע בו, ומסיים השפ"א שמצא במדרש תהלים שדורש את הפסוק כאן על דוד המלך ע"ש.

(דף על הדף, שבת נו.)

הקורא כל ספר תהלים בשב"ק וממעט משיחה בטילה מובטח לו שהוא בן העוה"ב

הנהגתי שכל יחיד יקרא בכל יום לפחות ספר תהלים, שיש להם סגולה גדולה להכניע הקליפות, ובשבת שאסור בשיחה בטילה יקרא כל אחד את כל החמשה ספרים שבתהלים, שלא ניתנו שבתות וימים טובים לישראל רק שיעסקו בתורה, והעושה כן למעט מלדבר שיחת חולין ומלדבר שיחה בטילה בשבת וקורא כל ספר תהלים בכל שבת, מובטח לו שהוא בן העולם הבא ומקרב גאולת ישראל, כמו שאמרו ז"ל (שבת קיח:): אילו משמרין ישראל שתי שבתות מיד נגאלין, שנאמר (ישעיה נז, ד) אשר ישמרו את שבתותי וחוושה לגאלינו אמן כן יהי רצון.

(חנן אלקים, להגאון רבי חיים אבולעפיא זי"ע, בסוף הספר בתקנות שתיקן לבני עירו, אות כ')

תהלים הוא כעוסק בתורה ויש בה סגולת הרבה

ובפרטות מי שתורתו אומנותו ודאי יש חשש ביטול תורה להרבות בתפלה יותר מדי שהרי אמרו חז"ל זמן תורה לחוד וזמן תפלה לחוד ואי ירבה בתפלה כ"כ תורתו אימתי נעשית, ואם רוצה להרבות בתפילה יוכל לומר תהלים שהוא כעוסק בתורה ויש בה סגולת הרבה.

(שו"ת שבות יעקב, ח"ב סוף סימן מ"ד)

צײַטל קטן להרה"ק רבי ר' אלימלך מליזענסק זי"ע

אות י"א

יִרְגִיל אֶת עֲצָמוֹ לְהִתְפַּלֵּל בְּכָל כּוּחוֹ, וּבְקוֹל הַמְעוֹרָר הַפּוֹנֵה, לְהַדְבִּק
הַמְחֻשְׁבָּה לְדִיבוֹר, וּפְנֵי אֵל הַכּוֹתֵל בְּתוֹךְ סִידוֹר הַתְּפִלָּה בְּבוֹקֵר
וּבְעֶרֶב, וְלֹא יִסְתַּכֵּל לְצַדִּיק מִתְחִלַּת הַתְּפִלָּה עַד סוּפָה.

וּבַחֲנֻרַת הַש"ץ הַשְּׁמוּנָה עֲשִׂירֵה יְעִיין בְּסִידוֹר לְעֲנוּת אָמֵן בְּכָל כּוּחוֹ
עַל כָּל בְּרָכָה וּבְרָכָה, וּבְשִׁעַת קְרִיאַת הַתּוֹרָה לְהַטּוֹת אָזְנוֹ עַל כָּל
דִּיבוֹר וְדִיבוֹר מִתְקוֹרָא בְּקוֹרָא אֶת הַמְּגִלָּה, וְלַעֲשׂוֹת עֲצָמוֹ בְּאֵלֶם
בְּבֵית הַכְּנֶסֶת, אֲפִילוֹ קוֹדֵם הַתְּפִלָּה וְאַחֲרֶיהָ עַד הַלִּיכָתוֹ לְבֵיתוֹ:

תרגום באדיש

א מענטש זאל זיך צונגעוויינען צו דאווענען מיט זיין גאנצען כח, און
מיט א קול וואס ערוועקט די פוֹנֵה, צו מדבק זיין די מחשבה צום
דיבור, און זיין פנים זאל זיין אויסגעדרייט צום וואנט [און אריינקוקען]
אינעם סידור, סיי אינדערפרי און סיי פיינאכט, און ער זאל נישט
קוקען צו די זייטן, פון אנהויב דאווענען ביזן ענדע.

און ביי הויכע שמונה-עשרה זאל ער אריינקוקען אין סידור צו
ענטפערן אמן מיטן גאנצן כח אויף יעדע איינציגע ברכה, און בשעת
קריאת התורה זאל ער זיין אויער צו יעדע איינציגע ווארט וואס
זייט ארויס פונעם 'בעל קורא' אזוי ווי ביי מגילה-ליינען, און זיך מאכן
ווי א שטומער אין בית הכנסת, אפילו פארן דאווענען און נאכן
דאווענען, ביז ער זייט אהיים צו זיין שטוב.

סגולה נפלאה

מי שנוהר שלא לדבר בבית
 הכנסת ובבית המדרש, יראה
 זרע יאריך ימים וחספין ה' פירו
 יצלה (ישעי' נג, י; ועי' ברכות נו:), ולא ימות
 לשחת ולא יחסר לחמו (ישעי' נא, יד),
 ולאחר אריכות ימים תנוח
 נפשו לבטח, ולא יתקבו
 עצמותיו, חוץ מאשר שזוכה
 שהקב"ה שומע את תפילתו.

הגאון רבי חיים פאלאג'י זצ"ל
 בספרו תוכחת חיים (פר' תרומה)

